

Grue kontrollutvalg 2019-2023

Dato: 23.06.2021 08:30

Sted: Teams

Notat:

Eventuelle forfall meldes sekretæren på mobil evt.
på e-post .

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

<Sted> 17.06.2021

For leder i Grue kontrollutvalg 2019-2023, Stein Bruno Langeland

Saksliste

Møteinnkalling

Møteinnkalling Grue kontrollutvalg 2019-2023 23.06.2021

3

Saker til behandling

37/21 Sak G-37/21 Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2020

5

38/21 Sak G-38/21 Årsavslutningsbrev 2020

112

Filen ble ikke funnet. Den er enten slettet, eller sjekket ut.

MØTEINNKALLING

Grue kontrollutvalg 2019-2023

Dato: 23.06.2021 kl. 08:30
Sted: Teams
Arkivsak: 18/00086

Kontrollutvalgets medlemmer:	Inger Marie Hvithammer (AP) - nestleder Øistein M. Skoglund Magnhild Moe Odd Egil Sørli (Vara for Stein Bruno Langeland) Arni Bjørn Haraldsen (Vara for Inger Kristiansen)
Forfall:	Stein Bruno Langeland Inger Kristiansen
Ordfører:	Ordfører Rune Grenberg
Revisor:	Revisjon Øst IKS v./oppdr.ansv. regnsk.rev. Tommy Pettersen/ Rolf Berg, oppdr.ansv.forv.revisor Lina Høgås-Olsen/Magnus Michaelsen/Jo Erik Skjeggstad
Kopi av innkallingen sendes:	Daglig leder i Revisjon Øst IKS, Morten Alm Birkelid
Kopi av saklisten på e-post til:	Varamedlemmene (til orientering). Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling. Stein Bruno Langeland Inger Kristiansen
Sekretær:	Sekretariatsleder Anne Haug
Invitert til sak:	Kommunedirektør Ole Frode Mikkelsgård til sakene 37-38/21 Revisjon Øst til sakene 37-38/21
Hele saklisten med vedlegg legges på	http://www.konsek-ost.no/kontrollutvalgene/grue-kommune/ og på kommunens hjemmeside.

SAKSKART			Ca. kl	Hvem deltar
Saker til behandling				
37/21	18/00032-57	Sak G-37/21 Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2020	08:30	Kom.dir. Revisjon
38/21	18/00032-59	Sak G-38/21 Årsavslutningsbrev 2020	09:30	Kom.dir. Revisjon

Stein Bruno Langeland (sign.)
kontrollutvalgets leder

Kongsvinger, 17.06.21
Anne Haug
sekretariatsleder

Arkivsak-dok. 18/00032-57
Saksbehandler Eskil Kristiansen

Saksgang	Møtedato
Grue kontrollutvalg 2019-2023	23.06.2021

SAK G-37/21 KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL ÅRSREGNSKAPET 2020

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalgets uttalelse til Grue kommunes årsregnskap og årsberetning for 2020, oversendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Vedlegg:

1. Grue kommunes årsregnskap 2020
2. Årsberetning for 2020.
3. Kopi av foreløpig revisjonsberetning datert 06.04.21 (trukket tilbake)
4. Endelig revisjonsberetning datert 16.06.21
5. Forslag til kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2020.

Saksframstilling:

Hvilke årsregnskap kommunen skal utarbeide følger av kommunel. § 14-6 første ledd bokstav a-d. Bokstav d innfører en ny plikt til å utarbeide et samlet (konsolidert) årsregnskap for all virksomhet som er en del av kommunen som rettssubjekt.

Ifølge kommuneloven skal årsregnskapene avlegges senest 22. februar og årsberetningene senest 31.3, jf. henholdsvis §§ 14-6, sjette ledd og 14-7, siste ledd. Revisjonsberetningen skal avlegges innen 15.4, jf. kommunel. § 24-8.

Videre heter det bl.a. følgende i kommunel. § 14-3:

Årsregnskapene og årsberetningene skal vedtas senest seks måneder etter regnskapsårets slutt. Hvert årsregnskap skal behandles samtidig med tilhørende årsberetning. Vedtaket om årsregnskap skal angi hvordan et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet skal dekkes inn.

Formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning. Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Årsregnskapene skal bestå av et driftsregnskap og et investeringsregnskap, jf. § 14-6 annet

ledd. Disse skal deles inn og stilles opp på samme måte som årsbudsjettet, slik at tallene er sammenlignbare. Årsregnskapet skal som tidligere, også inneholde et balanseregnskap og noteopplysninger.

Det er formannskapet som innstiller til kommunestyret i regnskapssaken. Kontrollutvalget skal i tråd med ovennevnte lovbestemmelse samt forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3, annet ledd, gi en uttalelse til årsregnskapene og årsberetningene. Uttalelsen stiles til kommunestyret med kopi til formannskapet, som skal ha den i hende, før de gir sin innstilling til kommunestyret.

Grunnlaget for uttalelsen er årsregnskapet, rådmannens årsberetning og revisjonsberetningen (foreløpig beretning av 06.04.21 er trukket tilbake og erstattet av beretning avgitt 16.06.21). I tillegg vil kontrollutvalget kunne bygge på eventuelle opplysninger som kommer frem i møtet.

Det er ikke gitt nummerert brev for årsregnskapet for 2020. For regnskapsavslutningen for 2020 har revisor lagt fram en ren beretning. Revisjons konklusjon lyder følgende:

«Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2020, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.»

Revisjons konklusjon om årsberetningen lyder følgende:

«Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.»

Kontrollutvalget viser til sin uttalelse for kommentarer til regnskapssaken.

Kontrollutvalget har bedt kommunedirektør Ole Frode Mikkelsgård om å være tilstede og redegjøre for saken.

Grue kommunestyre får utskrift av saken sammen med kontrollutvalgets uttalelse.



Regnskap 2020

*Livskraftig
og levende*



INN H O L D

side

Bevilgningsoversikt – drift (budsjett- og regnskapsforskriftens §4.5 1. ledd)	1
Bevilgningsoversikt – drift (budsjett- og regnskapsforskriftens §4.5 2. ledd)	2
Økonomisk oversikt – drift pr art (Budsjett- og regnskapsforskriftens § 5-6)	3
Bevilgningsoversikt – investering (budsjett- og regnskapsforskriften §5.5 1. ledd)	4
Bevilgningsoversikt – investering (Budsjett- og regnskapsforskriften §5.5 2. ledd)	5
Hovedoversikt – balanse	7
Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner	8

NOTER:

Regnskapsprinsipper

Note 1	Andre vesentlige forpliktelser
Note 2.1	Pensjon KLP
Note 2.2	Pensjon SPK
Note 3	Oversikt endring arbeidskapital
Note 4	Fordringer og gjeld kommunale foretak bedrifter og samarbeid
Note 5	Aksjer og andeler
Note 6	Avsetning og bruk av fond
Note 7	Garantiansvar
Note 8a+b	Mer-/mindreforbruk og andre egenkapitalposter
Note 9	Kapitalkonto
Note 10	Ytelser til ledende personer, godtgjørelse til revisor m.v.
Note 11	Langsiktig gjeld og betalt avdrag
Note 12a+b	Interkommunalt samarbeid/interkommunalt samarbeid med hovedkontor i Grue
Note 13	Selvkosttjenester
Note 14	Anleggsmidler
Note 15	Markedsbaserte finansielle omløpsmidler
Note 16	Avdrag på lån

Revisjonsberetning



GRUE KOMMUNE

BEVILGNINGSOVERSIKT - DRIFT

Budsjett og regnskapsforskriftens § 5 – 4 første ledd

2020

	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr budsjett 2020
1 Rammetilskudd	189 186 387,00	197 717 000	195 563 000
2 Inntekts- og formueskatt	113 050 798,93	103 663 000	103 127 000
3 Eiendomsskatt	13 242 873,80	13 303 000	12 690 000
4 Andre generelle driftsinntekter	7 692 286,00	7 626 000	13 080 000
5 Sum generelle driftsinntekter	323 172 345,73	322 309 000	324 460 000
6 Sum bevilgninger drift, netto	303 866 804,63	297 692 342	297 692 342
7 Avskrivninger <i>note 14</i>	17 387 167,41	17 662 000	17 662 112
8 Sum netto driftsutgifter	321 253 972,04	315 354 342	315 354 454
9 Brutto driftsresultat	1 918 373,69	6 954 658	9 105 546
10 Renteinntekter	802 478,83	665 000	630 000
11 Utbytter	397 481,00	134 000	67 000
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	2 664,70	0	0
13 Renteutgifter	6 581 115,20	7 050 000	9 215 444
14 Avdrag på lån <i>note 16</i>	13 222 148,00	10 420 000	14 146 849
15 Netto finansutgifter	-18 600 638,67	-16 671 000	-22 665 293
16 Motpost avskrivninger	17 387 167,41	17 662 000	17 800 000
17 Netto driftsresultat	704 902,43	7 945 658	4 240 253
Disponering eller dekning av netto driftsresultat			
18 Overføring til investering	-993 687,60	-2 440 000	-1 540 000
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-231 879,97	122 677	122 677
20 Netto avsetninger til eller bruk av disp.fond <i>note 6</i>	520 665,14	-5 628 335	-2 822 930
21 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0	0
22 Sum disponeringer eller dekn. av nto driftsresultat	-704 902,43	-7 945 658	-4 240 253
23 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,00	0	0



GRUE KOMMUNE

BEVILGNINGSOVERSIKT - DRIFT

2020

Budsjett og regnskapsforskriftens § 5-4 andre ledd

Rammeområder	Regnskap 2020	Reg budsjett 2020	Oppr budsjett fra 1.10.2020	Oppr budsjett før 1.10.2020
Politikk, kommunedirektør, stab	40.814.566,64	48.561.047	49.119.633	21.207.284
Helse og velferd	166.272.353,85	161.816.976	161.477.601	162.006.477
Oppvekst	74.222.127,33	65.729.927	65.575.372	85.172.275
Samfunn og næring	22.760.351,17	21.467.715	21.403.059	29.189.629
Sum bevilgninger netto	304.069.398,99	297.575.665	297.575.665	297.575.665
Sum bevilgninger drift 1. ledd	303.866.804,63	297.692.342	297.692.342	297.692.342
Avvik (forklaring nedenfor)	202 594,36	116.677	116.677	116.677

Pga ny organisasjonsstruktur fra 1.10.20 er opprinnelig budsjett vedtatt omgjort iht KS-092/20.

Avviksforklaring

Skulle vært ført i bevilgningsoversikt §5-4 første ledd. Beløpene er korrigert i post 6.

Budsjett og regnskapsposter – § 5-4 første ledd	Regnskap 2020	Reg budsjett 2020	Oppr budsjett etter 1.10.2020	Oppr budsjett før 1.10.2020
4 Andre generelle driftsinntekter		100.000	100.000	100.000
10 Renteinntekter	-30.592,06			
11 Utbytter		7.000	7.000	7.000
13 Renteutgifter	1.306,45			
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	231.879,97	189.677	189.677	189.677
20 Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond		-180.000	-180.000	-180.000
	202.594,36	116.677	116.677	116.677



GRUE KOMMUNE

ØKONOMISK OVERSIKT PR ART DRIFT

Budsjett- og regnskapsforskriftens §5-6

2020

	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr.budsjett 2020
1 Rammetilskudd	189 186 387,00	197 717 000	195 563 000
2 Inntekts- og formuesskatt	113 050 798,93	103 663 000	103 127 000
3 Eiendomsskatt	13 242 873,80	13 303 000	12 690 000
4 Andre skatteinntekter	0,00	67 000	67 000
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	7 692 286,00	7 559 000	13 013 000
6 Overføringer og tilskudd fra andre	57 250 465,90	41 085 669	41 085 669
7 Brukerbetalinger	10 404 242,08	12 749 000	12 749 000
8 Salgs- og leieinntekter	40 900 406,10	42 171 496	42 171 496
9 Sum driftsinntekter	431 727 459,81	418 315 165	420 466 165
10 Lønnsutgifter	206 486 104,46	199 931 524	199 325 421
11 Sosiale utgifter	47 555 056,05	53 327 909	53 327 909
12 Kjøp av varer og tjenester	126 591 791,72	120 095 803	120 095 803
13 Overføringer og tilskudd til andre	31 788 966,48	20 343 271	20 949 374
14 Avskrivninger	17 387 167,41	17 662 000	17 662 112
15 Sum driftsutgifter	429 809 086,12	411 360 507	411 360 619
16 Brutto driftsresultat	1 918 373,69	6 954 658	9 105 546
17 Renteinntekter	802 478,83	665 000	630 000
18 Utbytter	397 481,00	134 000	67 000
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	2 664,70	0	0
20 Renteutgifter	6 581 115,20	7 050 000	9 215 444
21 Avdrag på lån	13 222 148,00	10 420 000	14 146 849
22 Netto finansutgifter	-18 600 638,67	-16 671 000	-22 665 293
23 Motpost avskrivninger	17 387 167,41	17 662 000	17 800 000
24 Netto driftsresultat	704 902,43	7 945 658	4 240 253
<u>Disp. eller dekning av netto driftsresultat:</u>			
25 Overføring til investering	-993 687,60	-2 440 000	-1 540 000
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-231 879,97	122 677	122 677
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	520 665,14	-5 628 335	-2 822 930
28 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0	0
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-704 902,43	-7 945 658	-4 240 253
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,00	0	0

* Sosiale utlån og næringslån skal inngå i brutto driftsresultat, og ikke i netto finansutgifter

Korreksjoner

Kostra -artene 490 og 690 utgikk f.o.m 2020. Disse artene er ved en inkurie ikke fjernet/sperret i Grues kontoplan 2020.

Ved kjøring av §5-6-rapporten er disse artene utelatt i oppstillingen.

Post 9 Sum driftsinntekter er derfor korrigert med hhv +kr. 2.891.660 i oppr.budsjett og Reg.budsjett - tilsvarende det som er oppført på Kostra -art 690 i Grue sitt oppsett

Post 15 Sum driftsutgifter er korrigert med +kr. 431.896 i Oppr.budsjett og -kr. 174.207 i Reg.budsjett - tilsvarende det som er oppført på Kostra -art 490 i Grue sitt oppsett



GRUE KOMMUNE

BEVILGNINGSOVERSIKT - INVESTERING

Budsjett- og regnskapsforskriftens §5.5 1. ledd

2020

	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr.budsjett 2020
1 Investeringer i varige driftsmidler	3 970 640,74	5 773 000	14 373 500
2 Tilskudd til andres investeringer	0,00	0	0
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper <i>note 5 sum</i>	1 327 730,00	1 328 000	1 528 000
4 Utlån av egne midler	0,00	0	0
5 Avdrag på lån	0,00	0	0
6 Sum investeringsutgifter	5 298 370,74	7 101 000	15 901 500
7 Kompensasjon for merverdiavgift	608 560,92	1 115 000	2 187 500
8 Tilskudd fra andre	1 347 355,00	775 000	70 000
9 Salg av varige driftsmidler	340 538,00	0	0
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0,00	0	0
11 Utdeling fra selskaper	0,00	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	12 053,40	0	0
13 Bruk av lån	2 042 745,82	2 983 000	12 116 000
14 Sum investeringsinntekter	4 351 253,14	4 873 000	14 373 500
Sum	947 117,60	2 228 000	1 528 000
15 Videreutlån	3 146 055,00	3 139 000	0
16 Bruk av lån til videreutlån	3 146 055,00	3 139 000	0
17 Avdrag på lån til videreutlån	1 754 015,92	2 293 000	0
18 Mottatte avdrag på videreutlån	2 400 518,07	2 293 000	0
19 Netto utgifter videreutlån <i>note 16</i>	-646 502,15	0	0
20 Overføring fra drift	993 687,60	2 228 000	1 528 000
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond <i>note 6</i>	-693 072,15	0	0
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond <i>note 6</i>	0,00	0	0
23 Dekning av tidligere års udekket beløp	0,00	0	0
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	300 615,45	2 228 000	1 528 000
25 Fremført til inndekning i senere år(udekket beløp)	0,00	0	0



GRUE KOMMUNE

BEVILGNINGSOVERSIKT - INVESTERING

Budsjett- og regnskapsforskriftes § 5-5 2. ledd

2020

	Regnskap 2020	Buds(end) 2020	Budsjett 2020
Strategisk område kommunedirektør, politisk, stab	727 287	1 578 000	1 712 500
Prosjekt: 1359 PR IKT-UTSTYR GBUS	280 000	350 000	350 000
1360 DPR HYTTE INVESTERING, DRIFTMOBILMAST			
Prosjekt: BREDBÅND/FIBER	150 000	150 000	0
1361 PR ETABLERING AV INNBYGGERPORTAL OG NY			
Prosjekt: NETTSIDE	0	900 000	900 000
Prosjekt: 1363 PR IKT-UTSTYR	0	0	0
1366 PR VELFERDSTEKNOLOGI UTSTYR HELSE OG			
VELFERD ANSVAR 4000 ADMINISTRASJON	0	0	312 500
Prosjekt: 2134 PR INNFØRING AV NYTT SKOLEFAGLIG SYSTEM	252 859	128 000	50 000
Prosjekt: 8008 PR NYTT FOLKEREREGISTER OG KOMMUNENR	44 428	50 000	100 000
Strategisk område helse og velferd	0,00	0,00	860 000
Prosjekt 1366 PR VELFERDSTEKNOLOGI OMSORGSBOLIGER	0,00	0,00	236 250
Prosjekt 1366 PR VELFERDSTEKNOLOGI SYKEHJEM	0,00	0,00	526 250
Prosjekt 1366 PR VELFERDSTEKNOLOGI TILRETTELAGTE TJ.	0,00	0,00	97 500
Strategisk område samfunn og næring	3243 353	4 195 000	11 801 000
Prosjekt: 6400 PR NY BRANNSTASJON	93 612	100 000	6 250 000
Prosjekt: 6596 PR GLAMOX LUXO	43 460	400 000	400 000
Prosjekt: 6905 PROSJ KUNSTGRESS	-415 471	0	0
Prosjekt: 6606 KORONAMIDLER VEDLIKEHOLD BYGG VEG M.M.	112 500		
Prosjekt: 6615 SKJØNNSMIDLER FLOMSIKRINGSTILTAK	803 430	900 000	
Prosjekt: 6965 PROSJ. DIGITALE KART			50 000
Prosjekt: 6967 GJERDE MM 1.ETG NORD SYKEHJEM		64 000	
Prosjekt: 7003 BRANNTILTAK	456 682	500 000	1 000 000
Prosjekt: 7062 PR VESLEKILA	75 532	0	0
Prosjekt: 7071 PR INSTA 800, KVALITETSSYSTEM 2019-	140 553	142 000	125 000
Prosjekt: 7073 PR FESTSALEN 2019-	56 419	56 000	0
Prosjekt: 7076 PR UTSTYR KJØKKEN/POSTKJØKKEN	367 410	370 000	320 000
Prosjekt: 7077 PR VANNLEKKASJE 1. ETASJE SYKEHJEMMET	458 327	378 000	0
Prosjekt: 7078 PR FORTAU GRUEHALLEN	590 535	500 000	346 000
Prosjekt: 7079 PR SYKEHJEM/OMBYGGING POSTKJØKKEN	0	0	2 050 000
Prosjekt: 7080 PR GBUS SOLAVSKJERMING	198 431	250 000	250 000
Prosjekt: 7081 PR GEOVEKSTSAMARBEID NR. 1	103 562	185 000	135 000
Prosjekt: 7082 PR GEOVEKSTSAMARBEID NR. 2	0	200 000	200 000
Prosjekt: 7083 PR GRUE HELSETUN/FORPROSJEKT	0	0	125 000
Prosjekt: 7084 PR TILRETTELAGTE BOLIGER/FORPROSJEKT	0	0	125 000
Prosjekt: 7085 PR OMBYGGING 1. ETG SYKEHJEMMET	0	0	275 000
Prosjekt: 8001 PR NJÅRDSVEG 11-13 REHAB	139 822	0	0



GRUE KOMMUNE

BEVILGNINGSOVERSIKT - INVESTERING

Budsjett- og regnskapsforskriftes § 5-5 2. ledd

2020

Prosjekt: 8005 PR REHABILITERING NJÅRDSVEG BRANNSKADE	0	0	0
Prosjekt: 8010 PR GIS	0	150 000	150 000
Prosjekt: 6999 Salg eiendom	18 549	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	3 970 640	5 773 000	14 373 500
Aksjer og andeler - EK-innskudd <i>note 6</i>	1 327 730	1 328 000	1 528 000
Sum investeringsutgifter	5 298 370	7 101 000	15 901 500

Ombygging 1 etg sykehjem er budsjettet på feil ansvar og dermed havnet under strategisk område helse og velferd ved feil. Den er plassert i denne oversikten på samfunn.



GRUE KOMMUNE

HOVEDOVERSIKT BALANSE - 2020

EIENDELER

A. Anleggsmidler

- I. Varige driftsmidler
 - 1. Faste eiendommer og anlegg
 - 2. Utstyr, maskiner og transportmidler
- II. Finansielle anleggsmidler
 - 1. Aksjer og andeler note 5
 - 3. Utlån
 - IV. Pensjonsmidler note 2.1 og 2.2

B. Omløpsmidler

- I. Bankinnskudd og kontanter
- II. Finansielle omløpsmidler
 - 1. Aksjer og andeler note 15
- III. Kortsiktige fordringer
 - 1. Kundefordringer
 - 2. Andre kundefordringer
 - 3. Premieavvik note 2.1 og 2.2

Sum eiendeler

EGENKAPITAL OG GJELD

C. Egenkapital

- I. Egenkapital drift
 - 1. Disposisjonsfond note 6
 - 2. Bundne driftsfond note 6
 - 3. Merforbruk i driftsregnskapet
 - 4. Mindreforbruk i driftsregnskapet
- II. Egenkapital investering
 - 1. Ubundet investeringsfond note 6
 - 2. Bundne investeringsfond note 6
 - 3. Udekket beløp i investeringsregnskapet
- III. Annen egenkapital
 - 1. Kapitalkonto note 9
 - 2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift
 - 3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering

D. Langsiktig gjeld

- I. Lån
 - 1. Gjeld til kredittinstitusjoner
- II. Pensjonsforpliktelse note 2.1 og 2.2

E. Kortsiktig gjeld

- I. Kortsiktig gjeld
 - 2. Leverandørgjeld
 - 4. Annen kortsiktig gjeld
 - 5. Premieavvik note 2.1 og 2.2

Sum egenkapital og gjeld

F. Memoriakonti

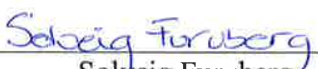
- I. Ubrukte lånemidler
- III. Motkonto for memoriakontiene

Regnskap 2020	Regnskap 2019
1.057.544.729,71	1.025.920.158,50
374.559.637,40	391.426.676,45
363.491.328,68	379.515.852,38
11.068.308,72	11.910.824,07
45.005.830,31	42.931.462,05
26.623.179,72	25.295.449,72
18.382.650,59	17.636.012,33
637.979.262,00	591.562.020,00
103.994.949,29	95.070.161,04
36.077.982,16	29.708.772,92
222.174,91	219.510,21
222.174,91	219.510,21
67.694.792,22	65.141.877,91
3.996.465,64	21.769.924,92
20.273.276,45	0,00
43.425.050,13	43.371.952,99
1.161.539.679,00	1.120.990.319,54
145.846.069,86	86.401.693,57
26.512.682,56	26.754.897,73
9.749.732,48	10.270.397,62
16.762.950,08	16.484.500,11
0,00	0,00
0,00	0,00
4.305.933,55	3.659.431,40
1.708.790,00	1.708.790,00
2.597.143,55	1.950.641,40
0,00	0,00
115.027.453,75	55.987.364,44
115.785.867,93	56.745.778,62
0,00	0,00
-758.414,18	-758.414,18
968.467.870,07	986.956.188,99
316.633.662,07	317.493.825,99
316.633.662,07	317.493.825,99
651.834.208,00	669.462.363,00
47.225.739,07	47.632.436,98
47.225.739,07	47.632.436,98
14.352.230,62	0,00
32.095.679,45	46.403.745,98
777.829,00	1.228.691,00
1.161.539.679,00	1.120.990.319,54
0,00	0,00
-18.231.176,83	-9.303.977,65
-18.231.176,83	-9.303.977,65

I 2019 var ikke kundefordringer og leverandørgjeld splittet.

Kirkenær, den 27/4 -2021


 Ole Frode Mikkelsgård
 Kommunedirektør


 Solveig Furuberg
 Fagleder regnskap



GRUE KOMMUNE

OVERSIKT OVER SAMLET BUDSJETTAVVIK OG ÅRSAVSLUTNINGSDISPOSISJONER - DRIFT

(Budsjett- og regnskapsforskriftens §5-9)

2020

Disposisjoner som er foretatt i samsvar med § 4.1 til § 4.4 driftsregnskapet:		Beløp
1 Netto driftsresultat	Kr	704 902,43
2 Sum budsjettdisposisjoner	Kr	8 300 214,97
3 Årets budsjettavvik	Kr	-7 595 312,54
4 Strykning av overføring til investering	Kr	1 446 312,40
5 Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	Kr	6 149 000,14
6 Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	Kr	
7 Strykning av bruk av disposisjonsfond	Kr	
8 Mer- eller mindreforbruk etter styrkninger	Kr	0,00
9 Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	Kr	
10 Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk	Kr	0,00
11 Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforb	Kr	0,00
12 Avsetning av mindreforbruk etter styrkninger til disposisjonsfond	Kr	0,00
13 Fremført til dekning i senere år (merforbruk)	Kr	0,00
Disposisjoner som er foretatt i samsvar med § 4.1, § 4.5 og § 4.6 investeringsregn		Beløp
1 Sum investeringer, investeringsinntekter og netto utgifter videreutlån	Kr	53 433,42
2 Sum budsjettdisposisjoner	Kr	2 228 000,00
3 Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert før strykninger)	Kr	-2 174 566,58
4 Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	Kr	0,00
5 Strykning av overføring fra drift	Kr	1 234 312,40
6 Strykning av bruk av lån	Kr	940 254,18
7 Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	Kr	0,00
8 Udisponert beløp etter strykninger	Kr	0,00
9 Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfon	Kr	0,00
10 Fremført til inndekning senere år (udekket beløp)	Kr	0,00

Regnskapsprinsipper

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS. nr 2

Organisering av kommunenes virksomhet:

Den samlede virksomheten til kommunen er i hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon, men noe virksomhet lagt til enheter som avlegger eget særregnskap eller andre rettssubjekter.

	Type virksomhet	Type enhet	Kontor/ vertskommune
Enheter som avlegger særregnskap			
Solør renovasjon IKS (SOR)	Renovasjon	Interkommunalt samarbeid	Åsnes kommune
Glåmdal interkommunale vann- og avløpsselskap IKS (GIVAS)	Vann og avløp	Interkommunalt samarbeid	Kongsvinger kommune
Glåmdal brannvesen IKS (GBI)	Brann, redning og feiing	Interkommunalt samarbeid	Kongsvinger kommune
Revisjon øst IKS	Revisjon	Interkommunalt samarbeid	Løten
Konsek øst IKS	Kontrollutvalgssekretariat	Interkommunalt samarbeid	Kongsvinger kommune
Glåmdal interkommunale Voksenopplæring IKS (GIV)	Voksen opplæring	Interkommunalt samarbeid	Kongsvinger kommune
IKA Opplandene	Fjern arkiv	Interkommunalt samarbeid	Lillehammer
Hedmark IKT	IKT tjenester	Interkommunalt samarbeid	Hamar
Solørfondet	Næringsutviklingsapparat	Interkommunalt samarbeid	Åsnes kommune
Andre rettssubjekter			
Solør barnevern tjeneste	Barnevern	Vertskommunesamarbeid	Åsnes kommune
Glåmdal krisesenter	Krisesentertjeneste	Vertskommunesamarbeid	Kongsvinger kommune
Øyeblikkelig hjelpsenger	Øyeblikkelig hjelpsenger	Vertskommunesamarbeid	Kongsvinger kommune
Glåmdal legevakt	Legevakt	Vertskommunesamarbeid	Kongsvinger kommune
Åsnes PPT	PPT tjeneste	Vertskommunesamarbeid	Åsnes kommune
GIS-samarbeidet i Sør-Hedmark	Kartløsning	Interkommunalt samarbeid	Hamar kommune
Regionalt innkjøpssamarbeid	Innkjøps tjenester	Vertskommunesamarbeid	Kongsvinger kommune
Samfunnsmedisin i Solør	Samfunnsmedisin	Vertskommunesamarbeid	Grue kommune

NOTE 1 ANDRE VESENTLIGE FORPLIKTELSER

Avtale mellom Grue kommune og Din Assistanse (915607942). Gjelder enhet for tilrettelagte tjenester og kjøp av brukerstyrt personlig assistanse. Betales ut i månedlige beløp. Prisjustering foregår årlig. Avtaleinngåelse 30.07.2015 og til den sies opp (3 mndr oppsigelsestid).

Avtale mellom Grue kommune og Røysumtunet (974987562). Gjelder enhet for tilrettelagte tjenester og kjøp av helse- og omsorgstjenester. Avtalt pris pr. 2015 kr. 2 900,- pr. døgn. Generell prisjustering skjer ved årsskifte. Avtaleinngåelse 18.02.2015 og til den sies opp (3 mndr oppsigelsestid).

Avtale mellom Grue kommune og Heimta-Målrettet Intervensjon AS. Gjelder enhet for tilrettelagte tjenester og kjøp av heldøgns omsorgstjenester/døgnkontinuerlig bistand. Avtalen gjelder fra 01.07.2018 og til den sies opp (6 måneders oppsigelse).

Avtale mellom Grue kommune og Stendi Heimta AS. Gjelder enhet tilrettelagte tjenester for voksne, psykiatri og rus og kjøp av heldøgns omsorgstjenester/ døgnkontinuerlig bistand. Avtalen gjelder fra høst 2019 og til den sies opp (6 måneders oppsigelse).

Avtale mellom Grue kommune og Stendi AS. Gjelder enhet tilrettelagte tjenester og kjøp av heldøgns omsorgstjenester/ døgnkontinuerlig bistand. Avtalen (fornyelsen) gjelder fra 5.4.2019 og til den sies opp (3 måneders oppsigelse).

NOTE 2.1. PENSJON KLP - 2020

Grue kommune

Pensjonskostnad og premieavvik		2019	2020
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	19 124 139	18 754 412
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	24 037 516	20 935 180
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-23 617 030	-23 064 077
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	19 544 625	16 625 515
B	Forfalt pensjonspremie (eks. adm.kostnader)	31 124 968	25 734 943
C	Årets premieavvik (B-A)	11 580 343	9 109 428

Årets premieavvik er på kr. 9 109 428,-, dvs. inntektsføring i 2020.

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2019	2020
B	Forfalt pensjonspremie inkl adm.kostnader)	32 426 363	27 029 894
C	Årets premieavvik	-11 580 343	-9 109 428
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	6 945 163	8 573 446
F	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	27 791 183	26 493 912
G	Pensjonstrekk ansatte (arbeidstakerandel)	2 998 682	3 022 753
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	24 792 501	23 471 159

Premieavvik inkl AGA inntektsføres og amortisering inkl AGA utgiftsføres. Dvs. inntektsføring i drift på kr. 558 612,-.

Akkumulert premieavvik		2019	2020
	Sum gjestående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	32 744 236	37 379 438
	Årets premieavvik	11 580 343	9 109 428
	Sum amortisert premieavvik dette året	-6 945 163	-8 573 446
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	37 379 416	37 915 420
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	4 391 224	4 413 852
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g. avgift	41 770 640	42 329 272

Akkumulert premieavvik på kr 37 915 420,- skal utgiftsføres fremover.

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2019	2020
	Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	52 140 051	60 973 020
	Årets premieavvik	-11 580 343	-9 109 428
	Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	20 413 312	-45 313 873
	Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	60 973 020	6 549 719
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	6 463 140	694 270
	<i>Herav:</i>		
	Brutto pensjonsforpliktelse	-612 924 900	-606 819 591
	Pensjonsmidler	551 951 880	600 269 872

MEDLEMSSTATUS	01.01.2019	01.01.2020	
Antall aktive	466	469	Amort.tid/år-periode 21 15 år
Antall oppsatte	680	690	Amort.tid/år-periode 21 10 år
Antall pensjoner	412	450	Amort.tid/år-periode 21 7 år
Gj.snittlig pensjonsgrunnlag, aktive	318 435	329 610	Premiefond dekker inn faktura iløpet av året.
Gj.snittlig alder, aktive	46,24	46,06	Premiefond 2020
Gj.snittlig tjenestetid, aktive	11,05	10,95	Saldo 31.12
			810 305 3 971 680
FORUTSETNINGER	2019	2020	Henviser til årsberetningen for
Diskonteringsrente	4,00 %	3,50 %	mer informasjon
Lønnsvekst	2,97 %	2,48 %	
G-regulering	2,97 %	2,48 %	
Pensjonsregulering	2,20 %	1,71 %	
Forventet avkastning	4,50 %	4,00 %	

NOTE 2.2. PENSJON SPK - 2020

Grue kommune

Pensjonskostnad og premieavvik		2019	2020
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	2 749 091	2 583 011
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	1 781 628	1 389 981
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-1 452 459	-1 229 528
		0	
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	3 078 260	2 743 464
B	Forfalt pensjonspremie (eks. adm.kostnader)	3 692 435	2 700 972
C	Årets premieavvik (B-A)	614 175	-42 492

Årets premieavvik er negativt, dvs. utgiftsføring i 2020 med kr. 42 492,-.

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2019	2020
B	Forfalt pensjonspremie inkl adm.kostnader)	3 795 056	2 790 920
C	Årets premieavvik	-614 175	42 492
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	-56 665	12 054
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	3 124 216	2 845 466
F	Pensjonstrekk ansatte	563 762	585 432
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (E-F)	2 560 454	2 260 034

Årets premieavvik kr 42 492,- + amortisering 12 054,-er utgiftsført i driftsregnskapet.

Akkumulert premieavvik		2019	2020
	Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	-317 409	353 431
	Årets premieavvik	614 175	-42 492
	Sum amortisert premieavvik dette året	56 665	-12 054
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	353 431	298 885
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	19 175	19 074
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	372 606	317 959

Akkumulert premieavvik er pr. 31.12. kr. 298 885,- som skal utgiftsføres fremover jfr amortiseringstid pr. premieavvik pr. år.

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2019	2020
	Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	14 921 837	9 461 288
	Årets premieavvik	-614 175	42 492
	Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-4 846 374	-3 526 422
	Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	9 461 288	5 977 358
	<i>Herav:</i>		
	Brutto pensjonsforpliktelse	-49 071 428	-43 686 749
	Pensjonsmidler	39 610 141	37 709 391
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	1 002 897	633 600

MEDLEMSSTATUS		31.12.2020	
Antall aktive	52	Amortiseringstider/år - 2001-2010	15 år
Antall oppsatte	40	Amortiseringstider/år - 2011-2013	10 år
Antall pensjoner	48	Amortiseringstider/år - 2014-	7 år
Gj.snittlig pensjonsgrunnlag, aktive	564 203		
Gj.snittlig alder, aktive	46,60		
Gj.snittlig tjenestetid, aktive	16,70		

FORUTSETNINGER		2019	2020
Diskonteringsrente	4,00 %		3,50 %
Lønnsvekst	2,97 %		2,48 %
G-regulering	2,97 %		2,48 %
Forventet avkastning	4,00 %		3,50 %

Note 3 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.	01.01.	Endring
2.1 Omløpsmidler	103.994.949,29	95.070.161,04	
2.3 Kortsiktig gjeld	-47.225.739,07	-47.632.436,98	
Arbeidskapital	56.769.210,22	47.437.724,06	9.331.486,16

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp
Driftsregnskapet	
Sum driftsutgifter	429.809.086,12
Sum driftsinntekter	431.727.459,81
Netto finansutgifter	18.600.638,68
Motpost avskrivninger	17.387.167,41
Netto driftsresultat	704.902,43
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	5.298.370,74
Sum investeringsinntekter	4.351.253,14
Netto inntekter videreutlån	646.502,15
Netto utgifter i investeringsregnskapet	300.615,45
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsregnskapet	404.286,98
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	8.927.199,18
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	9.331.486,16
Differanse (forklares nedenfor)	0,00

Forklaring til differanse i arb.kapital :	Beløp
	0

**NOTE 4 FORDRINGER OG GJELD KOMMUNALE FORETAK
BEDRIFTER OG SAMARBEID**

Kommunal virksomhet - navn:	Fordringer	Gjeld
Kongsvinger Kommune Legevaksordningen		903 185,00
Kongsvinger Kommune, interkom. ø hjelp andel i kø	1 065 430,00	
Kongsvinger Kommune krisesenter		335 553,00
Kongsvinger Kommune OAS		125 182,00
Kongsvinger Kommune Webcruit		
Kongsvinger Kommune arbeidsgiverkontroll	25 719,00	265 943,00
Kongsvinger Kommune regionalt innkjøp		113 411,00
Kongsvinger Kommune personvernombud		107 742,00
Kongsvinger Kommune samhandlingskoordinator		104 464,00
Kongsvinger Kommune, drift covid 19 beredskapsavd.		648 194,00
Revisjon Øst IKS		53 000,00
GIV IKS		
Glåmdal Brannvesen GB IKS	11 031,00	495 000,00
GIVAS IKS	447 864,00	96 369,00
Grue kirkelige fellesråd	56 869,00	
Hedmark IKT		137 320,00
Solør renovasjon IKS		176 788,00
Glåmdal interk. Renovasjonsselskap IKS		
Sosialmedisin i Solør, Åsnes og Våler Kommune	396 894,00	
Åsnes Kommune, PPT		579 500,00
Åsnes Kommune, voksenopplæring		423 282,00
Åsnes Kommune, SLT		217 489,00
Solør barneverntjeneste	1 192 155,00	946 781,00
Sum	3 195 962,00	5 729 203,00

NOTE 5 AKSJER OG ANDELER	Eierandel i %	Markedsverdi/ ligningsverdi	31.12.2020	31.12.2019
Aksjer og andeler - totalt:			26 623 556	25 295 826
herav til:				
EGENKAPITALINNSKUDD KLP		Ukjent	19 282 939	17 955 209
KJØP ANDEL GIV IKS (GLÅMDAL I VOKSEN)	8,90	Ukjent	60 000	60 000
AKSJER GRUE SERVICE AS	100,00	Ukjent	355 000	355 000
AKSJER GRUE VOLTIGEHALL AS	51,00		1	1
INNLANDET ENERGI HOLDING AS	0,03	Ukjent	5 289 444	5 289 444
KLOSSER INNOVASJON AS	0,03	Ukjent	9 700	9 700
VISIT KONGSVINGERREGIONEN	9,76	Ukjent	5 000	5 000
FINE FOREST FOOD AS	1,09	Ukjent	10 000	10 000
AKSJER GRUE NÆRINGSSKAP AS	36,44	Ukjent	1 250 000	1 250 000
AKSJER NSI (KOMMUNESKOGEN)	0,00000421	200	800	800
GLOMMEN SKOG BA	0,43	Ukjent	210 672	210 672
AKSJER NORDAVIND DC SITES AS	7,69	Ukjent	150 000	150 000

Se hovedoversikt balanse

NOTE 6 AVSETNING OG BRUK AV FOND

	Fond 01.01.	Avsetninger til fond	Bruk av fond	Fond 31.12.
Disposisjonsfond	kr 10 270 398	kr 253 335	kr (774 000)	9 749 732
Bundne driftsfond	kr 16 484 500	kr 7 413 534	kr (7 135 085)	16 762 950
Ubundne investeringsfond	kr 1 708 790		kr -	kr 1 708 790
Bundne investeringsfond	kr 1 950 641	kr 646 502	kr -	kr 2 597 143
Samlede avsetninger/bruk	kr 30 414 329	kr 8 313 371	kr (7 909 085)	kr 30 818 616

Bundne driftsfond	Fond 01.01.	Avsetninger	Bruk av fond	Fond 31.12.
25100195 SVØMMEOPPLÆRING MINORITET	kr 5 701	kr 43 750	kr -	kr 49 451
25100196 SKOLEUTVEKSLINGSPROSJEKT 2138		kr 254 700		kr 254 700
25100197 SVØMMING I BARNEHAGER SOLUNGEN		kr 11 252		kr 11 252
25100198 KORONA VEDLIKEHOLD/OPPGR VEG		kr 1 345 843		kr 1 345 843
25100209 SPRÅKKOMMUNEPGRAM	kr 147 579	kr -	kr -	kr 147 579
25100210 ELISABETH'S MINNE - LEGAT	kr 202 325	kr 2 913	kr -	kr 205 239
25100211 KULTUR FOR LÆRING 200	kr 67 593	kr -	kr (3 960)	kr 63 633
25100215 ELEVRÅDET	kr 25 933		kr (4 950)	kr 20 983
25100223 MUSIKK-OG KULTURSKOLEN	kr 1 668	kr 24	kr -	kr 1 692
25100225 KULTURELLE SKOLESEKKEN	kr 47 688	kr 32 479		kr 80 167
25100231 SOLUNGEN BARNEHAGE	kr 15 794	kr -	kr (15 794)	kr -
25100232 FINNSKOGPROSJEKTET	kr 38 962	kr -	kr -	kr 38 962
25100233 KOMPETANSETILTAK I BARNEHAGENE	kr 146 172		kr (146 172)	kr -
25100236 TJURASTIEN	kr 37 829	kr -	kr -	kr 37 829
25100253 KOMPETANSEHEVING BARNEHAGEMYND	kr 180 000	kr -	kr -	kr 180 000
25100255 UTBYGGING BREDBÅND	kr 6 260 000	kr -	kr (6 250 000)	kr 10 000
25100257 ULVEREVIR	kr 3 055 127	kr 515 302		kr 3 570 428
25100258 KOMPETANSETILTAK I KONGSVINGER	kr 731 611	kr 146 172	kr (267 581)	kr 610 202
25100266 KOMPETANSEUTVIKLINGSMIDLER GRO	kr 36 198	kr -	kr -	kr 36 198
Ble overført fra 2019 til 2020. Pga Korona er ikke midlene brukt.				
25100267 TRAFIKKSIKKERHETSTILTAK SKOLEN	kr 38 000		kr -	kr 38 000
25100268 OPPFØLGINGSORDNINGEN		kr 320 000		kr 320 000
25100269 AKTIVITETSTILTAK FOR Å MOTVIRKE		kr 200 000		kr 200 000
25100270 AKTIVITETSTILTAK OG BESØKSVERT		kr 500 000		kr 500 000
25100275 UTBYGGING BREDBÅND GRUE VESTSIDE		kr 857 061		kr 857 061
25100350 TILSKUDD TILPASNING	kr 100 000			kr 100 000
25100355 AVSETNING TAP STARTLÅN	kr 42 980	kr 924	kr -	kr 43 904
25100368 FAMILIETEAM	kr -	kr 51 992		kr 51 992
Skulle vært avsatt kr. 423 981,83 i 2019 Familieteam. Saldo går mot 2020.				
25100373 ARV HJEMMETJENESTEN	kr 808 281	kr 11 609	kr (4 196)	kr 815 694
25100374 GAVE INSTITUSJON 1. OG 2. ETA	kr 47 993	kr 43 854		kr 91 847
25100376 DEN KULTURELLE SPASERSTOKK	kr 27 914	kr 24 381	kr -	kr 52 295
25100378 GAVER HJEMMETJENESTEN	kr 84 894	kr 77 485	kr (25 592)	kr 136 787
25100382 GAVER DAGSENTER DEMENTE - HJEM	kr 17 646	kr 254	kr -	kr 17 901
25100383 GAVER KREFTOMSORGEN	kr 153 739	kr 2 214	kr -	kr 155 953
25100384 GAVER OMSORGSBOLIG	kr 59 562	kr 4 318		kr 63 881
25100385 GAVE 3710 HJELP I HJEMMET	kr 3 057	kr 44		kr 3 101
25100386 KOMMUNALT RUSARBEID 3556		kr 353 827		kr 353 827
25100388 GAVE BOFELLESSKAP PSYKIATRI 37	kr 64 249		kr (21)	kr 64 229
25100390 GAVE PSYKISK HELSEVERN	kr 11 637	kr 168	kr -	kr 11 804
25100391 GAVE RYTMEREGN 3720	kr 82 485	kr 1 188	kr -	kr 83 673
25100392 GAVE TIL ANSATTE HJELP I HJEMMET	kr 3 643	kr 52	kr -	kr 3 695
25100402 OPPLÆRINGSKIDLER HELSE OG OMS	kr 270 627	kr 239 653	kr (138 307)	kr 371 973
Kr 8 365,- er tatt ut og overført til eget fond 25100412.				
25100405 KULTURMINNEPLAN		kr 32 162		kr 32 162
25100407 GAVER AVLASTNING/AKTIVITET	kr 56 787	kr 11 434	kr -	kr 68 221

Forts bundne driftsfond								
25100408 GAVER HAGEANLEGG PROSJEKT 4730	kr	6 933	kr	(1 380)	kr	5 554		
25100422 PSYKOLOG+KOMPETANSEMIDLER	kr	410 000	kr	-	kr	410 000		
Psykolog er ikke ansatt pr 31.12.20.								
25100425 BOLIGTILSKUDD ETABLERING	kr	319 849	kr	-	kr	319 849		
25100450 NÆRINGSFOND KONSEJNSMIDLER	kr	732 130	kr	-	kr	732 130		
25100452 NÆRINGSFOND COVID-19			kr	1 279 895	kr	1 279 895		
25100456 KOMMUNALT NÆRINGSFOND	kr	307 500	kr	216 350	kr	523 850		
25100522 SKJØNNSMIDLER ROVDYR	kr	10 000	kr	-	kr	10 000		
25100548 VEGPÅDRIVERPROSJEKTET	kr	134 491	kr	165 000	kr	299 491		
25100551 VILTFONDET	kr	231 472	kr	3 145	kr	(26 184)	kr	208 433
25100552 BYGGESAKSBEHANDLING 302	kr	563 234	kr	14 013	kr	-	kr	577 247
25100553 DYRKING AV REINMYRA	kr	150 000	kr	-	kr	-	kr	150 000
Disse midlene er ikke brukt, dette er tatt opp mange ganger med enheten.								
25100555 SPREDT AVLØP	kr	523 469	kr	260 967	kr	-	kr	784 436
Arbeid med spredt avløp settes i gang i 2021.								
25100561 FLOMSIKRING KORONA 6615			kr	46 570			kr	46 570
25100640 OVERSKUDD RENOVASJON	kr	104 732	kr	41 710	kr	-	kr	146 442
25100700 LEIE BELEGG GRUEHALLEN	kr	117 015	kr	2 665	kr	-	kr	119 680
25100920 SKOGAVGIFTSFOND (KOMMUNESKOGEN)	kr	-	kr	298 166	kr	(250 949)	kr	47 217
Totalt bundne driftsfond	kr	16 484 500	kr	7 413 534	kr	(7 135 085)	kr	16 762 950

Trekt fra overføring mellom 25100258 og 25100233

kr 7 267 362

kr (6 988 913)

Stemmer med regnska,

Ubundne fond		Avsetninger	Bruk av fond
Disposisjonsfond	Budsjett	kr 6 402 335	kr 774 000
	Regnskap	kr 253 335	kr 774 000
Avsetning regnskapssaken	Regnskap	kr -	
Avsetning 2020 - budsjettvedtak	Regnskap	kr 253 335	kr 6 402 335
Bruk iht budsjettvedtak - tiltak	Regnskap	kr 774 000	kr 774 000
Ubundne investeringsfond	Budsjett		kr -
	Regnskap		kr -

Ikke i 2020

NOTE 7 GRUE KOMMUNES GARANTANSVAR PR. 31.12.

Garanti gitt til (låntaker)	Långiver	Garanti gitt år/varighet	Opprinnelig lån	Nedbet. tid	Restlån	Garanti-ansvar
Givas IKS	Kommunalbanken	2014	22 892 956	20 år	17 169 750	3 262 253
Givas IKS	Kommunalbanken	2015	36 200 000	20 år	22 661 395	4 305 665
Givas IKS	Kommunalbanken	2015	291 602 522	30 år	244 480 030	46 451 206
Givas IKS	Kommunalbanken	2016	33 875 830	30 år	30 430 810	5 781 854
Givas IKS	Kommunalbanken	2017	35 950 000	30 år	24 555 960	4 665 632
Givas IKS	Kommunalbanken	2018	34 400 000	30 år	33 253 340	6 318 135
Givas IKS	Kommunalbanken	2019	40 000 000	30 år	40 000 000	7 600 000
Givas IKS	Kommunalbanken	2020	33 500 000	30 år	33 500 000	6 365 000
Givas IKS	Kommunal Landspensjonskasse	2020	23 700 000	30 år	23 700 000	4 503 000
GBI IKS	Kommunalbanken	2017 tom 2020	16 100 822	25 år	14 033 680	2 287 490
Solør renovasjon IKS	Kommunalbanken	2011 tom 2020	20 885 000	2047 siste lån	14 014 290	4 204 287
Vestlandske boligstiftelse	Husbanken	2000	9 130 000	25 år	3 955 794	791 159
SUM GARANTANSVAR						96 535 680

NOTE 8a MER-/MINDREFORBRUK OG ANDRE EGENKAPITALPOSTER

Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk drift	Pr 01.01.2019
Regnskapsmessig merforbruk drift 2013	kr -8 503 437
Regnskapsmessig merforbruk drift 2014	kr -5 565 585
Sum regnskapsmessig merforbruk pr. 31.12.2014	kr -14 069 022
Dekning av tidl års regnskapsmessige merforbruk 2015	kr 4 204 000
Dekning av tidl års regnskapsmessige merforbruk 2016 - regnskapssak 2015	kr 2 045 022
Netto udekket pr. 31.12.2015	kr -7 820 000
Dekning av tidl års regnskapsmessige merforbruk iht budsjett 2016	kr 7 820 000
Saldo pr. 31.12.2016	kr -
Overføring til investering 2016	kr 1 122 000
Mindreforbruk pr. 31.12.2016	kr 199 665
Saldo mindreforbruk pr. 31.12.2016	kr 199 665
Avsetning til disposisjonsfond	kr 135 000
Overføring til investering 2017	kr 2 275 486,69
Mindreforbruk pr. 31.12.2017	kr 4 706 658,80
Avsetning til disposisjonsfond	kr 4 706 658,80
Mindreforbruk pr. 31.12.2018	kr 4 213 052,88
Saldo pr. 31.12.2020	kr -

Udisponert/udekket investering	pr 01.01.2020	endring 2020	pr 31.12.2020
Udekket investering	kr -	kr -	kr -
Egenkapital endret periodiseringsprinsipp	pr 01.01.2020	endring 2020	pr 31.12.2020
Feriepenger endret periodisering	kr -6 914 694	kr -	kr -6 914 694
Mva-kompensasjon endret periodisering	kr 175 511	kr -	kr 175 511
Renter endret periodisering	kr -889 231	kr -	kr -889 231
Tilskudd ress.krevende brukere endret periodisering	kr 6 870 000	kr -	kr 6 870 000
Sum EK-poster endret regnskapsprinsipp (negativ)	kr -758 414	kr -	kr -758 414

NOTE 8b REGNSKAPSMESSIGE STRYKNINGER/KORRIGERINGER

Driftsregnskapet:	Budsjett	Regnskap	Strykninger
Overføring til investering skjema 1A	kr 2 440 000	kr 993 688	kr 1 446 312
Avsatt til disposisjonsfond skjema 1A	kr 6 402 335	kr 253 335	kr 6 149 000

Investeringsregnskapet:	Budsjett	Regnskap	Korrigerer
Avsetning til bundet investeringsfond	kr -	kr 693 072	kr -
Avsetning til ubundet investeringsfond	kr -	kr -	kr -

NOTE 9 KAPITALKONTO			
DEBET		KREDIT	
01.01.2020 BALANSE		01.01.2020 BALANSE	56 745 779
(UNDERSKUDD I KAPITAL)		(KAPITAL)	
DEBETPOSTER I ÅRET:		KREDITPOSTER I ÅRET:	
AV-/NEDSKRIVING AV FAST EIENDOM	18 413 652	AKTIVERING AV FAST EIENDOM	3 146 263
AV-/NEDSKRIVING AV MASKINER OG	2 469 293	REVERSERING AV OPPSKRIVNING	306 136
SALG AV FAST EIENDOM	775 305	AKTIVERING MASKINER OG UT	1 338 812
		OPPSKRIVING AV FAST EIENDOM	-
SALG AV AKSJER	-		
SALG AV MASKINER OG BILER	-	KJØP AV AKSJER OG ANDELER	1 327 730
NEDSKRIVING AV AKSJER	-		
AVDRAG PÅ UTLÅN	2 412 572	UTLÅN	3 146 055
	-		-
AVSKRIVNING PÅ UTLÅN	-	OPPSKRIVING AKSJER/ANDELER	-
BRUK AV MIDLER EKSTERNE LÅN	5 188 801	OPPSKRIVING UTLÅN	13 155
KORR SALDO LÅN 2009	-	AVDRAG EKSTERNE LÅN	14 976 164
	-	UTG.FØRTE IKKE BETALTE AVI	-
ENDR. NTO.PENSJONSFORPLIKTELSE KLP			
		PENSJONSMIDLER	46 417 242
		PENSJONSFORPLIKTELSE	17 628 155
31.12.2020 BALANSE	-	31.12.2020 BALANSE	-
(Kapital)	115 785 868	(Kapital)	-
SUM DEBET	145 045 491	SUM KREDIT	145 045 491

Se hovedoversikt balanse og detaljer.

* Kr 290 337 ang salg av fast eiendom gjelder salg i 2019 som ikke ble nedskrevet i fjor.

NOTE 10			
YTELSER TIL LEDENDE PERSONER:			2020
Rådmann	Ole Frode Mikkelsgård		1 030 140
Ordfører	Rune Grenberg		839 797
Varaordfører	Niels Rølsdorph		194 443
GODTGJØRELSE TIL REVISJON ØST IKS:			
	897 000	980 750	
Herav:	2020	2019	
Regnskapsrevisjon	490 000	439 869	
Revisjonsuttalelser	158 500	173 550	
Forvaltningsrevisjon	155 250	307 856	
Eierskapskontroll			
Bistand, møter m.m.	93 250	59 475	
GODTGJØRELSE TIL GLÅMDAL SEKRETARIAT IKS:			
(sekretærfunksjon for kontrollutvalget)			
	2020	232 325	2019 238 212

NOTE 11 LANGSIKTIG GJELD				
Lånesaldo 31.12.2020	Kommune- kassen	Konsolidert årsregnskap	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	294 287 671	0	17,6	1,6
Lån til andres investeringer	0	0	0	0
Lån til innfrielse av kausjoner	0	0	0	0
Lån til videreutlån	22 714 667	0	11,43	0,80
Sum bokført langsiktig gjeld	317 002 338	0		
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		
Lån som forfaller i 2021	11 500 000	0		
Herav lån som må refinansieres	0	0		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2020	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente :	190 767 757	2,36 %
Langsiktig gjeld med flytende rente :	103 519 914	0,85 %

Formidlingslån Husbanken		2020	2019
Innlån	kr 22 714 667		kr 22 642 875
Utlån	kr 18 242 382		kr 17 483 691
		2020	Avdrag 2019
Innlån / betalte avdrag	kr 1 444 601		kr 1 346 614
Utlån / mottatte avdrag	kr 2 400 518		kr 1 337 883
Bundne investeringsfond startlån e.o. avdrag	2 474 644		kr 1 828 141
Ekstra ordinære avdrag lån	309 415		kr 492 338
Likviditetslån		2020	2019
Låneramme	kr 40 000 000	kr 0	kr 0

NOTE 12a INTERKOMMUNALT SAMARBEID

Interkommunale selskaper (IKS)	Grues andel pr 31.12.20
Glåmdal interkommunale vann- og avløpsselskap IKS (GIVAS)	19 %
Glåmdal brannvesen IKS (GBI)	16,3 %
Revisjon øst IKS	3,0 %
Glåmdal sekretariat IKS	14 %
Solør renovasjon IKS (SOR)	31 %
Glåmdal interkommunale Voksenopplæring IKS (GIV)	8,9 %

Samarbeid etter kommuneloven	Hjemmel for samarbeidet pr 31.12.20
IKA Opplandene	§17-1
Glåmdal regionråd	§17-1
Glåmdal krisesenter	§20-1
Øyeblikkelig hjelpsenger	§20-1
Glåmdal legevakt	§20-1
Åsnes PPT	§20-1
Solør barneverntjeneste	§20-1
GIS-samarbeidet i Sør-Hedmark	
Regionalt innkjøpssamarbeid	§17-1
Hedmark IKT	§17-1
Samfunnsmedisin i Solør	§20-1
Solørfondet (avviklet i 2020)	§17-1

Grue kommune har ingen enheter innenfor kommunen som juridisk enhet som avlegger egne årsregnskap (KF/Interkommunalt selskap). Konsolidert regnskap blir derfor lik årsregnskapet.

NOTE 12b INTERKOMMUNALT SAMARBEID MED HOVEDKONTOR I GRUE

Samfunnsmedisin i Solør				
Grunnlag for fordeling av utgifter:				Regnskap 2020
Samlede utgifter i samarbeidet				kr 628 871
Netto til fordeling Våler, Åsnes og Grue				kr 628 871
Fordeling av netto utgifter:	Fordeling av utgifter	Innbetalt fra samarbeidskomm		Overført til 2020
Åsnes kommune (41,9%)	kr 263 838	kr 263 838	kr	-
Våler kommune (21,2%)	kr 133 056	kr 133 056	kr	-
Grue kommune (36,9%)	kr 231 977	kr 231 977	kr	-
Sum fordeling	kr 628 871	kr 628 871	kr	-

Note 13 - Selvkosttjenester

PLANSAKSBEHANDLING 301	
Brukerinnbetalinger/salgsinntekt	0
Direkte utgifter	109 856
Indirekte utgifter	3 365
Netto kapitalkostnader	-
Underdekning	113 221
Selvkostandel i %	-
Fond pr 01.01.	-
Avsetning/bruk bundet selvkostfond	-
Rente fondsbeholdning avsatt til fond	-
Fond pr 31.12.	-

BYGGESAKSBEHANDLING 302	
Brukerinnbetalinger/Salgsinntekt	-677 500
Direkte utgifter	577 499
Indirekte utgifter	26 246
Netto kapitalkostnader	-
Overdekning	-73 755
Selvkostandel i %	112,22
Fond pr 01.01.	563 234
Avsetning til bundet selvkostfond	73 755
Rente fondsbeholdning avsatt til fond	8 342
Fond pr 31.12.	645 330

KART- OG OPPMÅLING 303	
Brukerinnbetalinger/Salgsinntekt	-485 189
Direkte utgifter	851 715
Indirekte utgifter	31 630
Netto kapitalkostnader	166 049
Underdekning	564 205
Selvkostandel i %	46,24
Fond pr 01.01.	0
Bruk av bundet fond	0
Rente fondsbeholdning avsatt til fond	
Fond pr 31.12.	0

RENOVASJON 355	
Brukerinnbetalinger/Salgsinntekt	-6 690 394
Direkte utgifter	6 650 480
Indirekte utgifter	
Netto kapitalkostnader	-
Overdekning	-39 915
Selvkostandel i %	100,60
Fond pr 01.01.	104 732
Avsetning bundet selvkostfond	39 915
Rente fondsbeholdning avsatt til fond	1 796
Fond pr 31.12.	146 443

PRAKTISK BISTAND HJEMME		254
Gj. Snittlig timeslønn		
ekskl tillegg men inkl sosiale utgifter		282
Sats under 2G		205
2-3G		158
3-4G		176
4-5G		218
Over 5G		278

SKOLEFRITIDSORDNING		215
Brukerinnbetalinger/Salgsinntekt		-718 781
Direkte utgifter		1 319 637
Indirekte utgifter		101 054
Netto kapitalkostnader		-
Underdekning		701 911
Selvkostandel i %		50,59
Fond pr 01.01.		0
Bruk av bundet fond		0
Rente fondsbeholdning avsatt til fond		0
Fond pr 31.12.		0

FEIING fra GBI		338
Brukerinnbetalinger/Salgsinntekt		-1 298 734
Direkte utgifter		1 435 934
Indirekte utgifter		
Netto kapitalkostnader		5 918
Underdekning		143 118
Selvkostandel i %		90,07
Fond pr 01.01.		0
Avsetning fond		0
Rente fondsbeholdning avsatt til fond		0
Fond pr 31.12.		0

SPREDT AVLØP - 6202 i regnskapet		302
Brukerinnbetalinger/Salgsinntekt		260 967
Direkte utgifter		0
Indirekte utgifter		0
Netto kapitalkostnader		-
Overdekning		260 967
Selvkostandel i %		
Fond pr 01.01.		523 469
Avsatt til fond		260 967
Rente fondsbeholdning avsatt til fond		9 090
Fond pr 31.12.		793 526

NOTE 14 ANLEGGSMIDLER - GRUE KOMMUNE

	IT-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner, mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm bygg, sykehjem mv.	SUM
Anskaffelseskost pr. 1.1.	14 281	14 627	13 021	445 065	225 241	712 234
Akkumulerte avskrivninger pr. 1.1.	-8 267	-8 729	-6 789	-174 303	-135 240	-333 329
Tilgang i regnskapsåret	821	702	2 002	526	433	4 485
Avgang i regnskapsåret*				-970		-970
Avskrivninger i regnskapsåret	-1 806	-1 021	-173	-10 931	-3 456	-17 387
Nedskrivninger			-3 378	-118		-3 496
Reverserte nedskrivninger				306		306
Bokført verdi Pr. 3112.	5 029	5 579	4 683	259 575	86 977	361 843
Avskrivningstid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	

Beløp i hele tusen

Avgang kr 970 093,- kr. 290 337,25 Furustien 3 og kr 679 755,66 er F2117-3 som ble delt i to nye anlegg: brannvarslingsanlegg Solungen og Gromungen barnehage F2117-6 og F2117-7.

Tomter er ikke med her.

Nedskrivning branntiltak Solungen 117 512,- (kreditnota).

Nedskrivning kunstgress 3 378 265,-.

NOTE 15 MARKEDSBASERTE FINANSIELLE OMLØPSMIDLER**DNB NOR PENGEMARKED**

Aksjer og andeler:	31.12.2019	Uttak	Avkastning	%-vis avkastning	31.12.2020
<i>Gruehallen</i>	219 510,21		2 664,70	1,21	222 174,91

Anskaffelseskost 2006 kr. 75 295,-.

NOTE 16 AVDRAG PÅ LÅN

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens avskrivbare anleggsmidler.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

<i>Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag</i>	2020
Sum avskrivninger i året	17 387 167
Sum lånegjeld pr 1.1.	295 334 558
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	378 225 091
Beregnet minimumsavdrag	13 576 655
Betalt avdrag før vekting	8 380 970
Betalt ekstra ifht vekting	4 841 178
Betalt og bokført for lite ifht vekting	354 507

I 2019 var det betalt for lite avdrag med 2 933 189,-, dette iht regnearkmodellen.

I 2020 skal forenklet modell jfr ny kommunelov benyttes derav økning i minimumsavdraget.

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer	2020	2019
Mottatte avdrag på startlån	2 400 518	1 337 883
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	1 754 016	1 830 221
Avsetning til/bruk av avdragsfond	646 502	-492 338
Saldo avdragsfond (25500920) 31.12.	2 474 644	1 828 141

Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd



Årsberetning 2020

Rettet versjon til revisjon 15.06.21



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Innholdsfortegnelse

Kommunedirektørens innledning	3
Del 1 Politisk og administrativ styring og organisering	4
1.1 Politisk organisering:	4
1.2 Status politiske saker	6
1.3 Administrativ styring og organisering – overordnet nivå	7
Del 2: Strategisk styring og måloppnåelse	9
2.1 Kommunens planarbeid – kommuneplanen	9
2.2 Visjon og hovedmål	9
2.3 Sentrale resultater	12
2.3.1 Samfunnsperspektivet	12
2.3.2 Tjenesteperspektivet	13
2.3.3 Medarbeiderperspektivet	14
2.3.4 Økonomiperspektivet	19
Del 3: Organisasjon	28
3.1 Internkontroll og tilsyn	28
3.2 Klima og miljø	30
3.3 Felles verdier	34
3.4 Etisk standard i virksomheten	34
3.5 Likestilling	36
Del 4: Økonomi og finans	39
4.1 Sammendrag - økonomisk situasjon pr 31.12.2020	39
4.2 Finansielle måltall	40
4.3 Driftsresultat 2020	46
4.4 Finansforvaltning	66



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Kommunedirektørens innledning

Kommunedirektøren legger med dette frem årsberetning for regnskapsåret 2020.

Generelt situasjonsbilde

Hovedutfordringen for Grue kommune framstår å være synkende folketall, med de omstillingsbehov som følger av dette.

Nærings- og arbeidslivet er på den annen side forholdsvis stabilt, i 2019 var arbeidsledigheten på 3,3 prosent, men koronapandemien medførte en viss økning i hvert fall periodisk i løpet av 2020. Det er grunn til å anta at situasjonen vil stabilisere seg framover på de forholdsvis lave nivåer en har hatt tidligere år.

Grue kommune som tjenesteleverandør vurderes blant annet gjennom resultatene i kommunebarometeret. Resultatene på kommunebarometeret viser at kommunen får varierende resultater fra tjenesteområde til tjenesteområde, men også at resultatene innenfor det enkelte tjenesteområde kan variere fra år til år. Det er viktig at kommunen evner å oppnå relativt gode og konsistente resultater i indikatorene for kommunebarometeret, som et mål på både god tjenestekvalitet og effektiv drift.

Koronapandemi

Koronapandemien har bidratt til at kommunen har stått i en ekstraordinær situasjon store deler av 2020. Kommunen har sett under ett håndtert pandemien og de kravene som er stilt til kommunene på en god måte. Det har blitt etablert nødvendig samarbeid, rutiner og beredskapsplaner for å kunne håndtere pandemien. Innsatsen har vært stor fra mange, og det har vært nødvendig for å lykkes i denne krevende situasjonen.

Økonomistyring

Regnskapet for 2020 viser et langt bedre resultat enn det man varslet særlig i 1. tertialrapport. Bedringen i resultater kommer både av finansielle forhold, men også av en innsparingsprosess som har vært i organisasjonen gjennom året. Den økonomiske situasjonen er allikevel fortsatt særdeles anstrengt med høy risiko for merforbruk.

Ny organisasjonsstruktur ble iverksatt fra 1. oktober 2020, og må arbeides videre med for at de ønskede effekter skal oppnås – både i form av bærekraft og handlekraft.

På slutten av året ble ny samfunnsdel til kommuneplanen vedtatt.

Kirkenær, 11.06.2021



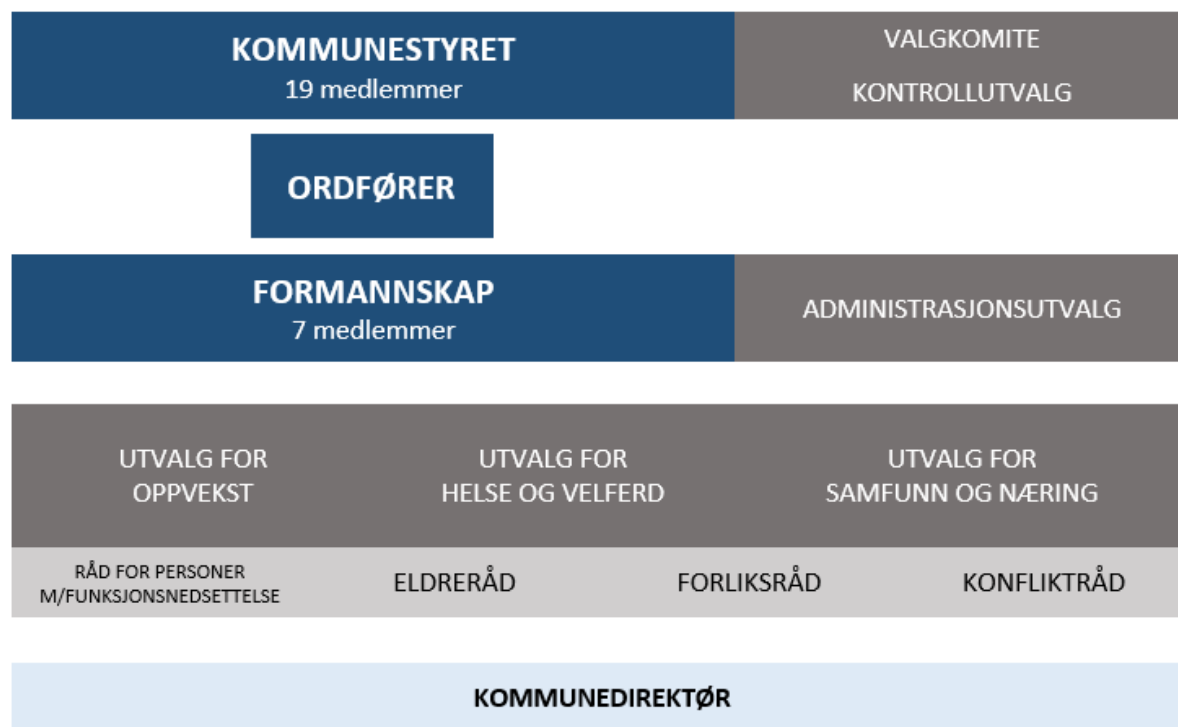
Ole Frøde Mikkelsgård
kommunedirektør



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Del 1 Politisk og administrativ styring og organisering

1.1 Politisk organisering:



Figur 1



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

KOMMUNESTYRET

Perioden 2019-2023 etter valget 09.10. består av følgende medlemmer:

Navn	Parti	Rolle
Rune Grenberg	A	ordfører
Kjetil Dammen	A	
Kaja Sillerud Haugen	A	
Mie Nilsen	A	
Martin Hansen-Møllerud	A	
Alina Haug Drazkowski	A	
Henriette Haugen	A	
Tore Erling Skarpnord	A	
Niels F. Rolsdorph	H	varaordfører
Anita Madshus	H	
Carina Kullerud Martinsen	H	
Jon Egil Rønningen	SP	
Åse Bjerke Lilleåsen	SP	
Stein Bruno Langeland	SP	
Hanne-Mari Eriksen	SP	
Brit Ingunn Haraldsen	SP	
Thea Marie Syvderud	SP	
Erik Ødegård	GRB	
Lisbeth Heitmann	FrP	

FORMANNSKAPET

Perioden 2019 - 2023

Navn	Parti	Rolle
Rune Grenberg	A	ordfører
Niels F. Rolsdorph	H	varaordfører
Anita Madshus	H	
Kaja Sillerud Haugen	A	
Mie Nielsen	A	
Åse Bjerke Lilleåsen	SP	
John Egil Rønningen	SP	

UTVALG FOR SAMFUNN OG NÆRING

Perioden 2019 - 2023

Navn	Parti	Rolle
Kjetil Dammen	A	leder
Brit Ingunn Haraldsen	SP	
Jon E Rønningen	SP	
Aleksandra Dukic	A	
Torbjørn Bekken		

UTVALG FOR OPPVEKST

Perioden 2019 – 2023

Navn	Parti	Rolle
Martin Hansen-Møllerud	A	leder
Hanne-Mari Eriksen		
Kaja Sillerud Haugen		
Ole Gunnar Bakkebråten		
Ivar Lingaas		



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

UTVALG FOR HELSE OG VELFERD

Perioden 2019 - 2023

Navn	Parti	Rolle
Tore Erling Skarpnord	A	leder
Thea Marie Syvderud		
Åse Bjerke Lilleåsen		
Geir M Hvithammer		
Carina Kullerud Martinsen		

KONTROLLUTVALGET

Perioden 2019 - 2023

Navn	Parti	Rolle
Stein Bruno Langeland		leder
Inger Marie Hvithammer		Nestleder
Inger Kristiansen		
Øistein Martin Skoglund		
Magnhild Moe		

POLITISKE SAKER OG MØTER

Organ	Antall saker 2020	Antall møter 2020	Antall saker 2019
Kommunestyret	107	12	123
Formannskapet	85	8	102
Komite for næring og oppvekst	0	0	5
Komite for omsorg og miljø	0	0	4
Utvalg for oppvekst	22	7	3
Utvalg for helse og velferd	26	7	4
Utvalg for samfunn og næring	90	9	3

1.2 Status politiske saker

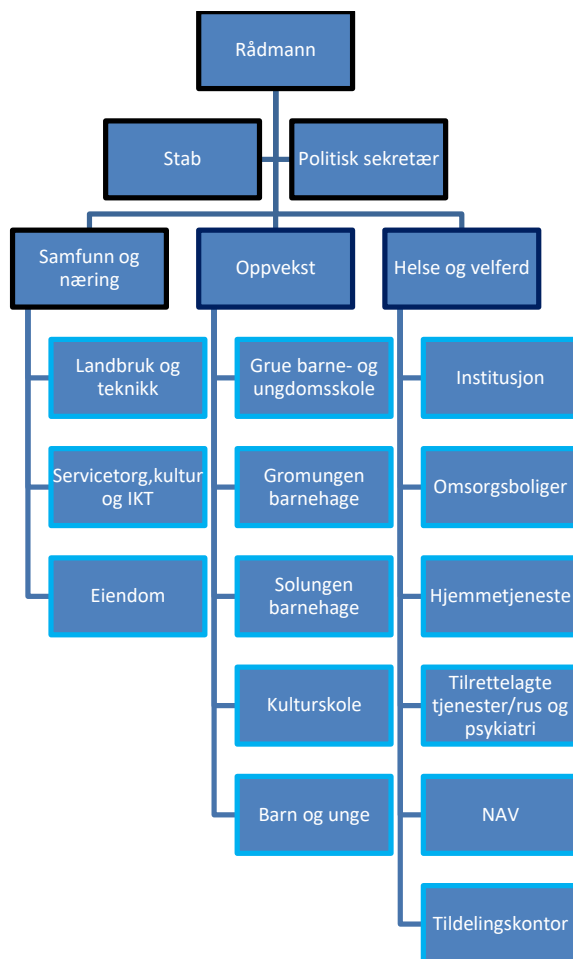
Samtlige saker er fulgt opp eller det arbeides med iverksetting og oppfølging. Det tas ut rapporter til kommunedirektøren, som rapporterer videre om møter og status til kontrollutvalget. Politisk sekretær sender også rapporter fra formannskapets og kommunestyrets møter direkte til Konsek Øst IKS.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

1.3 Administrativ styring og organisering – overordnet nivå

Fram til og med september 2020 var den administrative organiseringen i kommunen en typisk 3-nivå modell med rådmann, kommunalsjefer og enhetsledere.



Figur 2 Administrativ organisering fram til og med september 2020

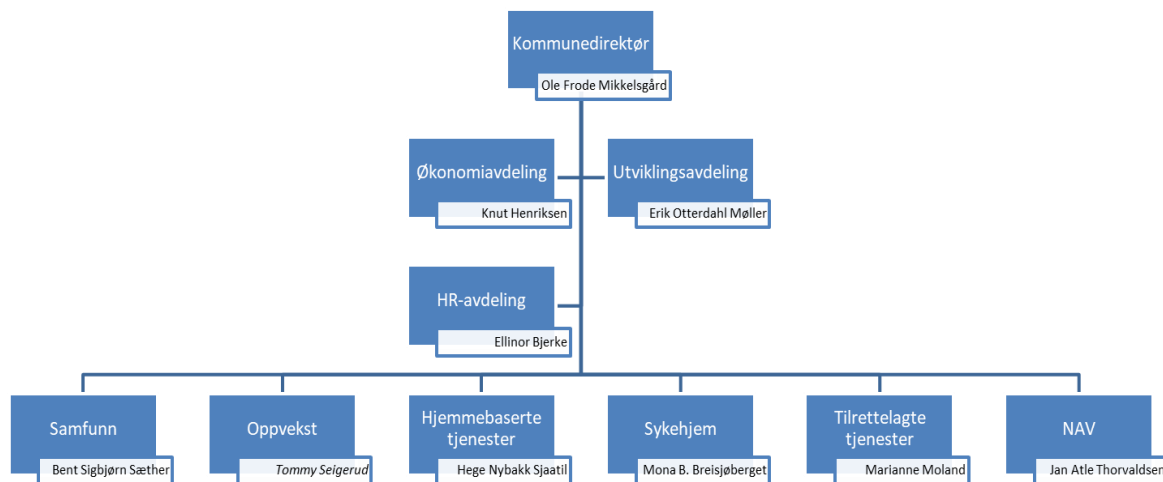
Fra og med 1. oktober 2020 gikk kommunen etter både politisk og administrativ behandling over til en 2-nivå modell organisering med kommunedirektør og stabs-/enhetsledere.

Det var flere hensikter med endringen, det handlet blant annet om å tilpasse den administrative organiseringen til den politiske, effektivisere og gjøre organisasjonen både bærekraftig og mer handlekraftig.

Det forventes at arbeidet med implementeringen av den nye organisasjonsstrukturen vil vare også i store deler av 2021.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd



Figur 3



Del 2: Strategisk styring og måloppnåelse

2.1 Kommunens planarbeid – kommuneplanen

Kommuneplanen skal styre all planlegging i en kommune. Formålet med en kommuneplan er å skape langsiktighet og forutsigbarhet i politikk og arealbruk for kommunens innbyggere.

Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel med et kart og bestemmelser for fremtidig arealbruk som er juridisk bindende. Samfunnsdelen har søkelyset på hvilke muligheter og utfordringer kommunen har i vente. I den politiske behandlingen av kommuneplanen tas det stilling til hvilke strategier vi bør ha for å utnytte mulighetene og møte utfordringene. Forventninger til fremtidig befolkningsutvikling er en sentral premiss for Grues kommuneplan.

Kommuneplanens samfunnsdel har blitt revidert gjennom året, og ble vedtatt i ny utgave 14. desember 2020. Den nye samfunnsdelen bygger på FN sine bærekraftsmål, og legger til grunn fornyede strategier og mål for kommunens videre utvikling.

2.2 Visjon og hovedmål

Grues visjon har i både tidligere og ny samfunnsdel vært «*livskraftig og levende*».

Når en går videre er det allikevel nærliggende å vurdere 2020 ut fra den tidligere samfunnsdelen, som altså har vært gjeldende fram til medio desember 2020. Hovedmålet i den tidligere samfunnsdelen har vært; «en befolkning i vekst og utvikling – nærhet, trygghet, kultur og kvalitet». Med dette menes på den ene siden at befolkningen i Grue øker og på den andre siden at de som bor i Grue kommune opplever personlig vekst.

Oveordnet styringskort

Overordnet styringskort består av 4 perspektiver; samfunn, tjenester, medarbeidere og økonomi. For hvert av perspektivene er det valgt ut et sett av delmål og måleindikatorer.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

VISJON: LIVSKRAFTIG OG LEVENDE					
OVERORDNET MÅL: En befolkning i vekst					
		MÅLOMRÅDER OG MÅLEINDIKATORER	Resultat 2018	Resultat 2019	Budsjett 2020
SAMFUNN	God lokalsamfunns- utvikler	SAMFUNNSPERSPEKTIVET			
		<i>Delmål: God lokalsamfunnsutvikler</i>			
		Netto flyttetall	12	6	>30
		Andel innbyggere 25 – 45 år	17,9	19,31	>18 %
		Arbeidsledighet (Arbeidslause i prosent av arbeidsstyrken (AKU), sesongjustert 15-74 år)	2,5	3,4	< 3,5 %
		Antall sysselsatte etter bosted 15-74 år	2095	2041	>2050
TJENESTER	Moderne og brukertilpassede tjenester. (Godt nok)	TJENESTEPERSPEKTIVET			
		<i>Delmål: Gode nok tjenester med avklarte forventninger; herunder: Moderne og brukertilpassede tjenester (godt nok)</i>			
		Brukertilfredshet skole	89,8	-	>86 %
		Brukertilfredshet barnehage	-	-	-
		Brukertilfredshet omsorg	-	-	>70 %
MEDARBEIDER	Godt arbeidsmiljø med myndiggjorte medarbeidere	MEDARBEIDERPERSPEKTIVET			
		<i>Delmål: Realisere våre verdier – REAL, herunder: Godt arbeidsmiljø med myndiggjorte medarbeidere</i>			
		Sykefravær (legemeldt)	7,6	8,2 %	<7 %
		Mestringsklima	3,9	4,1	4,0
		Mestringsorientert ledelse	3,7	4	3,7
		Antall lærlinger	4	5	5
			Resultat	Resultat	Budsjett
ØKONOMI	God og sunn kommune-økonomi	ØKONOMIPERSPEKTIVET	2018	2019	2020
		<i>Delmål: God økonomistyring, herunder: God og sunn kommune-økonomi</i>			
		Resultatgrad	3,70 %	2,40 %	>=3 %
		Gjeldsgrad	82 %	73,9 %	<80 %
		Arbeidskapitalgrad	-5,0 %	-8,3 %	>0%

1

Tabell 1

Nytt for året var at handlingsdelen også inneholdt operasjonaliserte styringskort per rammeområde, det vil si at det ble utarbeidet et styringskort for henholdsvis

- Kommunedirektør, politisk styring og stab
- Samfunn
- Oppvekst
- Helse og velferd

Hvert styringskort inneholdt oversikt over sentrale resultater, økonomiske rammer, risikovurdering samt mål. For flere rammeområder ble det identifisert måltall knyttet til

¹ Med forbehold om feil i resultat-tall – figuren gjengis allikevel identisk med vedtak i handlingsdelen



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

kommunebarometeret. Det vises til kommuneplanens handlingsdel 2020-2023 for nærmere innsyn i dette på rammenivå.

Oppnådde resultater for 2020 gjengis i tabell 2 slik;

MÅLOMRÅDER OG MÅLEINDIKATORER			Resultat 2020
SAMFUNN	God lokalsamfunnsutvikler	SAMFUNNSPERSPEKTIVET Delmål: God lokalsamfunnsutvikler Netto flyttetall Andel innbyggere 25 – 45 år Arbeidsledighet (Arbeidslause i prosent av arbeidsstyrken (AKU), sesongjustert 15-74år) Antall sysselsatte etter bosted 15 – 74 år	-18 19,19 % 3,4 % x ²
TJENESTER	Moderne og brukertilpassede tjenester (Godt nok)	TJENESTEPERSPEKTIVET Delmål: Gode nok tjenester med avklarte forventninger, herunder; Moderne og brukertilpassede tjenester (godt nok) Brukertilfredshet skole Brukertilfredshet barnehage Brukertilfredshet omsorg	* * *
MEDARBEIDER	Godt arbeidsmiljø med myndiggjorte medarbeidere	MEDARBEIDERPERSPEKTIVET Delmål: Realisere våre verdier – REAL, herunder: Godt arbeidsmiljø med myndiggjorte medarbeidere Sykefravær (legemeldt) Mestringsklima Mestringsorientert ledelse Antall lærlinger	* 9,0 % * * 5
ØKONOMI	God og sunn kommuneøkonomi	ØKONOMIPERSPEKTIVET Delmål: God økonomistyring, herunder: God og sunn kommuneøkonomi Resultatgrad Gjeldsgrad Arbeidskapitalgrad	0,2 % 64,9 % -5,8 %

Tabell 2

² På grunn av §7 i den nye Statistikkloven er ikke alle statistikkbanktabeller oppdatert med tall for 2020. Dette skyldes høyere krav til grad av anonymisering.

*ikke gjennomført



2.3 Sentrale resultater

Hovedmålet om en befolkning i vekst er ikke nådd, og det synes også vanskelig oppnåelig ut fra situasjonen med generell befolkningsnedgang. Dette har medført at hovedmålet ikke er videreført i den nye samfunnsdelen på samme måte som før. Utfordringene for kommunen blir å håndtere befolkningsnedgangen samtidig som en omstiller, ivaretar tjenestekvalitet og bidrar til samfunnsutviklingen videre. I det påfølgende kommenteres sentrale resultater innenfor samfunns-, tjeneste- og medarbeiderperspektivet. Økonomiperspektivet blir belyst i senere kapitler.

2.3.1 Samfunnsperspektivet

Pr. 1.1.2020 hadde Grue kommune 4612 innbyggere. Antall innbyggere reduseres stadig og den store utfordringen framover vil være alderssammensetningen i befolkningen og det som kalles aldersbæreevne.



Fordeling av befolkningen i kjønn og alder i 2000, 2018 og fremskrevet befolkningsutvikling for 2030 viser den ujevne aldersfordelingen i befolkningen de kommende 20 årene.

Fram mot 2030 vil alle aldersgrupper reduseres, med unntak av 67 år og eldre, som øker. I perioden 2016 til 2030 øker antall innbyggere i aldersgruppen 67 år og eldre med 30 %. Økningen skjer særlig fra 2020. Antall personer i yrkesaktiv alder (20-66 år) reduseres. Dette innebærer at det i 2016 var 2,5 innbyggere over 67 år og eldre per innbyggere i yrkesaktiv alder, og at dette forholdstallet vil bli redusert til 1,6 i 2030. I resten av landet ser vi også en slik reduksjon, men forholdstallet i Grue ligger betydelig lavere enn landet som helhet.

Barnetallet i Grue er kraftig redusert fra 2010. Grue barne- og ungdomsskole hadde i 2010/11 til sammen 563 elever fra 1. – 10. trinn. I 2020/21 er det til sammen 374 elever.

Befolkningsutviklingen skyldes i hovedsak et vedvarende fødselsunderskudd. Det fødes årlig færre enn det dør. Kvinner er eldre som førstegangsfødende, de føder færre barn og i tillegg er det en betydelig nedgang i antall kvinner i fertil alder i vår kommune.



Arbeidsledighet

I løpet av 2020 lå ledigheten på om lag 5 prosent, men ved utgangen av året lå arbeidsledigheten på 3,4 prosent. Sammenlignet med gjennomsnittet for 2019 er da ledigheten ved utgangen av 2020 kun 0,1 prosent høyere.

2.3.2 Tjenesteperspektivet

I foreløpige tall for kommunebarometeret 2021, som viser resultater for 2020, framkommer en del viktige analyser og vurderinger av sentrale resultatindikatorer.

Grunnskole er første sektor i barometeret. Her ser vi rent generelt at andelen lærere som oppfyller kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk har økt nasjonalt de siste årene. I Grue oppfylte 85,71 prosent av barneskolelærerne i norsk, engelsk og matematikk i 1.-7. trinn kompetansekravene i 2020. De beste kommunene ligger på 100 prosent. På ungdomsskolen oppfyller 93,33 prosent av lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning i fagene.

Av dem som bor på sykehjem, er tendensen at 82,63 prosent har omfattende pleiebehov, hvis vi ser på den gjennomsnittlige prosentverdien for dette nøkkeltallet i 2020. Andelen øker klart over tid. Det indikerer at innsatsen fortsatt dreies mot hjemmebasert omsorg, og at man må være mer pleietrengende enn før for å få sykehjemsplass. Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov.

For Grue hadde 76,19 prosent av dem som bodde på sykehjem et omfattende bistandsbehov i fjor. Det er anslått nasjonalt at fire av fem over 80 år på sykehjem har en grad av demens. I Grue var 87,1 prosent av plassene på sykehjem skjermede og tilpasset demente i fjor. Dette er bedre enn i de fleste kommuner i landet.

Nasjonalt har andelen saker i barnevernet som tar mer enn tre måneder å behandle gått litt ned de siste årene. Den nasjonale tendensen viser at kommunene nå overholder den normale saksbehandlingsfristen i lovverket i 86,63 prosent av sakene. Andelen fristbrudd er halvert på noen få år. I Grue behandles 93 prosent av sakene innenfor tre måneder. Dette er bedre enn de fleste kommunene i landet.

Grue har ifølge statistikkene 4,5 barn per årsverk i de kommunale barnehagene. Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, fortsetter å øke nasjonalt. Gjennomsnittlig prosentverdi er nå 85,91 prosent. I Grue går 95 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene.

I 2018 introduserte Kommunebarometeret tre nye nøkkeltall for utslipp av klimagasser. Tallene viser at utslippene i alle tre kategorier har gått tydelig tilbake de siste årene. Grue



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

slipper ut 5 486,8 kilo klimagasser per innbygger (målt i CO2-ekvivalenter). Dette er et relativt lavt utslipp.

2.3.3 Medarbeiderperspektivet

Sykefravær

Tabell 5 viser sykefraværsutviklingen - alle ansatte for årene 2015 – 2020 og spesifisert for stab og de 3 strategiske områdene. Det totale sykefraværet inkluderer både egenmeldt og legemeldt fravær. Det egenmeldte fraværet var 1,27 prosent i 2020 slik at det legemeldte var 9,0 prosent. Dette ligger over målet som er satt.

Oversikten viser at trenden i sykefraværet er økende de siste årene. Det jobbes med tiltak for å snu utviklingen.

Sykefraværsutvikling fra 2015 – 2020

Tall i prosent	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Alle ansatte	10,0	9,0	8,7	9,0	9,3	10,3
Stab	3,4	3,2	1,6	3,8	4,1	2,9
Samfunn og næring	5,1	6,7	3,1	3,1	7,6	5,3
Oppvekst og kultur	8,2	7,5	6,2	6,4	6,4	9,9
Helse og velferd	13,5	11,7	10,9	13,4	12,5	13,3

Tabell 3

Sykefraværsutvikling fordelt på kjønn fra 2017 - 2020

	2017		2018		2019		2020	
K=kvinne M=mann	K	M	K	M	K	M	K	M
Alle ansatte	9,8	3,8	10,0	4,3	10,1	5,6	11,1	6,3
Stab	1,3	4,4	1,4	4,6	5,6	1,2	3,3	2,1
Samfunn og næring	10,0	2,5	4,3	1,9	10,8	3,7	6,4	3,9
Oppvekst og kultur	7,6	4,8	7,0	1,9	6,7	3,9	10,2	8,5
Helse og velferd	11,5	6,0	13,7	10,5	12,6	12,2	13,6	10,2

Tabell 4

Det er en økning i sykefraværet for både kvinner og menn totalt sett. Innenfor strategisk område helse og velferd har det vært jevnt høyt i perioden for begge kjønn, og innenfor oppvekstområdet har det vært en markant økning i 2020.

Likestilling

Grue kommune sin arbeidsgiverstrategi formulerer følgende målsetninger og strategier:



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Mangfold og inkludering

<u>Mål</u> – Alle ansatte skal behandles likeverdig og med respekt uansett kjønn, alder, livssyn og etnisk bakgrunn – Alle ansatte skal gis likeverdige muligheter til jobbdeltakelse uavhengig av funksjonsnivå	<u>Mangfold og inkludering innebærer</u> – bedriftskultur og arbeidsmiljø som fremmer grunnleggende prinsipper om likestilling og likeverd (se definisjon) – videreføre og videreutvikle IA – arbeidet (Inkluderende arbeidsliv) – lik lønn for likt arbeid – bedre kjønnsbalanse i organisasjonen gjennom rekrutteringstiltak – tilrettelegging av arbeidsplasser slik at de tilfredsstiller individuelle behov (jfr. IA-planen) – bidra til informasjon og åpenhet i forhold til ulik kulturbakgrunn og livssyn
<u>Suksessfaktorer</u> – Handle på bakgrunn av kommunens verdier (REAL)	
<u>Definisjoner/ forklaringer:</u> Likestilling er en menneskerett. Alle har rett til å bli vurdert og behandlet ut fra sine personlige evner og egenskaper, ikke ut fra andres forestillinger knyttet til kjønn, etnisk eller religiøs tilhørighet, seksuell orientering, alder eller funksjonsevne.	
Kommunestyret 25-02.2008 – (revidert)	

Figur 4

Kjønnsbalanse

Det er svært høy dominans av kvinner når det gjelder ansatte i Grue kommune, som figurene videre vil vise. Det er også en overvekt av kvinnelige politikere i kommunestyret og formannskapet. Blant stabs- og enhetsledere etter ny organisering (fra 1.10.20) er det balanse 50/50 mellom kjønnene, men i kommunedirektørens lederteam er andelen 40/60, hvor menn utgjør hovedvekten. Blant avdelingslederne er det overvekt av kvinner. Høyest andel menn er det i enhetene landbruk og teknikk, og eiendom. Når det gjelder barnehage er det ikke registrert fast ansatte menn. Andelen kvinner er ganske stabil for alle grupper av ansatte.

Kjønnsbalanse folkevalgte

	2019		2020	
	Andel kv i prosent	Andel menn i prosent	Andel kv i prosent	Andel menn i prosent
Kommunestyret	63	37	58	42
Formannskapet	57	43	57	43

Tabell 5



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Kjønnsbalanse ansatte

	2019		2020	
	Andel kv i prosent	Andel menn i prosent	Andel kv i prosent	Andel menn i prosent
Alle ansatte	82	18	81	19
Samfunn og næring	59	41	54	46
Oppvekst	84	16	82	18
Helse og velferd	89	11	89	11
Rådmann, politikk styring og stab	61	39	78	22

Tabell 6

Andelen kvinner og menn er ganske stabilt fra 2019. Størst endring er det innenfor Rådmann, politikk og styring, hvor andelen kvinner har økt med 17 prosent i 2020. Det henger sammen med ny administrativ organisering.

Ansatte heltid/ deltid

	2019			2020		
	Av alle kvinner	Av alle menn	Av alle ansatte	Av alle kvinner	Av alle menn	Av alle ansatte
Heltid i prosent	43	45	44	45	51	46
Deltid i prosent	57	55	56	55	49	54

Tabell 7

Tabellen viser at andelen heltid har økt for begge kjønn i 2020, og likeledes at andelen deltid er på vei ned. Det er en gledelig utvikling.

Snittlønn kvinner og menn

	Snittlønn kvinner	Snittlønn menn	Kvinnens lønn i prosent av menns lønn
2018	kr 457 361	kr 474 420	96,4
2019	kr 475 007	kr 493 596	96,2
2020	kr 477 222	kr 490 071	97,4

Tabell 8

Sett under ett har vi langt på vei likestilling når det gjelder lønn. Trenden ser ut til å være svakt økende siste år. Ser en på de enkelte strategiske områdene er variasjonene større.

Snittlønn i de ulike strategiske områdene, kvinner og menn:

	2019		2020	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Samfunn og næring	kr 447 061	kr 468 860	kr 450 048	kr 457 252
Oppvekst	kr 510 073	kr 532 344	kr 522 908	kr 541 677
Helse og velferd	kr 463 078	kr 430 564	kr 464 782	kr 433 296
Rådmann, politisk styring og stab	kr 574 067	kr 697 983	kr 559 414	kr 836 407

Tabell 9



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Tabell gjennomsnitt lønn ulike yrkesgruppe:

I tabellen nedenfor vises gjennomsnittlig lønn for de største yrkesgruppene som er sammenlignbare, knyttet til at noen er svært mannsdominert og noen er svært kvinnedominert. Dette kan også ha sammenheng med alder/ ansiennitet, videreutdanning og ansvar tillagt stillingen.

	Gj.sn lønn 2019	Gj.sn lønn 2020	Andel kvinner	Andel menn
Politikere	kr 621 724	Kr 632 449	0 %	100 %
Rådmann, kommunalsjef, enhetsledere	kr 694 193	kr 691 617	53,3 %	46,7 %
Førskolelærer	kr 514 168	kr 518 901	100 %	0 %
Lærer	kr 545 180	kr 549 051	76 %	24 %
Sykepleier	kr 496 936	kr 499 660	98 %	2 %
Sosionom/vernepleier/barnevernsped	kr 491 000	kr 483 400	100 %	0 %
Ingeniør	kr 549 333	kr 551 531	33,3 %	66,7 %
Fagarbeider – drift	kr 419 368	kr 423 450	94,4 %	5,6 %
Hjelpepleier/fagarbeider – omsorg	kr 429 864	kr 431 248	88,3 %	11,7 %
Fagarbeider barn og unge	kr 431 057	kr 432 652	77,6 %	22,4 %
Andre yrkesgrupper	kr 425 616	kr 422 668	77,8 %	22,2 %
Andre høyskoleutdannende	kr 533 500	kr 565 396	72,7 %	27,3 %

Tabell 10

Medarbeiderundersøkelsen

Grue kommune innførte i 2017 KS sin nye medarbeiderundersøkelse 10-faktor. 10-faktor er en forskningsbasert undersøkelse som er utviklet i samarbeid mellom KS og professor Linda Lai ved Handelshøgskolen BI. Den tar utgangspunkt i 10 faktorer som ut fra et forskningsbasert syn er viktige innsatsfaktorer for å oppnå gode resultater i forhold til organisasjonens mål og kvalitet på tjenestene. Undersøkelsen danner grunnlag for utvikling av medarbeidere, ledere og organisasjon.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Nedenfor følger resultatene fra gjennomføringen 2018 og 2019. Den skal gjennomføres på nytt i 2021.

Faktor	Navn	Grue 2019	Grue 2018	Norge 2019	Beskrivelse
1	Indre motivasjon	4,3	4,2	4,3	Motivasjonen for oppgavene i seg selv, det vil si om oppgavene oppleves som en drivkraft og som spennende og stimulerende (også kalt indre jobbmotivasjon)
2	Mestringstro	4,4	4,4	4,3	Mestringstroen gjenspeiler hver enkelt medarbeiders tiltro til egen kompetanse og mulighet til å mestre utfordringer i jobbsammenheng
3	Autonomi	4,4	4,3	4,3	Medarbeidernes opplevelse av å ha mulighet til å jobbe selvstendig og gjøre egne vurderinger i jobben sin, basert på egen kompetanse, og innen en definert jobbrolle
4	Bruk av kompetanse	4,3	4,3	4,3	Medarbeidernes opplevelse av å få brukt egen jobbrelevante kompetanse på en god måte i sin nåværende jobb
5	Mestringsorientering ledelse	4,0	3,7	4,0	Ledelse som vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg og bli best mulig ut fra sine egne forutsetninger, slik at medarbeideren opplever mestring og yter sitt beste.
6	Rolleklarhet	4,4	4,4	4,3	Høy rolleklarhet innebærer at forventningene til den jobben medarbeideren skal gjøre er tydelig definert og kommunisert.
7	Relevant kompetanseutvikling	3,9	3,7	3,7	Relevant kompetanseutvikling er avgjørende for at medarbeideren til enhver tid er best mulig rustet til å utføre sine oppgaver med høy kvalitet, og er avgjørende for kvaliteten på de tjenester som leveres, uansett hvilken type tjeneste vi snakker om
Faktor	Navn	Grue 2019	Grue 2018	Norge 2019	Beskrivelse
8	Fleksibilitetsvilje	4,5	4,4	4,5	Medarbeiderens villighet til å være fleksibel på jobb og tilpasse sin måte å jobbe på til nye behov og krav.
9	Mestringsklima	4,1	4,0	4,1	I et mestringsklima motiveres medarbeiderne av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode, fremfor å rivalisere om å bli best.
10	Prososial motivasjon	4,7	4,7	4,7	Motivasjon for å gjøre noe nyttig og verdifullt for andre, også kalt prososial motivasjon, er en viktig drivkraft for mange og har en rekke godt dokumenterte, positive effekter

Tabell 11

I 2019 var svarprosenten på 70 prosent. Resultatene viser en positiv utvikling fra foregående år på nesten alle punkter. Det ble gjennomført omfattende etterarbeid på enhetene i 2019, hvor det ble plukket ut mål og fokusområder som enhetene jobbet videre med. Dette etterarbeidet er en viktig del av å jobbe med arbeidsmiljø, utvikling av medarbeidere og ledere.



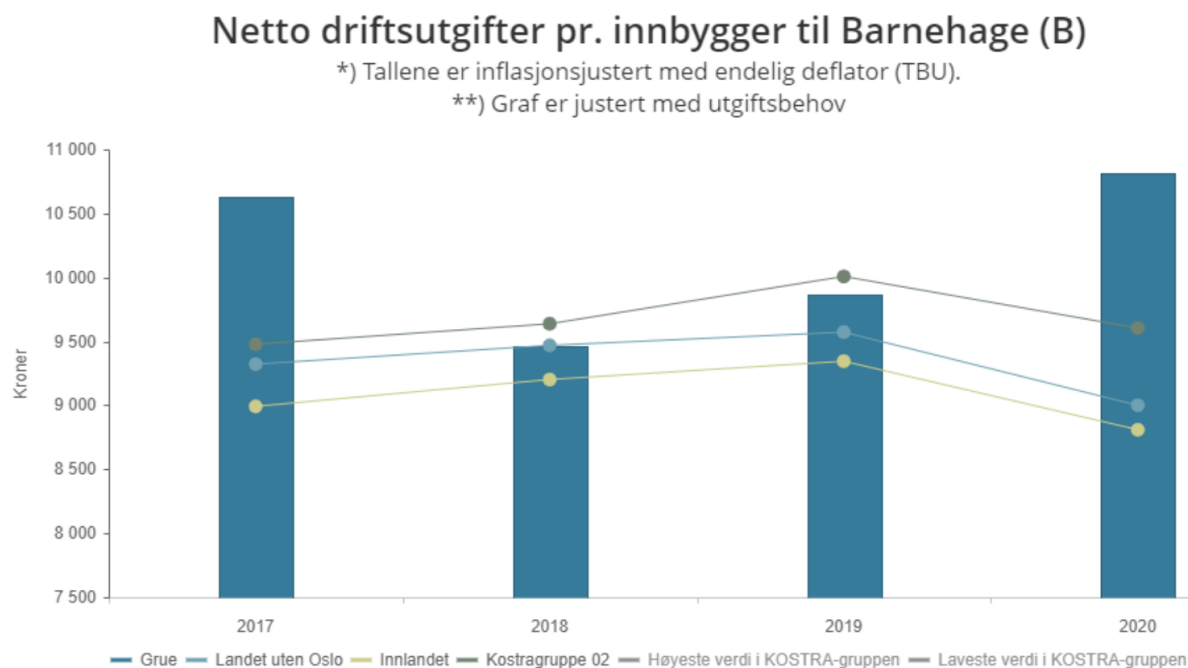
2.3.4 Økonomiperspektivet

Nedenfor presenteres på ressursiden KOSTRA-indikator «netto driftsutgifter pr innbygger». For å nøytralisere ulikheter i utgiftsbehovet på de ulike tjenesteområdene er derfor indikatoren korrigert for dette. Netto driftsutgifter blir finansiert med frie inntekter. Således gir diagrammene en oversikt som viser om Grue kommune bruker mindre eller mer av de frie inntektene til å drifte tjenesteområdene enn de vi sammenligner oss med. Hvordan prioriteringene har utviklet seg de siste 4 årene vises som egne søyler for Grue i tiden 2017 t.o.m. 2020. Det gis også en oversikt på hvordan kommunen har prioritert ressursene sine i 2020 mot KOSTRA-gruppe 2, fylket og landet u/Oslo.

Statistisk sentrabyrå har utarbeidet en ny kommunegruppeinndeling gjeldende fra 2020 som er basert på data fra 2018. Grue kommune er endret tilhørighet fra KOSTRA-gruppe 2 til KOSTRA-gruppe 1. Sammenligning av kommunens prioriteringer i dette kapittelet er for øvrig gjort etter KOSTRA-gruppe 2. Endring av KOSTRA-gruppe ble man dessverre oppmerksom på etter at oppstillingene var ferdigstilt. Forskjellene mellom gjennomsnitt KOSTRA-gruppe 1 og KOSTRA-gruppe 2 er marginale og endrer således ikke bildet av kommunens ressursbruk.

Barnehage

Ser vi på utviklingen i utgiftene til tjenesteområdet barnehage har denne totalt sett en økende trend. For samme periode er antallet innbyggere i målgruppen (0-5 år) redusert fra 168 til 152, og således også utgiftsbehovet. Trender er at vi prioriterer mer til barnehage selv om utgiftsbehovet har en synkende trend.

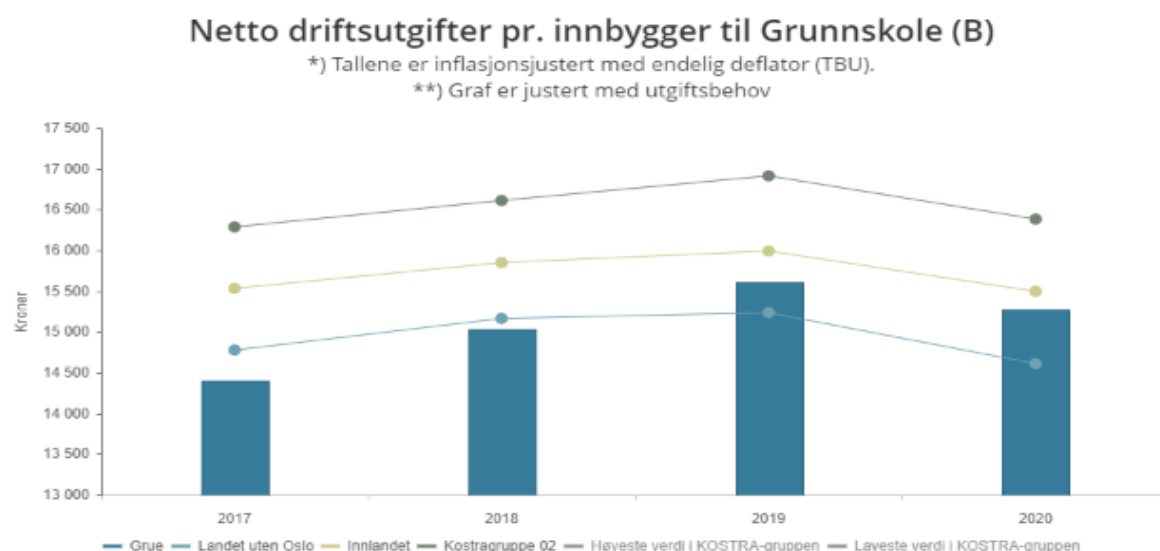


Figur 5



Grunnskole

Grue kommune har hatt en markant økning i sine utgifter til grunnskolen. Det er 10 år siden kommunen foretok strukturelle grep ved å samle skolene til en felles barne- og ungdomsskole. Dette grepet førte til lavere utgifter til grunnskolen, og kommunen har i en årrekke hatt lavere netto driftsutgifter enn landet u/Oslo. De senere år har derimot utgiftsveksten vært større enn både landet u/Oslo, Innlandet og KG2. For første gang på mange år er utgiftene nå blitt høyere enn landet u/Oslo. Dette gjelder for årene 2019 og 2020. Vi merker oss at utgiftsnivået i 2020 har gått ned sammenlignet med 2019. Men vi ser også den samme tendensen blant de vi sammenligner oss med.



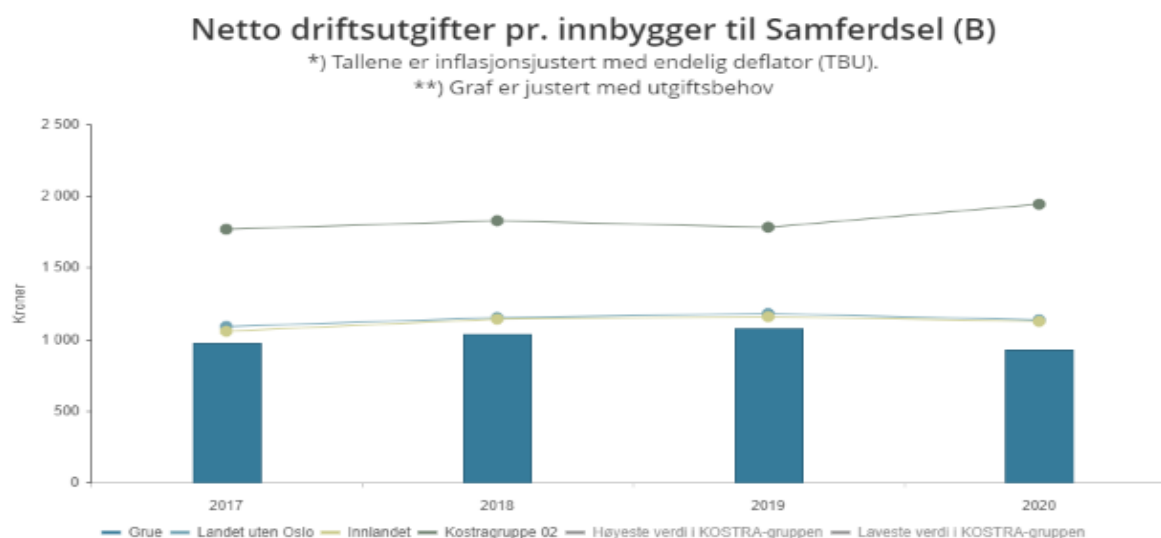
Figur 6

Samferdsel

Prioriteringen for bruk av de frie inntektene på kommunale veier og drift/vedlikehold av offentlige plasser, torg, parker/grøntanlegg ligger lavest av de vi sammenligner oss med. Det registreres også at prioriteringen har gått noe ned sammenlignet med perioden 2017-2019.



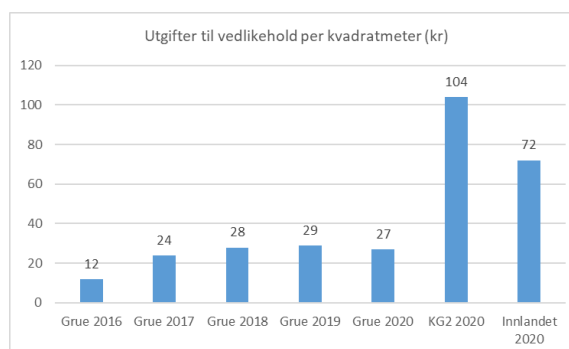
Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd



Figur 8

Kommunale formålsbygg

Grua har mye eiendeler, men prioriterer vedlikehold av disse lavt. For eiendomsmassen bruker vi 45 kroner mindre til vedlikehold pr. kvm i kommunale bygg enn gjennomsnittet i Innlandet. Dette gjør at byggene forfaller og etterslepet på vedlikehold øker. Det er laget en egen plan som synliggjør behovet, men det er ikke funnet midler til å prioritere opp dette området.



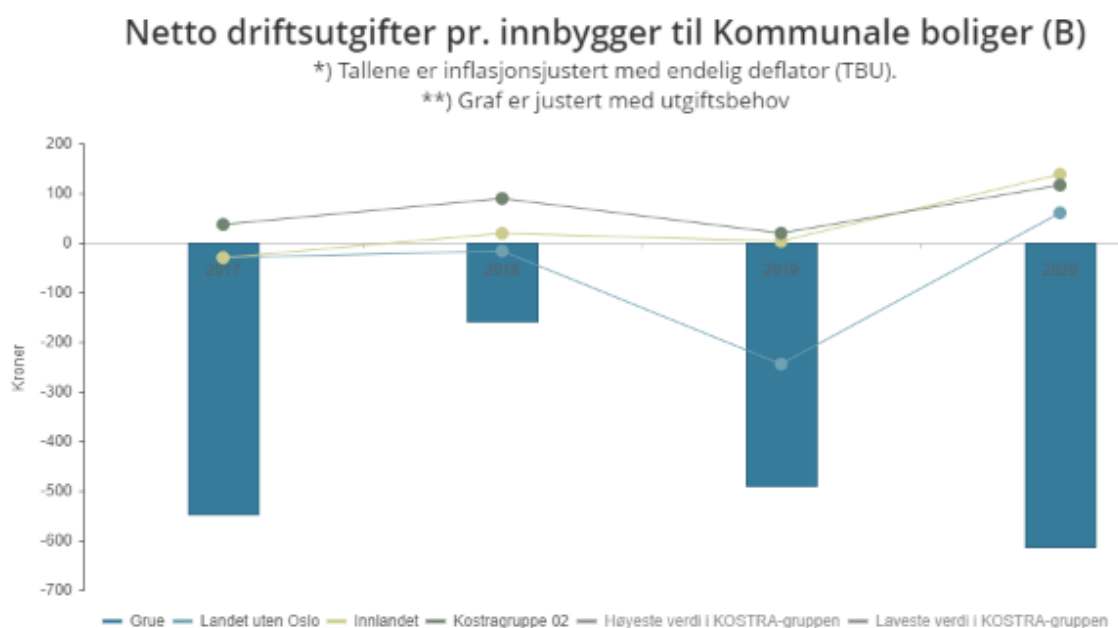
Figur 9

Boliger

Kommunen har på dette området en netto gevinst (inntektene er større enn utgiftene) som er betydelig større enn KG2, Innlandet og landet u/Oslo. Netto gevinst var betydelig mindre i 2018 enn de øvrige årene. Nærmere analyser må foretas for å få et mer helhetlig bilde av årsakssammenhenger.



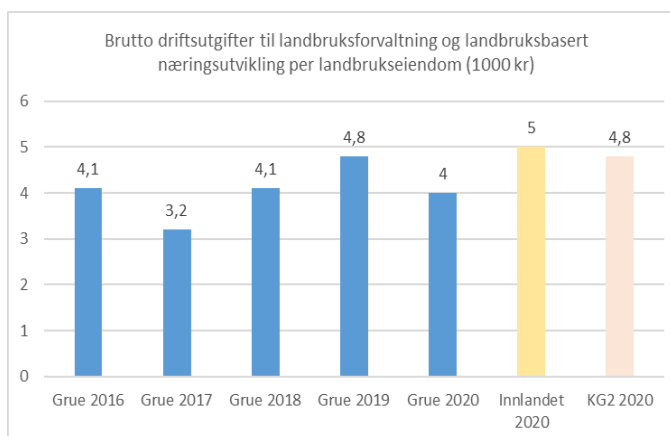
Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd



Figur 10

Landbruk

Tabellnr. 11950 (SSB) viser at brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling per landbrukseiendom ligger litt lavere enn innlandet for KG2 for driftsåret 2020. Ressursbruken ligger stabilt (unntak år 2017) mellom kr. 4.000 og 4.800. En gradvis økning fra 2017 til 2020.



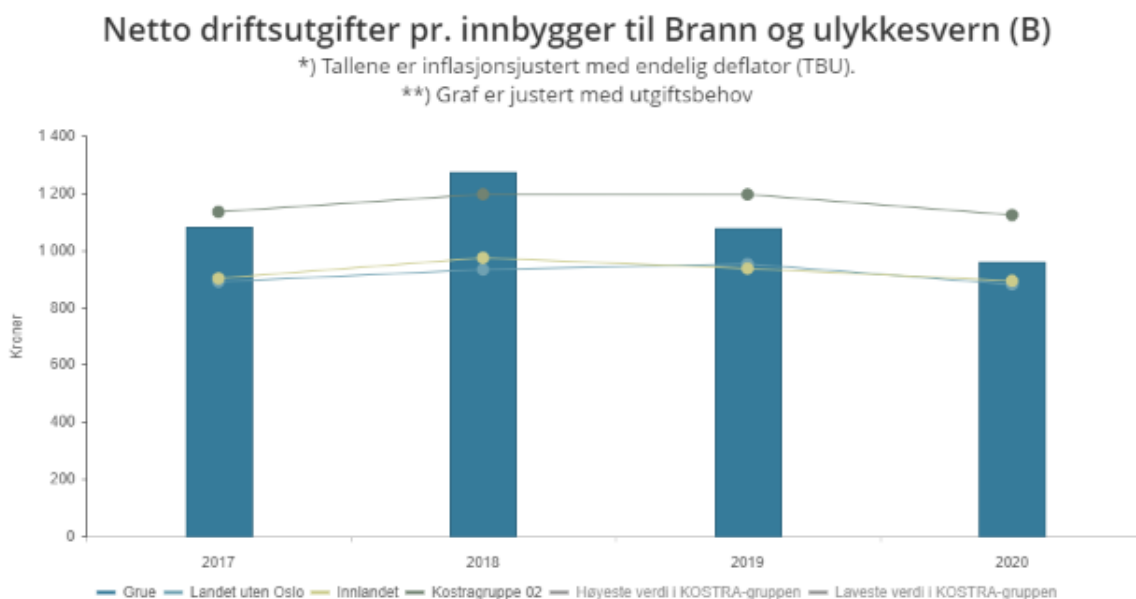
Figur 11

Brann og ulykkesvern

Ressursbruken på brann og ulykkesvern ligger høyere enn Innlandet og landet u/Oslo, men lavere enn KG2. Fra 2018 ser man at prioriteringen av området er fallende. Også for de øvrige vi sammenligner med, men ikke så markant som i Grue.



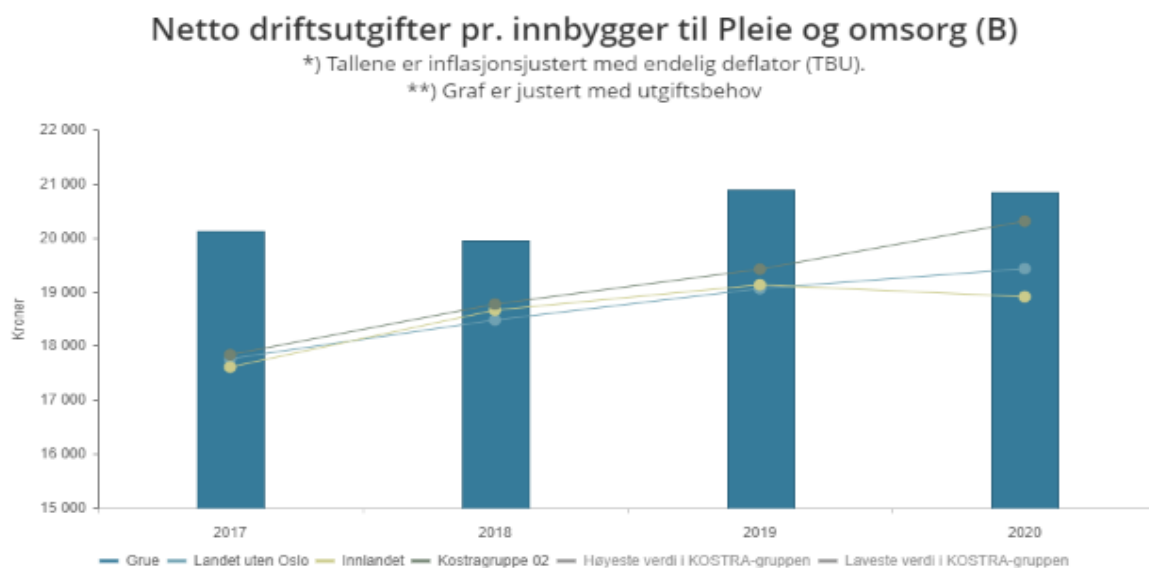
Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd



Figur 12

Pleie og omsorg

Prioriteringen av tjenesteområdet har en stigende trend. Fra 2019 til 2020 er utgiftene på omtrent samme nivå. Utgiftene er korrigert for endringer i utgiftsbehov, men vi ser allikevel at utgiftene er økende. Bruk av midler stiger mer enn utgiftsbehovet – da utgiftene er korrigert nettopp for dette. Økningen i utgiftene fra 2017 til 2020 har vært på 3,6 prosent. For sammenligningskommunene ligger økningen mellom 7,4 prosent og 13,9 prosent, altså en del høyere enn tilfellet er for Grue kommune.



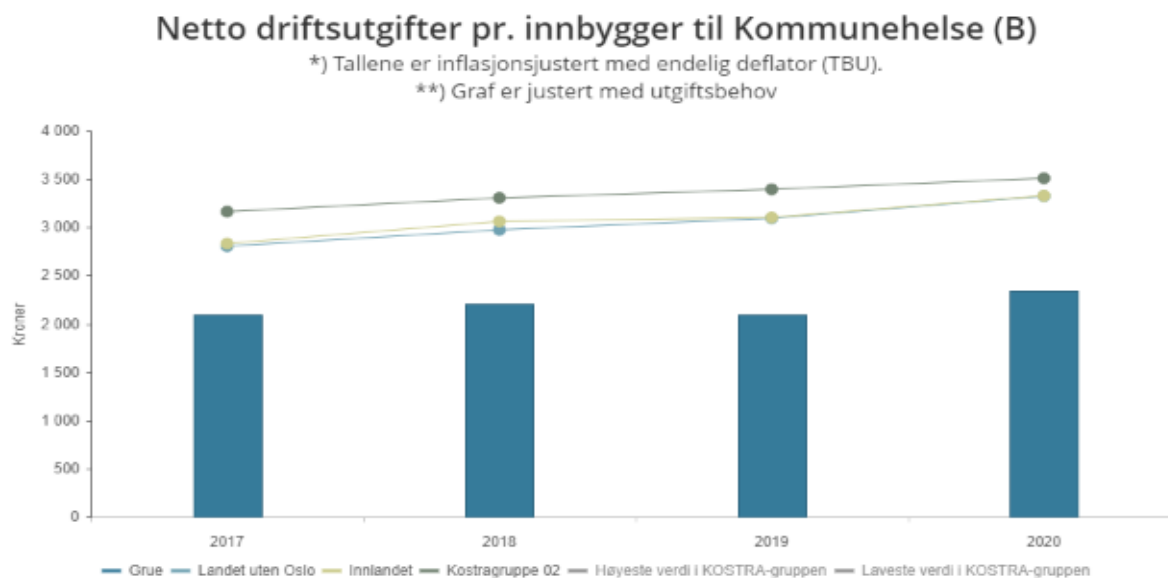
Figur 13



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Helse

Her inngår funksjoner som forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste, og diagnose, behandling/rehabilitering/ habilitering. Kommunen har hatt en svak vekst i utgiftene tilsvarende de øvrige sammenligningsgruppene. Dog er netto driftsutgifter for kommunen klart lavere enn de øvrige sammenligningsområdene.



Figur 14

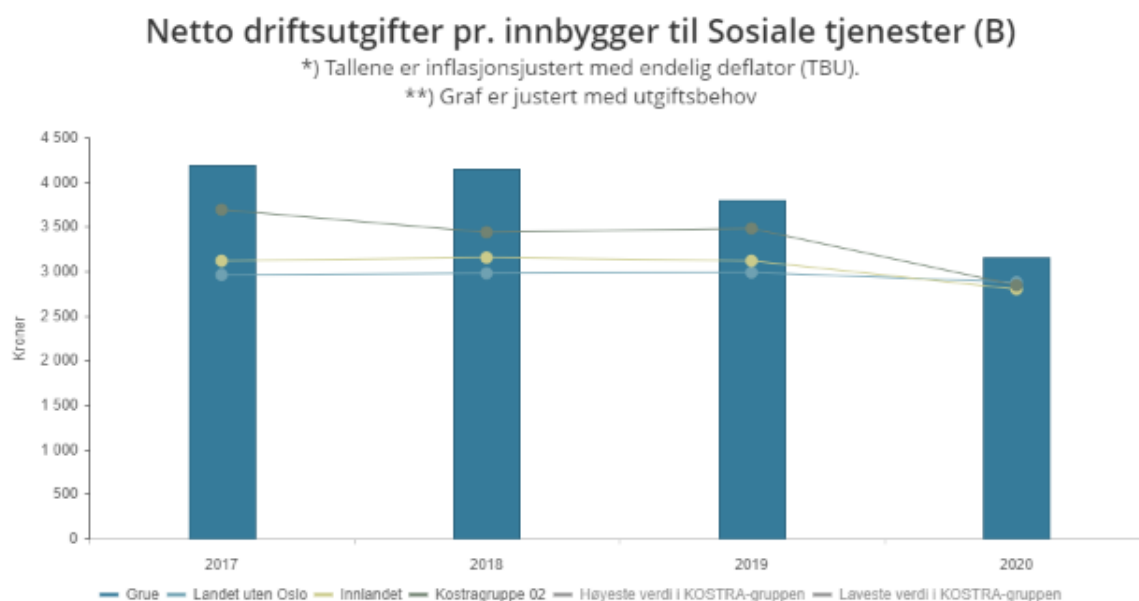
Sosial

For dette tjenesteområdet inngår råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, tilbud til personer med rusproblemer, kvalifiseringsordningen og ytelser til livsopphold, hvor det er NAV som i all hovedsak har ansvaret for dette. Kommunen har gjennomgående høyere netto driftsutgifter til området hvilket er bekymringsfullt. Dette er for øvrig en bekymring som deles med de øvrige Solør-kommunene. Det er indikatorer i Folkehelseprofilen (utarbeidet av FHI) som er signifikant dårligere enn landet.

Til tross for høyere utgifter enn de man sammenligner seg med her så er tendensen en høyere reduksjon av utgiftene. Grue har redusert sine netto driftsutgifter per innbygger med 25 prosent fra året 2017. KG2 har også en forholdsvis kraftig reduksjon med 23 prosent, mens Innlandet og Landet u/Oslo henholdsvis 10 prosent og 2,5 prosent.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd



Figur 15

Næring

Tjenesteområdet består av kommunal næringsvirksomhet, som i all vesentlighet består av kommuneskogen. I tillegg inngår også kantinedrift og utleie av bygg. Netto driftsutgifter varierer betydelig over de årene som er vist i figuren. Ser vi spesielt på år 2017 har dette året en negativ utgift (inntekt) på kr 1.756 per innbygger. Dette henger sammen med en feilkontering av tilskudd på nesten 6,3 mill kroner til bredbåndsutbygging. Tilskuddet er bokført på funksjon 325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet. Tilskuddet skulle vært ført på funksjon 285 som er tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde. Man ser også en tilsvarende feil i 2018 hvor deler av kontraktssummen med Telenor knyttet til bredbåndsutbyggingen er ført på funksjon 320 Kommunal næringsvirksomhet. Denne skulle også vært ført på funksjon 285.

Ser man bort fra disse forholdene ligger Grue kommune omtrent på nivå med Innlandet og landet u/Oslo.

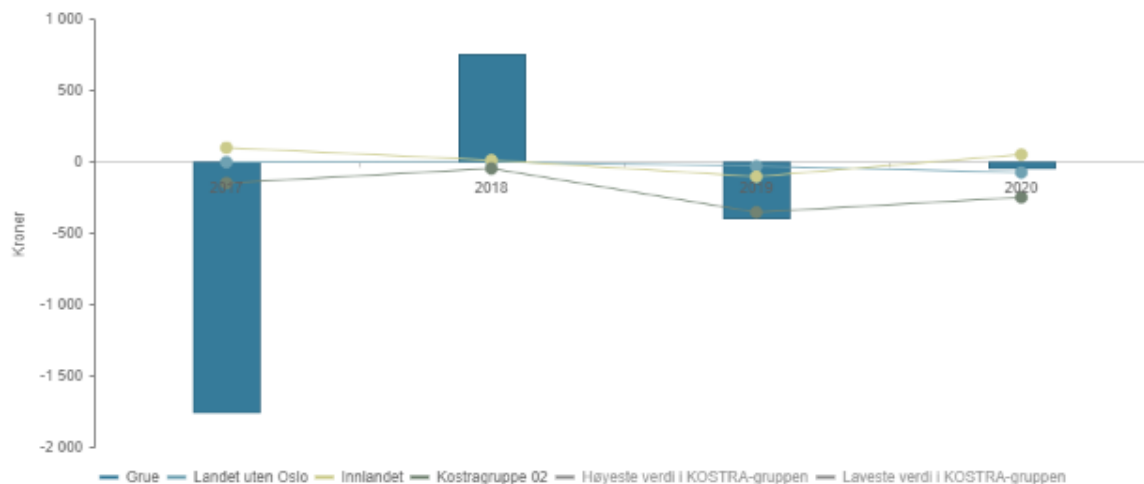


Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Næringsforv. og konsesjonskraft (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov



Figur 16

Administrasjon, styring, fellesutgifter

Dette området omfatter tjenestene politisk styring og kontrollorganer, kontroll og revisjon, administrasjon, forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, administrasjonslokaler, diverse fellesutgifter og asylmottak/andre tjenester.

Den tjenesten som har de klart største utgiftene er funksjon 120 administrasjon. Dette en funksjon som for øvrig er et av de mer usikre regnskapene i kommunene. KOSTRA-veilederens beskrivelse av skillet mellom tjenesteproduksjon og administrasjon tolkes forskjellig. Den store økningen vi ser fra 2018 til 2019 skyldes feilfordeling av tilbakeført for mye trekt pensjonspremie på enhetene.

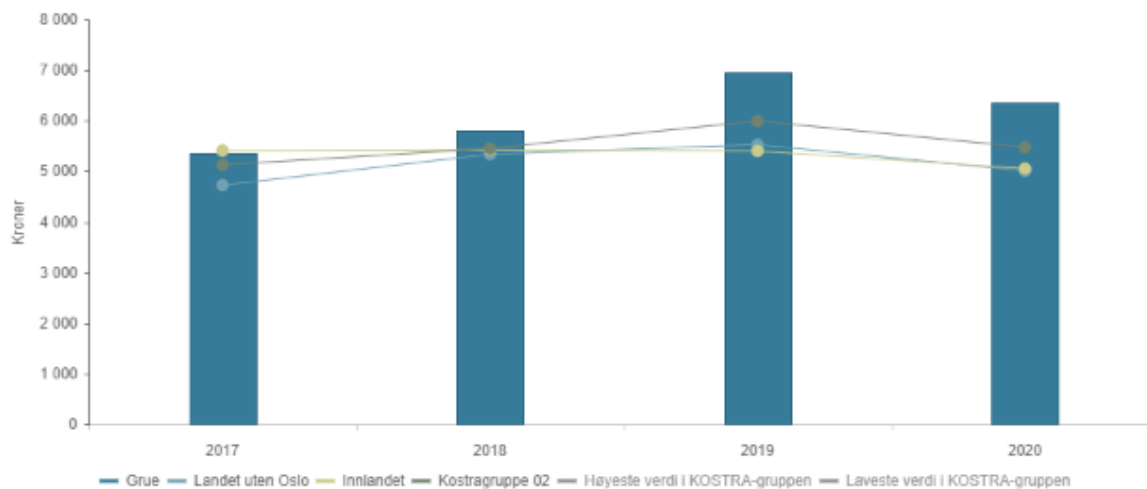


Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov



Figur 17



Del 3: Organisasjon

3.1 Internkontroll og tilsyn

I følge kommunelovens §25-2 skal kommunedirektøren rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om statlig tilsyn minst en gang i året. I tillegg til kontrollaktiviteter knyttet til gjennomføringen av konkrete oppgaver, aktiviteter og prosesser omfatter intern kontroll også virksomhetsovergripende systemer og strukturer som fullmakter, fordeling av roller og ansvar i virksomheten, kompetanse, kultur og holdninger, mv.

Selv om enhetslederne har ansvaret for intern kontroll i virksomheten bidrar alle ansatte til intern kontroll i sitt daglige arbeid ved å gjennomføre sine oppgaver. En strukturert prosess for intern kontroll vil gi viktige bidrag til læring og forbedring i virksomheten.

Intern kontroll generelt og økonomisk intern kontroll er prosesser som er utformet for å gi en rimelig sikkerhet knyttet til måloppnåelse innenfor områder som:

- Målrettet og effektiv drift
- Pålitelig rapportering
- Overholdelse av lover og regler

Kommunedirektøren skal i henhold til kommunelovens § 25-1 påse at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

Grue kommune arbeider mye med internkontroll. Det er utarbeidet et overordnet dokument som omhandler kvalitetsarbeidet i kommunen. «Overordnet plan for kvalitetssystemet i Grue kommune». Dokumentet gir en oversikt over det administrative planhierarkiet.

Overordnet mål for planen er:

«Grue kommune skal være en helsefremmende arbeidsplass som tilrettelegger for tjenesteyting og samskaping til samfunnets beste»

Planen beskriver mål for tjenestekvalitet. Samt mål for helse, miljø og sikkerhet (HMS).

Det blir også beskrevet den administrative organisasjonen og de ulike samarbeidsarenaene. Vernetjenesten er beskrevet her. Planen beskriver også hvordan internkontroll og HMS arbeidet skal utføres.

Kommunen har brukt det elektroniske kvalitetssystemet KF kvalitet men er nå i ferd med å innføre Compilo kvalitetssystem. Det er web-baserte ledelsesverktøy for kvalitetsstyring der alle styrende dokumenter, prosedyrer, avvik og risikostyring kan



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

forvaltes. Enhetenes interne kontroll gjennomføres som kontroll av om styrende dokument og prosedyrer følges som forutsatt.

Varslinger, anmeldelser og tilsyn utenom ordinære varslede tilsyn blir meldt til kontrollutvalget løpende. Ordinære tilsyn arbeides løpende med administrativt, med mål om å korrigere eventuelle lovbrudd og forbedre seg på aktuelle områder. Dersom det finnes prinsipielle forhold knyttet til sakene, vil disse fremmes for aktuelle politiske utvalg/folkevalgte organer, i samsvar med vedtatt reglement for delegert myndighet og innstilling.

For at dette skal gi mening må dokumentene være oppdatert og må revideres i henhold til relevante tidsperioder. All historikk om dokumenter og avvik blir ivaretatt. Avvik skal meldes i KF/Compilo, og behov for korrigerende tiltak skal vurderes/iverksettes av enhetsleder. Dersom det ikke følges opp av nærmeste leder, vil det gå videre oppover i systemet. Kommunedirektør har innsyn i alle avvik. I forhold til varsling så ligger det rutiner for dette i det digitale systemet og på kommunens hjemmeside.

Økonomireglementet er sentralt i internkontrollaktivitetene. Hovedmålet med økonomireglementet er å legge til rette for en god økonomistyring og en effektiv økonomiforvaltning i kommunen basert på prinsippene om mål- og rammestyring.

Økonomireglementet har følgende formål:

- Å bidra til en effektiv og forsvarlig økonomiforvaltning i kommunen
- Å bidra til en bedre økonomistyring
- Å gi de folkevalgte et tilfredsstillende beslutningsgrunnlag
- Å hindre misligheter – internkontroll

Reglementet skal videre bidra til å dokumentere hovedelementene i viktige økonomirutiner innenfor blant annet kjøp av varer og tjenester, bygg- og anleggsprosjekter med mer. Eget reglement for finansforvaltning er utarbeidet. Økonomireglementet gir rammer for hvordan kommunens ansatte skal opptre i økonomiforvaltningen. Fakturakontroll, attestasjon og anvisning skjer gjennom fullmakter i elektroniske systemer.

Kontrollrutinene i alle ledd er bygd opp slik at ingen ansatte skal utføre alle funksjoner i arbeidsprosess uten kontroll fra en overordnet eller personer med andre myndigheter. Økonomirutinene er bygd opp slik at tilgangskontroller, attestasjonsfullmakter og anvisningsmyndighet i de elektroniske systemer ajourføres jevnlig for å redusere risiko for feil og samtidig bygge kontroll omkring rutinene for å oppfylle kravene til god kommunal regnskaps-skikk.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Tabell: Tilsyn (forvaltningsrevisjoner unntatt). Avvik er å forstå som rene lovbrudd, mens merknader er anbefalinger uten at det er påvist lovbrudd.

Tilsynsmyndighet	Område	Tema	Resultater	Tiltak	Status
Arbeidstilsynet	Samfunn	Asbest	Avvik, er nå korrigert.	Opplæring, nye rutiner	Ferdig
Arbeidstilsynet	Hjemme-baserte tjenester	Tilrettelegging av arbeids-situasjon	Ingen avvik, men mottatt veiledning	Laget plan, iverksatt tiltak	Ferdig
Arbeidstilsynet	Kommunen	Oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter	Rutine-beskrivelser og dokumentasjon på gjennomført kontroll	Utarbeidet rutinebeskrivels er og levert dokument-asjon på gjennomført kontroll	Ferdig
Statens helsetilsyn	Helse	Legetjenesten	Ingen avvik eller merknader	Ingen	Ferdig
Grue kommune	Helse / samfunn	Interntilsyn helsefaglige tjenester for brukere i kommunal bolig	Merknader om forhold som må forbedres	Nye rutiner, felles møter på tvers i organisasjonen	Ferdig, men følges fortsatt opp
Statsforvalteren	Kommunen	Beredskap (2019-tilsyn, men lukket først i 2020)	Noen avvik	Utbedret, ref. bl.a. vedtatte planer	Ferdig
Grue kommune vha. eksternt leverandør	EL-tilsyn	Årlige stikkprøver	Enkelte avvik	Utbedres fortløpende	Ferdig
Statsforvalteren	Helse / samfunn	Helsefaglige tjenester	-	-	Pågår

3.2 Klima og miljø

Delmål 1 Klimaprogrammet

Det er fattet politisk vedtak på hvordan energi- og klimaplanen skal følges opp. Det er ikke prioritert å bevilge spesielle midler til administrativ oppfølging. Arbeidet med planen må derfor integreres i administrasjonens løpende oppgaver noe som gjør prioriteringen av dette mere sårbart og vanskelig.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Delmål 2 Landbrukssektoren

- Alle som søker produksjonstilskudd skal ha utarbeidet gjødselplan og sprøytejournal. Gjødselplanen skal utarbeides årlig, og sprøytejournal skal oppdateres etter hver gang man benytter plantevernmidler, det skal før man benytter plantevernmidler gjøres en vurdering om det er andre tiltak enn bruk av plantevernmidler man kan benytte for å bekjempe skadegjørere. Disse vurderingen skal redegjøres for skriftlig i sprøytejournalen. Dette bidrar til å optimalisere gjødselbruken, unngå avrenning og tap av næringsstoffer. I tillegg vil redusert bruk av plantevernmidler i sammen med de øvrige tiltakene være gunstig for å redusere klimautslipp fra jordbruket.
- Flere brukere benytter seg av presisjonsgjødsling. Det kjøres etter GPS og tilføres riktig gjødsel i forhold til jordsmonnstype og næringsbehov.
- Regionale miljøtiltak i jordbruket gjennomføres i Grue ihht. nasjonale mål og virkemidler. Ordningen består av mange forskjellig miljøtiltak for å hindre avrenning og klimautslipp fra jordbruket. Som f.eks. redusert jordarbeiding for å redusere avrenning og ordning med raskere nedmolding av husdyrgjødsel for å unngå tap av næringsstoffer.
- Klimatilskuddene (gjødsling av skog, tettere planting/suppleringsplanting) ble ikke så godt utnyttet som i 2019. Det ble gjødslet 1 375 daa hovedsakelig eldre furuskog. Det ble utført nyplanting på 2 090 daa og suppleringsplanta 59 353 planter. Til sammen ble det utbetalt 640 821 kr i klimatilskudd til skogeiere i Grue. Ungskogpleieaktiviteten var svært god og det ble satt en solid rekord med 9 696 daa. Det ble også ny markberedningsrekord med 3 661 daa. Til sammen ble det utbetalt ca. 1.690.000 kr til skogeierne i NMSK-tilskudd for utført ungskogpleie og markberedning. Korononasituasjonen førte til problemer med arbeidskraft og det ble vanskeligere for entreprenørene. For drahjelp ble det innført ekstraordinært plantetilskudd på 1,30 kr pr. plante og det ble gitt tilskudd til helmekanisert tynning med høye driftskostnader (mest aktuell for Grue), sluttavvirkning med høye driftskostnader og ekstra tilskudd til taubane. Aktiv skogskjøtsel, som ungskogpleie, gjødsling, planting og suppleringsplanting er gode klimatiltak som fører til at vi får tettere foryngelser, god tetthet i skogen, økt opptak av CO₂ og større binding av karbon.

Delmål 3 Stasjonær energibruk og enøk i bygg - utbedring av avvik, avtaler og kontroller

Eiendomsenheten i Grue har lukket en del brannavvik. Det kan nevnes bla:

- Gromungen barnehage:
 - Oppgradert til heldekkende detektering av barnehagen, inkl. ny brannsentral.
- Solungen barnehage:
 - Oppgradert til heldekkende detektering av barnehagen, inkl. ny brannsentral.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

- Grue barne og ungdomsskole:
 - Oppgradering av samtlige nøddlys (LED) inkl batteri.
 - Sammenkopling av barne og ungdomsskolen (slik at begge snakker sammen)
 - Brannetting av gjennomføringer over himling.
- Frydenlund, BUFETAT:
 - Oppgradering av samtlige markeringslys. LED og batteripakke.
- Kirkenærtunet, BUFETAT:
 - Oppgradering av samtlige markeringslys. LED og batteripakke.
- Øvrig:
 - Oppgradering av samtlige alarmoppringere til 4G der vi har varsling til 110
 - Montering av komfyrvakter. Ble utført på 23 kjøkken i våre formålsbygg.
 - Ny sprinkelsentral ved Glamox
- Eiendomsenheten har også vært delaktig i jobben med å fremskaffe rammeavtaler innad i RIIK (Regionalt Innkjøp i Kongsvingerregionen) innenfor håndverker-tjenester. Det som er på plass er VVS, tømmer og elektro. Det arbeides videre med ytterligere seks fagfelt.
- Det er også etablert ny leverandør for kjøp av elektrisk kraft for RIIK kommunene. Etter mange år med Kinect (tidligere Bergen energi) ble Fjordkraft ny leverandør.
- Renholdsavdelingen viderefører renhold iht. renholdsplaner gjennom standarden INSTA-800. De er god i gang med GBUS og Gruehallen som ble kjørt som pilotprosjekt. Dette ser ut til å fungere svært bra. Det blir foretatt INSTA-kontroller etter angitte frekvenser.
- Gjennom et utfordrende år med pandemi og restriksjoner, så har vi gjort vårt ytterst beste for å kunne drifte og serve våre bygg og brukere på den mest optimale måten. Vi har snudd oss om og bistått der det har vært behov og er veldig stolte av våre medarbeidere som har løst dette på en meget tilfredsstillende måte.
- Flomberedskap:
- Det ble bevilget skjønnsmidler fra fylkesmannen på 850.000 kr til utbedring av pumpestasjonene i Stemsrudverken og Kveia (det het Fylkesmannen da tilskuddet ble gitt)
- Det ble bevilget skjønnsmidler fra fylkesmannen på 175.000 kr til kjøp av sandsekker, duk, spader og sandsekkfyllapparater.
- NVE gjorde en stor jobb med å utbedre verken på Stemsrud før flommen kom
- Det ble gitt tilsagn om tilskudd fra NVE på 6.72 mill til restaurering av pumpestasjonene i Silvatnet, på Stemsrud og i Kveia. Ny drengroft i verken på Floksenga (der bruddet var i 1995) var også med i dette tilskuddet, likeså den



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

utbedringen av Stemsrudverken som NVE gjorde som hastetiltak uten utgift for kommunen og grunneierne.

Sprinkleranlegget:

- Små oppgraderinger, og driften av anlegget gikk bra. Utgiftene betales av abonnentene.

Kart/ oppmåling:

- Rekordmange saker i 2020, og pga større effektivitet ved bruk av hjemmekontor så kom vi gjennom de fleste. Noen få ble etter avtale med rekvirenten overført til våren 2021. Målt med eget utstyr for første gang på 20 år og sparte mange 10.000-er av kroner på det. Det ble i tillegg gjort en stor jobb på AR5 (arealressurskart) og forbedring av traktorveger og stier i kartet.

Delmål 4 Transportsektoren

- Statens vegvesen ferdigstilte 1,4 km gang- og sykkelveg fra Bryn til Kirkenær i desember 2020. Dette gir nå en trygg forbindelse for myke trafikanter på strekningen mellom Grinder og Kirkenær.
- Det ble bevilget kr. 1 mill i ekstra midler til veg sent på høsten 2020. Realiseringen av tiltakene ble ikke ferdig før vinteren kom og fullføres våren/sommeren 2021. Midlene skal brukes til grus, grøfterensk, kantrydding, sandfang, asfaltering og trafiksikkerhet.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

3.3 Felles verdier

Felles verdier		Kjennetegn for våre handlinger:
R	Raushet	Våre handlinger og holdninger som tjenesteytere og kollegaer bygger på samarbeid, toleranse og aksept. Vi har tillit til enkeltmennesket, fremmer kreativitet og møter nye forslag, løsninger og innspill med et åpent sinn, er imøtekommande og tar innbyggerne på alvor. Raushet handler om å dele kunnskap og erfaringer, og gi støtte til både den som lykkes og den som feiler.
E	Engasjement	Vi utfører vårt arbeid med glede og begeistring for det vi som individ og gruppe kan forme av positiv utvikling for kommunens innbyggere og det kollegiale fellesskap. Humor og glede er kjennetegn i vår organisasjon. Vi er stolte av en livskraftig og levende kommune og er ambassadører for dette i våre handlinger og ord!
A	Anerkjennelse	Vi erkjenner det fundamentale behovet for å bli akseptert og respektert som menneske. Dette betyr at alle blir sett, hørt og får bekreftelser og tilbakemeldinger.
L	Likeverd	Alle, uansett bakgrunn, skal ha de samme muligheter og rettigheter og skal møtes med respekt. Vi stimulerer forskjellighet som ressurs. Likeverd betyr rett (og plikt) til å medvirke og bidra fra sitt ståsted.

(vedtatt i kommunestyret 22.11.2011)

Tabell 12

3.4 Etisk standard i virksomheten

Grue kommune har egne vedtatte etiske retningslinjer. Disse er å finne i personalhåndboka og er som følger:

- Grue kommune legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i all sin virksomhet. Både folkevalgte og ansatte har ansvar for å etterleve dette prinsippet. Som forvalter av samfunnets fellesmidler stilles det spesielt høye krav til den enkelte medarbeiders etiske holdninger i sin virksomhet for kommunen. Alle plikter lojalt å overholde de lover, forskrifter og reglementer som gjelder for kommunens virksomhet. Dette innebærer også at alle forholder seg lojalt til vedtak som er truffet.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

- Medarbeiderne skal være seg bevisste at de danner grunnlaget for innbyggernes tillit og holdning til kommunen. De skal derfor ta aktiv avstand fra og bekjempe enhver uetisk forvaltningspraksis.
- Folkevalgte og ansatte skal unngå personlige fordeler av en art som kan påvirke, eller være egnet til å påvirke, handlinger, saksforberedelse eller vedtak. Dette gjelder likevel ikke gaver av ubetydelig verdi, så som reklamemateriell, blomster og lignende. Gaver omfatter ikke bare materiell gjenstander, men også andre fordeler, for eksempel i form av personlige rabatter ved kjøp av varer og tjenester.
- Ved tilbud om gaver og lignende som har et omfang som går ut over kommunens retningslinjer, skal nærmeste overordnede kontaktes. Mottatte gaver skal returneres avsender sammen med et brev som redegjør for kommunens regler om dette.
- Moderate former for gjestfrihet og representasjon hører med i samarbeidsforhold og informasjonsutveksling. Graden av slik oppmerksomhet må imidlertid ikke utvikles slik at den påvirker beslutningsprosessen, eller gi andre grunn til å tro det.
- Reiseutgifter i faglig sammenheng skal dekkes av kommunen. Unntak fra dette prinsippet kan bare skje etter særskilte vedtak.
- Kommunens folkevalgte og ansatte skal unngå å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og personlige interesser. Dette kan også gjelde tilfeller som ikke rammes av forvaltningslovens habilitetsbestemmelser. Dersom personlige interesser kan påvirke avgjørelsen i en sak en har faglig ansvar for eller forøvrig deltar i behandlingen av, skal en ta dette opp med overordnede.
 - Eksempler på slike mulige interessekonflikter kan være:
 - Forretningsmessige forhold til tidligere arbeidsgiver eller arbeidskolleger.
 - Lønnet bierverv som kan påvirke ens arbeid i kommunen.
 - Engasjement i interesseorganisasjon eller politisk virksomhet som berører forhold som den enkelte arbeider med i kommunen.
 - Personlige økonomiske interesser som kan føre til at vedkommende medarbeider kommer i en konkurransesituasjon eller lojalitetskonflikt i forhold til kommunens virksomhet.
 - Familiære og andre nære sosiale forbindelser.
- Bruk av kommunens maskiner, både eiet og leid, biler og annet utstyr kan bare skje i samsvar med fastsatte retningslinjer
- Fortrolige opplysninger som mottas i forbindelse med behandling av saker i kommunen, må respekteres og ikke brukes til personlig vinning. All informasjon som gis i forbindelse med virksomhet for kommunen, skal være korrekt og pålitelig og ikke med hensikt gis tvetydig formulering.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

- For administrative ledere i Grue kommune skal det føres en registrering av økonomiske interesser, styreverv o.l., på linje med det regelverk som gjelder for folkevalgte i Grue kommune. Registreringen omfatter kommunedirektøren, kommunedirektørens ledergruppe, enhetsledere, og ledere av forretningsbedrifter. Kommunedirektøren kan bestemme at fagansvarlige også skal omfattes av registreringen, herunder ansatte med sentrale innkjøpsfunksjoner.

3.5 Likestilling

I Grue kommune ser man utfordringen med deltidsansatte og arbeider med dette. Det er politisk vedtatt et heltidsprosjekt som skal iverksettes. I kommunestyrevedtaket fra 14.12.20 står følgende:

Heltid/deltid

Grue kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver, og sikre et mangfold blant sine ansatte. Kommunen skal ha hele, faste stillinger i størst mulig grad.

Kommunestyret ber om at det igangsettes et heltidsprosjekt, for eksempel etter KS' veileder, der administrasjonsutvalget/HR er styringsgruppe. Prosjektet skal ta for seg turnus, grunnbemanning, rekruttering og hvordan best mulig øke andelen heltidsstillinger i Grue kommune. Prosjektet bør også ta inn betraktninger og funn gjennom gjennomgang av virksomheten Grue helsetun med hensyn til turnusplanlegging og hvilke behov og kostnader dette utløser. Dette arbeidet skal resultere i at det i rekruttering tilbys hele faste stillinger, heltid skal være en rettighet og deltid skal være en mulighet.

Heltidskultur har mange positive effekter for medarbeidere, og brukere som vil oppleve mer forutsigbarhet og kontinuitet ved å slippe å ha så mange forskjellige personer å forholde seg til. For medarbeidere vil en heltidskultur gi bedre lønns- og arbeidsvilkår, bedre pensjon, bedre balanse mellom arbeid og familie, økt trivsel og lavere sykefravær. Likevel ser vi at dette arbeidet handler om en stor kulturendring. Det er fortsatt mange som av forskjellige årsaker ønsker å ha en lavere stilling. Derfor er det viktig å forklare gevinstene ved heltidskultur, og at medarbeiderne selv ser fordelene ved å jobbe heltid. Det er viktig å være klar over at en slik endring vil ta tid.

Personalpolitiske tiltak

Likestilling gagnar alle i form av at mangfold sikrer velfungerende samfunn og arbeidsliv. Likestilling er ikke bare en kamp for kvinners- eller andre gruppers rettigheter, det gir også en stor samfunnsøkonomisk gevinst. Dette skal gjenspeiles i kommunens satsningsområder. Lønnspolitikken er en del av den totale arbeidsgiverpolitikken, og har



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

som mål å styrke kommunens tjenesteproduksjon og stimulere til målrettet utvikling ved å rekruttere, verdsette, utvikle og beholde kvalifisert og motiverte medarbeidere. Grue kommunes arbeidsgiverstrategi sier følgende:

Lønnspolitikk og arbeidsbetingelser

Mål: Grue kommune er kjent som en utviklende og attraktiv arbeidsplass	Lønnspolitikken innebærer: - sikre lik lønn for arbeid av lik verdi - bruke lokal lønn aktivt som virkemiddel for rekruttering og å stimulere til utvikling av kompetanse og tjenestekvalitet - at innsats i forhold til omstilling og utviklingsarbeid skal lønne seg Arbeidsbetingelser innebærer: - Grue kommune skal jobbe for å være TISA-fri, dvs. at arbeidstakerne skal føle seg trygge i forhold til privatisering av tjenester - redusere uønsket deltid ved praktisering av forskjellige muligheter i turnusplanlegging - fokus på læring og faglig utvikling gjennom felles kompetanseutviklingsplan - utøve fleksibilitet og skjønn med tanke på tilrettelegging i ulike livsfaser - felles fundament for forebygging, tilrettelegging, oppfølging for økt nærvær
Suksessfaktorer: Arbeidsbetingelser og lønn er konkurransedyktig	

Definisjoner/ forklaringer:

Likestillingsloven § 21

Kvinner og menn i samme virksomhet skal ha lik lønn for samme arbeid eller arbeid av lik verdi. Lønnen skal fastsettes på samme måte for kvinner og menn uten hensyn til kjønn.

Retten til lik lønn for samme arbeid eller arbeid av lik verdi gjelder uavhengig av om arbeidene tilhører ulike fag eller om lønnen reguleres i ulike tariffavtaler.

Om arbeidene er av lik verdi, avgjøres etter en helhetsvurdering der det legges vekt på den kompetanse som er nødvendig for å utføre arbeidet og andre relevante faktorer, som for eksempel anstrengelse, ansvar og arbeidsforhold.

Med lønn menes det alminnelige arbeidsvederlag samt alle andre tillegg eller fordeler eller andre goder som ytes av arbeidsgiveren.

Kongen kan i forskrifter gi nærmere regler om hva som regnes som samme virksomhet i stat og kommune.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Videre inneholder lønnspolitisk plan et kapittel om likelønn:

Likestillingsloven slår fast at kvinner og menn i samme virksomhet skal ha lik lønn for samme arbeid, eller arbeid av lik verdi. Det er også fastslått i arbeidsgiverstrategien at det skal sikres lik lønn for arbeid av lik verdi. I lønnspolitikken til Grue kommune etablerer vi følgende praksis for å sikre likelønn i et likestillings- og diskrimineringsperspektiv:

- Videreføre kjønnsdelt lønnsstatistikk som presenteres i årsmeldingen.
- Under lokale forhandlinger i tariffperiode skal det sikres at kjønn ikke er grunnlag ved fordeling av forhandlingspotten.
- Sikre ansatte i foreldrepermisjon gjennomsnittlig lønnsøkning .

I de sentrale lønnsoppgjørene har kommunen liten påvirkning, men gjennom lokale forhandlinger, er det blant annet mulighet for å utjevne forskjellene mellom kjønn eller andre former for diskriminering. Kompetanse er et viktig satsningsområde, og kommunen har et lønnssystem som gir uttelling ved fullførte utdanninger og videreutdanninger som er i henhold til den strategiske kompetanseutviklingsplanen. Det gis også stipend (kompetanseutviklingsmidler) til å dekke utgifter under studier/fagbrevopplæring. I Grue kommune har vi et mål om å ha 5 lærlinger til enhver tid. Kommunen tar også inn studenter i praksis. Kommunen anser dette for å være et viktig samfunnsoppdrag. Grue kommune skal i tillegg til dette rekruttere medarbeidere med ulik etnisk bakgrunn og/eller nedsatt funksjonsnivå. Medarbeiderne i kommunen skal reflektere og representere innbyggernes sammensetning. Det arbeides med NAV lokalt i tillegg til andre aktører for å tilby arbeidstrening og praksisplasser i kommunen.



Del 4: Økonomi og finans

4.1 Sammendrag - økonomisk situasjon pr 31.12.2020

Årsberetningen skal redegjøre for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. Ved å vise de finansielle måltallene tilbake i tid vil dette gi et bilde av hvordan kommuneøkonomien har utviklet seg. Likeledes vil estimater i økonomiplanen på de samme indikatorene si noe om den fremtidige økonomiske planleggingen og hvordan man tilstreber at økonomien skal bli bærekraftig.

Ny kommunelov har økt fokus på langsiktighet i planleggingen. Dette kommer særlig til uttrykk i ny kommunelov Kapittel 14 Økonomiforvaltning.

4.1.1 Status pr. 31.12.20

De økonomiske nøkkeltallene for Grue kommune har vært lavere enn anbefalt nivå de siste årene. Det er også tilfelle i 2020, samtidig som kostnadsveksten i egen tjenesteproduksjon er et alvorlig varsel om en utvikling i feil retning. Kommunen har hatt «blodrøde» tall i budsjettavvik i sin tjenesteproduksjon over flere år.

- Hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren, **netto driftsresultat**, er i 2020 på 0,2 prosent av sum driftsinntekter. For 2019 var tilsvarende tall 0,4 prosent. I følge foreløpige regnskapstall fra kommunene er dette under i forhold til landsgjennomsnittet (uten Oslo) på 2,4 prosent og litt over sammenlignbare kommuner (KG2 med 0,3 prosent).
- Grue har **lånegjeld** sammenlignet med de fleste andre kommunene sånn «midt på treet», men lavere enn kommuner fra Kommunegruppe 2. Lånegjeld kan måles på ulike måter, men per 2020 er netto lånegjeld³ i Grue kr. 81 299 pr innbygger. Landet u/Oslo har kr. 85 245 pr innbygger, Innlandet kr. 86 431 pr innbygger og KG2 kr. 104.319 pr innbygger. Mindre lånegjelden gir kommunen mulighet til å bruke mer ressurser på de kommunale tjenestene eller avsette til fondsoppbygging. Det som trekker i motsatt retningen er at kommunen generelt har lavere inntekter.
- Kommunen har svak **likviditet**, noe som kjennetegnes gjennom dårlig buffer (disposisjonsfond). Selv om likviditeten fortsatt er presset, har man ikke hatt behov for å ta i bruk trekkrettigheten (likviditetslån) på kr 40 mill i 2020. Inndekkingen av tidligere års merforbruk og at kommunen begynner å bygge opp litt fond tilsier et redusert behov for likviditetslån. Så på dette området har utviklingen gått i en positiv retning, med unntak av de par siste avlagte regnskapsår.

³ Kilde SSBs Statistikkbank - tabell 12137



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Alt i alt har 2020 vært et år der den positive økonomiske utviklingen synes å stoppe opp. Opparbeidet underskudd tidligere år er i sin helhet dekket inn, men et svakt brutto driftsresultat gir ingen mulighet for å avsette midler i henhold til budsjettet. Driftsutgiftene øker mer enn økningen i inntektene, og dette er en situasjon som må følges svært nøye i tiden fremover. Disposisjonsfondet er på ca. 9,7 millioner kroner. Dette inkluderer avsetning av 2020 resultatet. **Disposisjonsfondet** burde vært minimum på mellom 3-5 prosent av driftsinntektene noe som tilsvarer 12,7-21,2 mill for Grue kommune. For 2020 er disposisjonsfondet kun på 2,3 prosent av driftsinntektene (kommunekassetall). Grue kommune har en svært sårbar økonomi og en begrenset buffer.

4.2 Finansielle måltall

Ny kommunelov gir kommunene en plikt til å fastsette finansielle måltall for egen kommune, og intensjonen er at dette skal være et uttrykk for en lokal økonomisk politikk, der måltallene fungerer som lokale handlingsregler. I Grue kommune har økonomiske nøkkeltall blitt tatt inn i overordnet styringskort og ellers vært en del av budsjettarbeidet. I sak KS-031/20 ble det fattet vedtak om en målsetting av disposisjonsfondets størrelse på 7 prosent av netto driftsinntekter.

Fra økonomiplanperioden 2021-2024 har kommunestyret vedtatt måltall på tre ulike finansielle indikatorer. Måltallet for økonomiske reserver – disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter – er satt til 5 prosent. Det er oppstått en ulikhet mellom vedtak i sak KS031/20 og vedtak om finansielle måltall i kommuneplansens handlingsdel. Kommunedirektøren vil forholde seg til handlingsdelen.

I praksis har imidlertid mål på de finansielle måltallene blitt satt etter de generelle anbefalingene fra teknisk beregningsutvalg (TBU). Menon Economics og Telemarksforsking har imidlertid i fellesskap på oppdrag for KS utviklet et økonomistyringsverktøy for norske kommuner som kan brukes til å sette mer presise finansielle måltall. Målsetningen med prosjektet er at norske kommuner skal få et individualisert hjelpemiddel til å sette langsiktige bærekraftige minimumsnivåer på netto driftsresultat og disposisjonsfond sett i lys av kommunens egen økonomiske situasjon, forventede inntekter og de risikofaktorene kommunen ellers er eksponert for.

Det gjøres oppmerksom på at tall kan avvike fra tallene som presenteres i KOSTRA. Dette skyldes at KOSTRA bruker såkalte «konserntall», hvor man slår tallene for kommunekassen sammen med kommunens andel i kommunale foretak, interkommunale selskaper og interkommunale samarbeid. Presentasjonen av måltall hvor disse er sammenlignet med øvrige kommuner og/eller grupper er basert på tall hvor kommunale foretak og interkommunale selskap inngår. Skal man sammenligne KOSTRA-tall bør man bruke konserntall. Dette fordi kommunene har ulike måter å organisere sine tjenester på.



4.2.1 Måltall resultatgrad (netto driftsresultat) på 1,75prosent

Netto driftsresultat er hovedindikatoren for den økonomiske balansen i kommunesektoren. En resultatgrad utover 1,75 prosent vil fungere som en ekstra sikkerhet mot uforutsette økte utgifter og reduserte inntekter.

Måltallene i figur 16 er basert på regnskapsførte (ikke korrigerte) tall.

Under resultatgraden velger vi noen supplerende indikatorer fordi;

- regnskapsmessig mer eller mindreforbruk i tjensteproduksjonen sier noe om kommunens evne til økonomistyring i tjenestene. Derfor er avvik i frie inntekter, finansposter og lignende holdt utenfor indikatoren
- nasjonale forhold påvirker ofte resultatene i kommunesektoren. Indikatoren sier dermed noe om hvor sterkt resultat man har ikke bare relativt til måltallet, men også relativt til de *andre kommunene*
- skatteinngangen i prosent av landsgjennomsnittet sier noe om Grue kommunes inntektsgrunnlag, og noe kommunen bør vurdere å ha som langsiktig mål om å øke dersom kommunen skal komme bort fra å være en lavinntektskommune.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatgrad (i prosent av driftsinntekter - regnskap)		-1,2	1,7	2,2	3,5	1,9	0,4	0,2
Budsj.avvik i tjensteproduksjonen⁴ avvik F100:393 ekskl VAR og inkl. avskrivn.		-6,8	-5,3	-5,4	-0,3	-0,9	-10,6	
Netto driftsresultat rangering i kommunebarometeret				248	216	155		
Skatteinngang i prosent av landsgj.snitt⁵	72,3	71,1	73,4	73,5	70,6	72,9	72,9	77,9

Tabell 13

Kommunebarometeret startet med å rangere kommunene på netto driftsresultat fra 2016. Derfor ingen rangering i tabellen i tiden før dette. Pr skrivende stund har ikke Kommunebarometeret for 2020 (med 2019-regnskap) blitt publisert enda.

Resultatgraden (nto.dr. resultat) viser kommunens resultat etter at renter og avdrag er betalt, og er et uttrykk for hva kommunen har til disposisjon til investeringer og avsetninger. Lav resultatgrad (<1,75 prosent) over tid medfører reduserte rammer til drift, evtnt utsatte investeringer fordi lånebehovet ved investeringer øker.

Regnskapet er gjort opp med et positivt netto driftsresultat på 0,7 millioner kroner (0,2 prosent av driftsinntektene). Dette er ca på nivået fra i fjor men klart lavere enn perioden 2015-2018. I løpet av de siste åtte årene har man nådd målet om mer enn 1,75 prosent i

⁴ Minustegn representerer merforbruk og tall er oppgitt i millioner

⁵ Det er ikke angitt noen farger (negative (røde) eller positive (grønne)) i tabellen da temaet ikke har vært gjenstand for administrative eller politiske diskusjoner om ønsket nivå

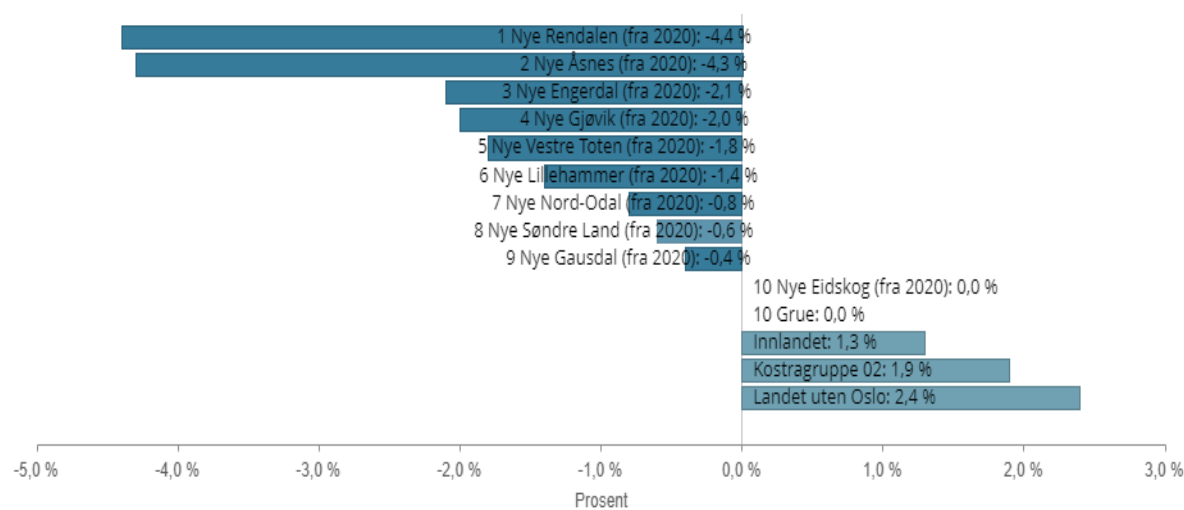


Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

tre av disse. Men det som bidrar til «grønne» tall i resultatgraden (årene 2015 til 2018) skyldes at skatteinngangen på landsbasis har blitt høyere enn anslått i Statsbudsjettene. Det er således i all hovedsak utenforliggende faktorer som har bidratt til et høyere netto driftsresultat enn hva som ville vært tilfelle med en skatteinngang som først anslått.

Et annet forhold som drar netto driftsresultat i riktig retning er kommunens relativt lave lånegjeld. Her er Grue blant de beste i fylket både når man måler netto lånegjeld⁶ pr innbygger, eller som andel av sum driftsinntekter.

Rangering av de svakeste kommunene i fylket, inkl snitt KG2, snitt Innlandet og snitt landet u/Oslo;



Figur 18

Utviklingstrekk for kommune-Norge – sett opp mot Grue kommune.

Alt i alt var 2020 et noe bedre år for brorparten av kommunene i Norge enn i 2019. Bedringen i netto driftsresultat må ses i sammenheng med bl.a.:

- økte utbetalinger fra havbruksfondet
- ny offentlig tjenstepensjon og nye samordningsregler med folketrygden som medfører reduksjon i kommunenes pensjonskostnader
- tjenester og aktiviteter har ikke kunnet gjennomføres som planlagt på grunn av smitteverntiltak i 2020

⁶ Målt som langsiktig gjeld (ekskl pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Covid-19

Kommunereformen gjør det krevende å foreta direkte sammenligninger mellom 2019 og 2020. Når KS har sett på utviklingen i driftsutgifter fra 2019 til 2020 på sektornivå er dette gjort med utgangspunkt i svar fra 185 kommuner som ikke er sammenslått. Som følge av omleggingen i offentlig tjenstepensjon og samordningen med folketrygden er pensjonsutgiftene holdt utenfor når man ser på utviklingen fra 2019 til 2020 på sektornivå.

Størst økning i **brutto driftsutgifter eks avskrivninger**⁷ har kommunehelse blant de ikke sammenslåtte utvalgskommunene med 17,1 prosent. Utviklingen antas for en stor del å være en følge av covid-19.

Brann/ulykkesvern og tekniske tjenester har hatt en utgiftsvekst på 7,6 prosent mens pleie- og omsorgstjenesten en økning på 3,5 prosent. Utgiftene til sosiale tjenester, kultur/idrett og grunnskole gått ned. For sosiale tjenester er reduksjonen på 6 prosent, og dette ses i sammenheng med mottak av færre flyktninger. For kultur/idrett er nedgangen 3,5 prosent, og covid-19 antas også her å være en viktig forklaring til denne utviklingen. Innen grunnskole er reduksjonen i utgiftene på 0,9 prosent. Nedgang i antallet 6-15 åringer og elever i statlig/private skoler antas å være forklaringen her.

Dersom vi ser på tilsvarende endringer i Grue kommune så har pleie- og omsorgstjenesten hatt en reduksjon av sine utgifter fra 2019 til 2020 på 1,8 millioner kroner – eller på 1 prosent. Kommunens utgifter til sosiale tjenester er også redusert med 1,8 millioner kroner, men utgjør så mye som 31,5 prosent. Innen kultur og idrett er endringen en reduksjon på 0,7 millioner kroner som tilsvarer 8,7 prosent. Endringen innen grunnskole er en nedgang av utgiftene på 3,6 millioner kroner, eller 5,3 prosent.

4.2.2 Måltall lånegjeld («gjeldsgrad»)

Det er flere måter å måle kommunens lånegjeld på, og hensikten med kommunens finansielle måltall er å gi et uttrykk for kommunekassens gjeldsbelastning. Justert lånegjeld tar sikte på å uttrykke netto gjeld som belaster kommunekassa. Derfor er dette et gjeldsbegrep hvor investeringer som dekkes gjennom de kommunale gebyrene - (vann, avløp og renovasjon) og lån til videreutlån (startlån mv.) som dekkes av låntakerne – er tatt ut, samt noen andre korrigeringer. Kommunene har ulike måter å korrigere gjeldsgraden på, så i de tilfellene man skal sammenligne gjeldsutviklingen med andre kommuner må man bruke lik måte å beregne dette på. KOSTRA benytter uttrykket «netto lånegjeld» definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler.

⁷ Artene [(010..480) – (710+729)]



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Grue kommune har i økonomiplanperioden 2021-2024 fastsatt et mål for gjeldsgrad (netto lånegjeld) på 72 prosent av brutto driftsinntekter.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Netto lånegjeld, i prosent av driftsinntektene se egen definisjon	71,5	72,3	72,0	75,7	69,9	70,1	68,5	64,9
Lånefinansiering av investeringene⁸		82,9	80,6	79,6	0,0	78,8	63,9	51,5
Netto lånegjeld, i prosent av driftsinntektene Rangering i kommunebarometeret				384	314	278		

Tabell 14

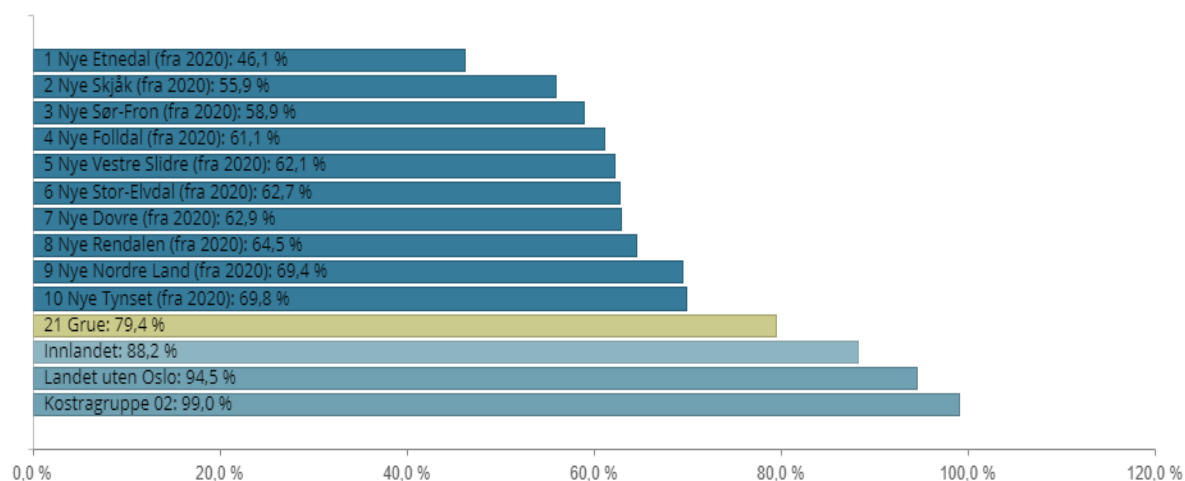
Netto lånegjeld fremkommer slik:

Tall i hele tusen

	Pr 31.12.19	Pr 31.12.20
Langsiktig gjeld (ekskl pensjonsforpliktelser)	317 494	316 634
- ubrukte lånemidler	9 304	18 231
- totale utlån	17 636	18 383
Sum netto lånegjeld	290 554	280 020
Sum brutto driftsinntekter	424 085	431 727
Sum netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	68,5	64,9

Tabell 15

Ved å se på gjeldsgraden og rangerer disse mot de sterkeste kommunene i Innlandet, gjennomsnitt innlandet, KG2 og landet u/Oslo ser vi at Grue kommune havner på en 21. plass av i alt 59 kommuner.



Figur 19

⁸ Beregnet som bruk av lån minus utlån delt på sum investeringsutgifter (investeringer i anleggsmidler 2A)



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

4.2.3 Måltall økonomiske reserver

Kommunene bør ha tilstrekkelige reserver, og det vanligste måltallet for dette er størrelsen på kommunens disposisjonsfond. Likviditetstilgangen vil være en supplerende indikator som sier noe om kommunens tilgjengelighet på midler til å dekke kortsiktige forpliktelser. Kommunebarometeret, som utarbeides av Kommunal Rapport, er en samleindikator for kommunens totale økonomiske stilling. Den rangerer kommunens økonomiske indikatorer, og kan tjene som en oppsummering av den økonomiske temperaturen målt mot andre kommuner.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene (Inkl siste års regnskapsm. mer-/mindreforbr.)	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	1,6	2,4	2,3
Likviditetsgrad ⁹	0,1	0,1	0,2	0,1	0,4	0,8	0,6	0,8
Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene <i>Rangering i kommunebarometeret</i>				384	388	382		

Tabell 16

Disposisjonsfond

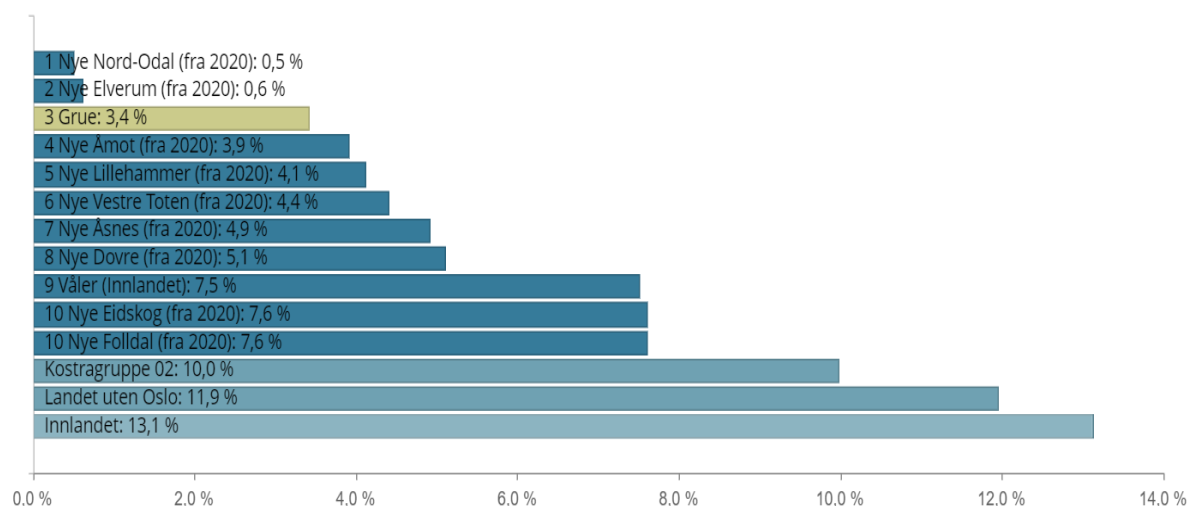
Kommunen bør ha tilstrekkelige økonomiske reserver, noe som er bakgrunnen for at kommunestyret i handlingsdelen har vedtatt måltall om et disposisjonsfond på 5 prosent av sum driftsinntekter. For å ta hensyn til siste års regnskap bruker måltallet en definisjon som er lik disposisjonsfondet pr 31.12. pluss siste års regnskapsmessige mer- eller mindreforbruk.

Rangering av de svakeste kommunene i fylket, inkl snitt KG2, snitt Innlandet og snitt landet u/Oslo;

⁹ Aksjer og andeler + kasse og bank dividert på kortsiktig gjeld



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd



Figur 20

Fondets størrelse i prosent av sum driftsinntekter er gjengitt i tabell 19. Rangeringen i figuren over viser at Grue har den tredje laveste beholdningen blant kommunene i KG2. Kommunen er sårbar i forhold til endringer i driftssituasjonen.

Likviditetsgrad 2

Likviditetsgrad 2 tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene, samt markedsbaserte plasseringer som er klassifisert som omløpsmidler og som raskt kan omgjøres i kontanter. Nøkkeltallet bør være større enn 1, hvilket vil si at tilgjengelige midler fullt ut kan dekke kortsiktige forpliktelser. Selv om likviditeten gradvis er blitt styrket de 3-4 siste år (jfr. tabell 16), må man betrakte den som noe svak (0,8).

Likviditetsgrad 2 (tall i hele tusen)	pr 31.12.19	Pr 31.12.20
Aksjer og andeler (markedsbaserte plasseringer)	220	220
Kasse, bank	29 709	36 078
Sum likviditet (A)	29 929	36 298
Kortsiktig gjeld (B)	47 632	47 226
Likviditetsgrad 2 (A/B)	0,6	0,8

Tabell 17

4.3 Driftsresultat 2020

Taloppstillingene etter budsjett- og regnskapsforskriftens § 5-4 første ledd og § 5-6 viser i sin bunnlinje om kommunen må fremføre eventuell manglende dekning av netto driftsresultat. Linjen viser om kommunen samlet har hatt budsjettmessig dekning for de utgiftene kommunen har hatt, uavhengig av hvordan dette er finansiert. Den viser også om kommunen samlet sett har hatt et overforbruk eller underforbruk i forhold til budsjett, ikke om budsjett/regnskap er gjort opp med en god økonomisk balanse. Det er viktig å skille dette fra netto driftsresultat som er målet på økonomisk balanse i kommunesektoren.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Grue kommune bokførte et regnskapsmessig resultat i balanse, men et netto driftsresultat som kun var på 0,7 mill kroner – eller 0,2 prosent av driftsinntektene.

4.3.1 Drift

Innledningsvis viser vi noen resultatbegreper fra økonomisk hovedoversikt siste sju år for å se variasjoner og trender sammen med noe støttende tilleggsinformasjon (kulepunkter) til disse. De økonomiske rammebetingelsene som kommunestyret har gitt kommunedirektøren gjennom sitt budsjettvedtak til utøvende tjenesteproduksjon er gjengitt i skjema 1B.

Ved å se nærmere på de bakenforliggende forhold som har skapt de finansielle måltallene får man en bedre forståelse for ytre og indre påvirkninger. I de følgende oppstillingene på økonomiske måltall og indikatorer er det brukt data fra regnskapet både med og uten korrigeringer. De anbefalte måltallene bør i en vurdering av kommunens økonomiske stilling synliggjøres som korrigerte størrelser. I årsberetningen velger vi å benytte begge deler.

Korrigerte tallstørrelser benyttes for å ta temperaturen på den økonomiske stillingen i kommunen. For å få et riktig bilde av situasjonen må noen av måltallene vurderes på bakgrunn av utviklingen over tid, og da ser vi på denne kun for Grue kommunes del.

Ukorrigerte tallstørrelser benyttes for å se hvordan utviklingen i Grue går mot andre kommuner eller grupper/sammenstillinger av flere kommuner, fylket og landet. Det finnes ikke noen felles database hvor man kan hente ut korrigerte indikatorer fra andre kommuner. Her benyttes data fra SSB og det som kommunene rapporterer inn til KOSTRA. Dette er ukorrigerte tall fra regnskapene.

Oversikt over - og utvikling i noen resultatbegreper

	R2020	JB2020	OB2020	R2019	R2018	R2017	R2016
Regnskapsmessig merforbr(-)/mindreforbr(+)	-	-	-	-	4 313	4 707	200
Brutto driftsresultat	1 918	6 955	9 105	-459	7 022	15 496	11 298
Netto driftsresultat	705	7 946	4 240	1 499	8 064	15 015	9 029
Netto driftsresultat i prosent av dr.inntekt	0,2	1,9	1,0	0,4	1,9	3,5	2,2

Tabell 18

- Netto driftsresultat for 2020 ble kr 704 902,43. Disponeringen av netto driftsresultat viser at disposisjonsfondet er tappet med kr 520 665,14 etter at man har foretatt regnskapsføring av budsjettposter etter § 4-1. Dette betyr at man skal regnskapsføre i samsvar med budsjettet;
 - Bruk av og avsetning til disposisjonsfond
 - Ubundet investeringsfond
 - Overføring fra drift til investering
 - Dekning av tidligere års merforbruk og udekket beløp



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

I §4.1 står det videre at overføring fra drift til investering skal likevel reduseres hvis det er nødvendig for å unngå avsetning av løpende inntekter til investeringsfond.

I og med at det ble merinntekter i investeringsregnskapet ble det foretatt strykninger etter §4.1 og §4.6. Dvs. at overføring fra drift til investering ble redusert til kr 993 687,60.

Det ble budsjettert bruk av disposisjonsfond med kr. 774 000,- jfr 2. tertialrapport. Ved årsavslutningen ble det et mindreforbruk på kr. 253 335,- som ble satt av til disposisjonsfond. Avsetningen ble redusert iht budsjett med kr 6 149 000,- pga for lite mindreforbruk. Se oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner side 8 i dokumentet Regnskap 2020.

- Brutto driftsresultat viser hvor stor del av netto driftsinntekter som er disponible til renter og avdrag, avsetninger og evt egenfinansiering av investeringer. For 2020 var dette resultatet drøyt 1,9 millioner kroner.
- Netto driftsresultat er et uttrykk for økonomisk handlefrihet og måles i resultatgrad, dvs netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter. Avsetning til fond, underskuddsdekning, og egenfinansiering av investeringer dekkes av netto driftsresultat. Lav resultatgrad (<1,75 prosent) over tid medfører reduserte rammer til drift, evt utsatte investeringer fordi lånebehovet ved investeringer øker.

Sentrale poster – fra budsjett og regnskapsforskriftens § 5-4 første ledd (A)

Frie inntekter

Tall i hele tusen	Regnskap2020	Reg.Bud.2020	Avvik
Rammetilskudd	-189 186	-197 717	-8 531
Inntekts- og formueskatt	-113 051	-103 663	9 388
Eiendomsskatt	-13 243	-13 303	-60
Andre generelle driftsinntekter	-7 692	-7 626	66
Sum generelle driftsinntekter	-323 172	-322 309	863

Tabell 19

Rammetilskuddet har et negativt avvik mot regulert budsjett på drøyt 8,5 mill kroner. I rammetilskuddet ligger også inntektsutjevningen (skatteutjevning). Denne ordningen har som hensikt å utligne skatt mellom skattesterke og skattesvake kommuner. Lavere skatteinngang gir høyere inntektsutjevning. For 2020 mottok Grue kommune 23,7 mill kroner i inntektsutjevningen, noe som er tilnærmet 8 millioner kroner lavere enn regulert budsjett.

Inntekts- og formueskatten (skatteinngangen) viste seg å bli drøyt 113 millioner kroner, hvilket er 9,3 millioner kroner mer enn regulert budsjett. Det ble i regulert



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

budsjettet lagt til grunn en skatteinngang på 74 prosent skatt per innbygger målt mot landsgjennom-snittet. Ved utgangen av året viste skatteinngangen for Grue kommune 77,9 prosent. Årsaken til den gode skatteinngangen kan ha vært at næringslivet i Grue har kommet bedre ut av pandemien enn landet generelt.

Finans

Tall i hele tusen	Regnskap2020	Reg.Bud.2020	Avvik
Renteinntekter	-802	-665	137
Utbytter	-397	-134	263
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	3	0	3
Renteutgifter	6 581	7 050	469
Avdrag på lån	13 222	10 420	-2 802
Netto finansutgifter	18 601	16 671	-1 930

Tabell 20

Renteutgiftene ble nærmere 0,5 millioner kroner lavere enn budsjettet. Hovedforklaringen til dette har sammenheng med rentetefallet etter koronautbruddet.

Avdrag på lån viser et negativt avvik mot regulert budsjett på 2,8 millioner kroner. Fra budsjettåret 2020 er regelen for beregning av minimumsavdraget endret. Dette opplever mange kommuner som en økning i minimumsavdraget. Her har man ikke vært nøyaktige nok da minimumsavdraget ble beregnet for budsjettåret 2020.

Disponering eller dekning av netto driftsresultat

Tall i hele tusen	Regnskap2020	Reg.Bud.2020	Avvik
Overføring til investering	994	2 440	1 446
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	232	-123	-355
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-521	5 628	6 149
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	705	7 945	7 240

Tabell 21

Overføring til investering er budsjettet med 2,4 millioner kroner for 2020, mens regnskapet viser en overføring på snaut 1 millioner kroner.

Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond har et avvik mot budsjettet på nesten 0,4 mill kroner. Det har generelt vært for lite fokus på å budsjettere med driftsaktivitetet som finansieres med eksterne tilskuddsmidler. Større fokus på dette vil gi et bedre anslag på de totale driftsinntektene og driftsutgiftene. Avvik på denne posten er stort sett avhengig av gjennomføringsgraden på de prosjektene det er søkt midler på.

Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfondet har et avvik – som i denne sammenheng – må betraktes som negativt. Dette da i forståelse av at man i budsjettet har lagt forventninger om et avsetning til disposisjonsfondet på 5,6 millioner kroner. Det kan nevnes at det ikke har vært realistisk (jfr fremlagte tertialrapporter i 2020) å tro på en slik avsetning. Man har bevisst ikke foretatt justeringer av enhetenes rammer gjennom



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

året med det utgangspunkt at man var usikre på gjennomføringskraften på de vedtatte driftstiltakene. Ved 1. tertial viste prognosen et antatt overforbruk i den kommunale tjenesteproduksjonen på nesten 10,4 millioner kroner. Regnskapet for 2020 viser et negativt avvik i tjenestene på 6,4 millioner kroner.

Enhetene – Budsjett- og regnskapsforskriftens § 5-4 andre ledd (B)

Tall i hele tusen	Regn2020	Reg.budsj2020	Oppr.budsj2020
Rammeområde politikk, kommunedirektør, stab	40 815	48 561	49 120
920 Kommunedirektør	9 684	10 647	10 627
921 Økonomiavdelingen	433	3 876	4 470
922 HR avdelingen	4 718	5 136	5 131
923 Utviklingsavdelingen	25 980	28 902	28 891
Rammeområde samfunn og næring	22 760	21 468	21 403
924 Samfunn	22 760	21 468	21 403
Rammeområde oppvekst	74 222	65 730	65 575
925 Oppvekst	74 222	65 730	65 575
Rammeområde Helse og velferd	166 272	161 817	161 478
926 Hjemmebaserte tjenester	49 938	46 396	46 288
927 Sykehjem	46 409	46 264	46 135
928 Tilrettelagte tjenester	54 529	50 925	50 831
929 NAV	15 396	18 232	18 223
TOTALT	304 069	297 576	297 576
Avvik mot justert ramme totalt	6 494		

Tabell 22

Totalt beløp i oppstillingen avviker fra post 6 etter oppstilling jfr. § 5-4 første ledd. Avvik regnskap 2020 – kr. 202.594,36 – gjelder renteinntekter, renteutgifter og netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond som skulle ha vært ført etter første ledd. Regulert budsjett 2020 og opprinnelig budsjett 2020 har tilsvarende avvik mellom oppstillingene – kr. 116.677 som vedrører andre generelle driftsinntekter, utbytter, netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond og netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond som også skulle vært ført etter første ledd.

Netto har enhetene (ekskl. finans) et merforbruk på nesten 6,5 mill kroner mot justert budsjett. Avvikene på de tjenesteproduserende rammeområdene Variasjonene er store i begge retninger hvor kommunedirektør, politikk og stab avlegger regnskapet med et positivt avvik på 7,7 mill kroner. Rammeområdet for oppvekst har et negativt avvik på nesten 8,5 millioner kroner, mens helse- og velferd og samfunn også har negativt avvik på henholdsvis 4,5 millioner og 1,3 millioner kroner. Øvrig avviksforklaring følger videre under.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Avvik på ramme- og enhetsområder

Rammeområde politikk, kommunedirektør og stab

Området har et positivt avvik på ca 7,7 millioner kroner. Hovedforklaringene til det positive avviket har sammenheng med;

- Ubrukte midler på lønnsavsetning
- Høyere premieavvik (inntektsføres) enn budsjettert
- Mindre utgifter til barnevernstiltak (plasseringer)

I tillegg ligger det i rammen en forventning om innsparing på 3,6 millioner kroner i forbindelse med etablering av ny organsisasjonsstruktur.

Rammeområdet for samfunn og næring

Området avlegger et regnskap som viser avvik i ulike retninger (mer og/eller mindreforbruk). Avviket er totalt for rammeområdet på 1,3 millioner kroner. De største avvikene omtales som følger.

Ansvar 4810 Kjøkken har et negativt avvik på 0,7 millioner kroner som i all hovedsak er relatert til sviktende salgsinntekter.

På ansvar 6560 Utleiebygg er merutgiftene på ca 1 millioner kroner relatert til tapte husleieinntekter på ca 0,5 mill kroner, vedlikehold 0,3 mill kroner og lønnsutgifter på 0,2 mill kroner.

Ansvar 6585 Idrettsbygg har merforbruk vedlikehold på drøyt 0,3 millioner kroner.

For øvrig har rammeområdet samlet sett en mindreutgift på lønn på ca 1 millioner kroner som omfatter fastlønn, vikarer og sosiale utgifter.

Rammeområde for oppvekst

Av et negativt avvik på 8,5 millioner kroner kan dette relateres til;

- Barnehage inkl styrket barnehagetilbud– 3,2 mill kroner, hvorav;
 - o Mindreutgifter lønn 1,1 mill kroner
 - o Merutgifter tilskudd private barnehager 3 mill kroner
 - o Mindreinntekter foreldrebetaling 1,3 mill kroner
 - o Merinntekter på refusjon og tilskudd 1 mill kroner
 - o Merutgifter til styrket barnehagetilbud 1,1 mill kroner
- Grunnskolen – 4,8 mill kroner, hvorav;
 - o Lønn inkludert sosiale utgifter – 2,3 mill kroner
 - o Kjøp av tjenester grunnskole – 1 mill kroner
 - o Gjesteelver – 1,3 mill kroner



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

- Voksenopplæring – 0,3 mill kroner
 - o Merutgifter til kjøp av voksenopplæringsplasser – 0,8 mill kroner
 - o Merinntekter tilskudd fra IMDI – 0,5 mill kroner

Rammeområde for helse og velferd

Området avleverer et regnskap som viser et samlet negativt avvik på ca 4,5 millioner kroner. Hjemmebaserte tjenester og tilrettelagte tjenester har begge et negativt avvik på ca. 3,6 millioner kroner hver. Sykehjemmet har driftet i balanse, mens NAV har et positivt avvik på 2,8 millioner kroner.

Avvikene på **hjemmebaserte tjenester** er knyttet til lønn på ansvarsområdet hjemmebaserte tjenester, samt lønnsutgifter og kjøp av varer/tjenester på ansvarsområdet for omsorgsbolig felles tjenester.

I **Tilrettelagte tjenester** består avvikene i merutgifter til kjøp av plasser til brukere og lavere refusjon ressurskrevende tjenester.

For **NAV** ha mindreforbruket på 2,8 millioner kroner sammenheng med;

- Mindreutgifter til sosial rådgivning og veiledning – 0,9 mill kroner
- Merutgifter til økonomisk sosialhjelp med 0,6 mill kroner
- Mindreutgifter til flyktninger (bosetting og integrering) med 2,3 mill kroner

Covid-19 – «koronavirus»

En global pandemi

Koronaviruset er en type virus som gir luftveisinfeksjon, og det kom etter hvert mutasjoner av viruset fra England, Sør-Afrika og Brasil. Viruset ble oppdaget i Kina på slutten av 2019, og påvist i Norge for første gang i februar 2020. WHO erklærte 30. januar 2020 at utbruddet av koronaviruset var en global folkehelsekrise.

Konsevensen av en pandemi er store ved at mange mennesker blir syke samtidig, helsevesenet blir svært belastet ved at mange vil trenge behandling og tilgang til helsetjenester. Tilgangen til helsepersonell blir redusert som følge av fravær (sykdom etter karantene), strenge smitteverntiltak som får store konsekvenser for arbeidslivet og innbyggernes hverdagsliv. Krisehåndteringen har lagt vekt på å beskytte personer med risiko for alvorlig forløp og sikre kapasitet i helsetjenestene.

Teststasjon og smittesporing

Kommunen deltar i et samarbeid om koronatelefon og teststasjon på Haslemoen sammen med Våler og Åsnes. Utgiftene til dette samarbeidet er først ført i regnskapet for 2021 da vi hadde merknader til kravet som vi først fikk løst etter at regnskapet for 2020 var avsluttet. Faktura fra Våler og Åsnes ble til sammen om lag kr. 390.000.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

«Koronarelaterte utgifter» i regnskapet

Av midler som er bevilget under pandemien i 2020 som er å betrakte som «frie», kan dette oppsummeres slik;

Tall i hele tusen

Bevilgning	Beløp 2020
For økt kontrollaktivitet – desember 2020(KMD)	333
Kompensasjon barnehager/SFO – bortfall av foreldrebetaling (KMD)	533
Generellt tilskudd knyttet til pandemien – mai 2020 (KMD)	3.617
Generellt tilskudd knyttet til pandemien, fase 3 – juli 2020 (KMD)	1.340
Ekstra skjønn (KMD)	215
Sum	6 038

Tabell 23

Kommunen har utgiftsført i alt 4,6 millioner kroner som relateres til ikke-øremerkede midler. Samtidig ser vi at kommunen er kompensert med litt i overkant av 6 millioner kroner. Tapte brukerbetalinger (barnehage/SFO) er ikke spesifisert i regnskapet, og det er også usikkert om alle utgifter knyttet til pandemien er blitt fanget opp og spesifisert. Man kan vel på mange måter kunne si at kommunen i stor grad er blitt kompensert for de direkte utgiftene. Hvordan pandemien har påvirket f.eks. øvrige planlagte omstillingsarbeider (jfr vedtatte driftstiltak) er klart mer usikkert.

Tall i hele tusen

Rammeområde	Regnskap 2020
Politikk, kommunedirektør, stab	1 335
Helse og velferd	2 267
Oppvekst	786
Samfunn og næring	247
Sum	4 635

Tabell 24

Ellers har pandemien også forårsaket mindretutgifter som blant annet lavere lønnsoppgjør enn forutsatt. Pensjonspremien er også blitt lavere, men nettoeffekten er cirka i balanse som følge av ordningen med premieavvik.

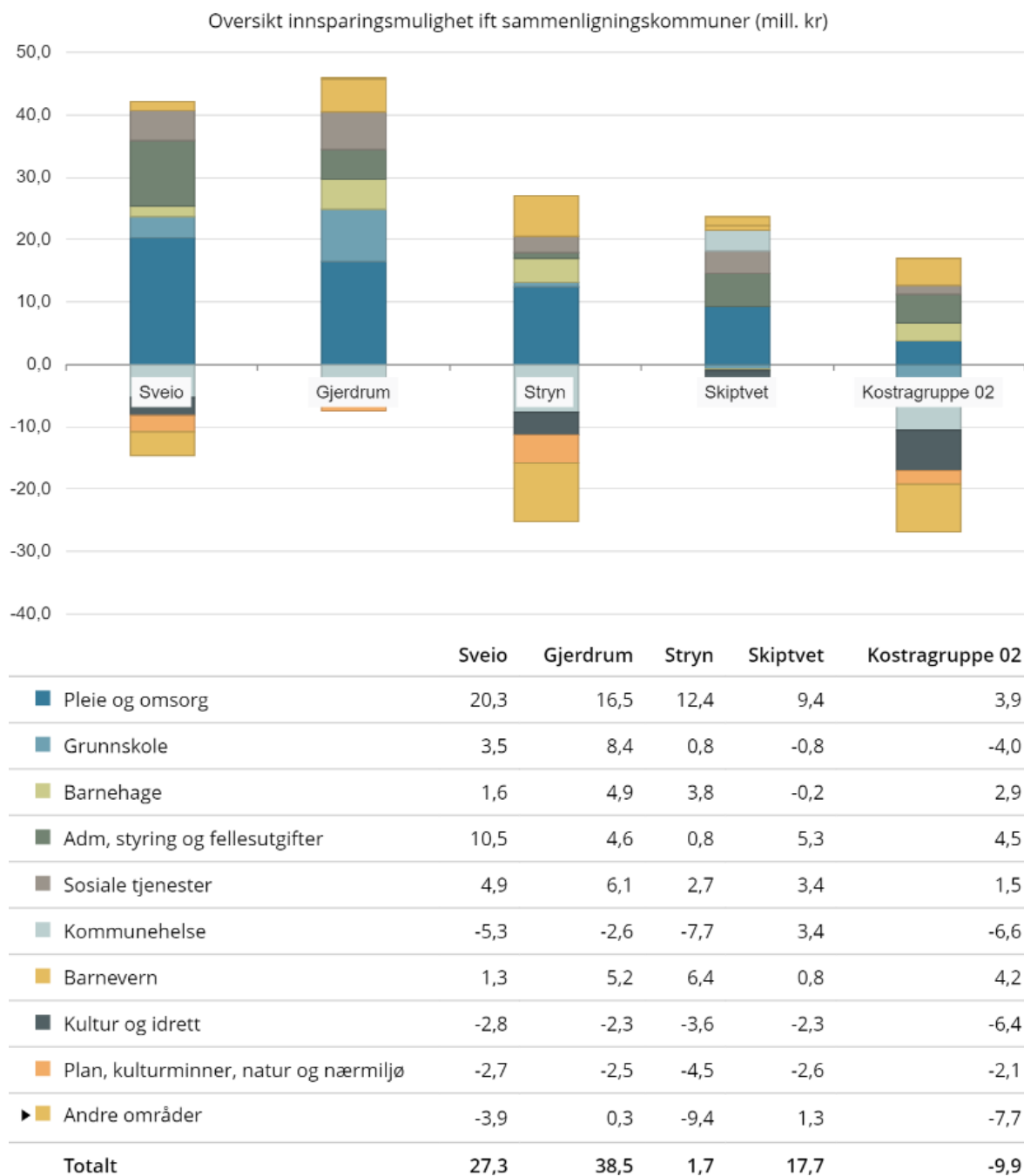
Omstillingspotensial

I tabell 24 har vi gjengitt netto driftsutgifter pr tjenesteområde målt mot noen sammenligningskommuner og gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe2. Samme tabell viser også hvor stort teoretisk omstillingspotensiale Grue kommune har målt mot de ulike sammenligningsområdene. Summeres netto driftsutgifter for de tjenesteområdene som er stilt opp i tabellen så prioriteres tjenestene totalt sett lavere i Grue enn gjennomsnitt KOSTRA-gruppe 2. Ser vi for oss at vi kan effektivisere tjenester på de områdene vi ligger høyere er det mange millioner kroner å hente. Tabellen vises for å synliggjøre områder som **kan** være gjenstand for effektivisering.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Oversikten kan være et utgangspunkt for å gjøre nøyere analyser om årsak til disse resultatene. Det er dog et tankekors at man avdekker til dels store avvik på ressursbruk på noen tjenesteområder mål mot budsjett, samtidig som tabell 24 viser et potensial som er langt lavere. Kan det være slik at ambisjonene som ligger i budsjettet er satt for høyt? Samtidig skal man også være klar over at ved å sammenligne mot lavest kommune i gruppa gir dette et omstillingspotensial på mange millioner. Det er uten tvil grunn til å gå nøyere gjennom ressursbruken for å analysere forholdene nærmere.



Tabell 25



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Økonomisk oversikt – jfr budsjett- og regnskapsforskriftens § 5-6

<i>Tall i hele tusen</i>	R2020	Reg.budsj. 2020	Oppr.budsj. 2020
Rammetilskudd	189 186	197 717	195 563
Inntekts- og formuesskatt	113 051	103 663	103 127
Eiendomsskatt	13 243	13 303	12 690
Andre skatteinntekter	0	67	67
Andre overf og tilskudd fra staten	7 692	7 559	13 013
Overføringer og tilskudd fra andre	57 250	41 086	41 086
Brukerbetalinger	10 404	12 749	12 749
Salgs- og leieinntekter	40 900	42 171	42 171
Sum driftsinntekter	431 727	418 315	420 466
Lønnsutgifter	206 486	199 932	199 325
Sosiale utgifter	47 555	53 328	53 328
Kjøp av varer og tjenester (egenproduksjon)	126 592	120 096	120 096
Overføringer og tilskudd til andre	31 789	20 518	20 518
Avskrivninger	17 387	17 662	17 662
Sum driftsutgifter	429 809	411 361	411 361
Brutto driftsresultat	1 918	6 955	9 106
Renteinntekter	803	665	630
Utbytter	397	134	67
Gevinster og tap på fin. omløpsmidler	3	0	0
Renteutgifter	6 581	7 050	9 215
Avdrag på lån	13 222	10 420	14 147
Netto finansutgifter	-18 601	-16 671	-22 665
Motpost avskrivninger	17 387	17 662	17 800
Netto driftsresultat	705	7 946	4 239
Disponering eller dekning av netto driftsresultat			
Overføring til investering	-994	-2 440	-1 540
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-232	123	123
Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond	521	-5 628	-2 823
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av nto driftsres.	-705	-7 946	-4 240
Fremført til inndeckning i senere år (merforbr.)	0	0	0

Tabell 26

Det er store avvik mellom budsjett og regnskap. Det er likevel slik at en god del av avvikene i driftsutgifter har motsvarende avvik på inntektssiden i form av tilskudd, refusjoner, mv. Vi ser at det er et positivt avvik mellom regnskapsførte og budsjetterte driftsinntekter på nærmere 13,5 millioner kroner. Tilsvarende er det et negativt avvik mellom regnskapsførte og budsjetterte driftsutgifter på 18,5 mill kroner. Disse avvikene er da årsaken til at brutto driftsresultat blir ca 5 millioner kroner svakere enn budsjettert.

Posten «overføringer og tilskudd til andre» er i det store og hele refusjoner på utgifter kommunen ellers har hatt i sin tjenesteproduksjon. Så disse merinntektene kan langt på vei forklare merutgiftene på 18,5 millioner kroner. Det ligger allikevel igjen å forklare ytterligere 5 millioner kroner på driftsutgiftssiden.

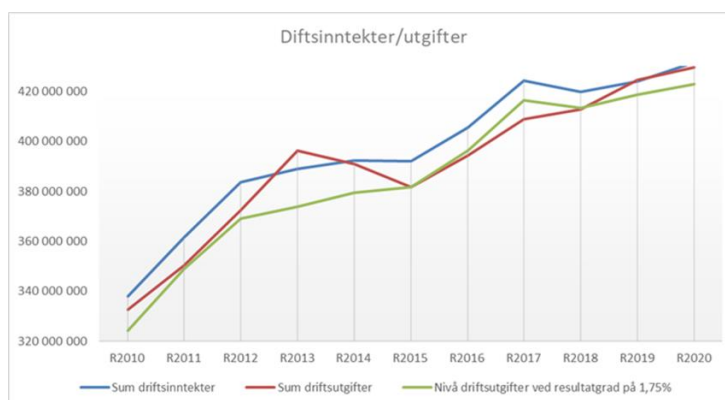


Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Utfordringen kommunen står overfor er veldig godt illustrert gjennom figur 24. Den viser at vi ikke i tilstrekkelig grad evner å tilpasse utgiftssiden til de løpende driftsinntektene. I 2019 så vi at driftsutgiftene var høyere enn driftsinntektene, og således avla et negativt brutto driftsresultat. For 2020 har heldigvis denne trenden utviklet seg i riktig retning, men driftsutgiftene på ytterligere ned for å oppnå tilfredsstillende driftsresultater.

Forholdet mellom driftsinntekter og driftsutgifter

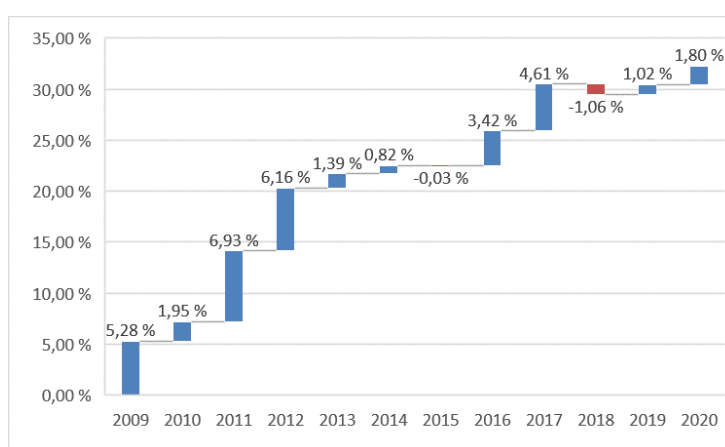
Grunnlaget for å skape et godt nok brutto driftsresultat skapes gjennom å ha et fornuftig forhold mellom driftsinntekter og driftsutgifter. Med de netto finansutgifter som ligger i regnskapet og motpost avskrivninger for de aktuelle årene som vist i figur 24, burde driftsutgiftene ha vært på nivå med den grønne linjen. For 2013 burde utgiftene vært 22,4 millioner kroner lavere, men i 2017 kunne ha vært 7,6 mill kroner høyere. Som vi ser av linjene så har utgiftene steget jevnt og trutt siden 2015, mens inntektene har hatt en svikt fra 2017. Pr 2019 er driftsutgiftene større enn driftsinntektene, og dette er meget bekymringsfullt. Driftssituasjonen for 2020 er noe bedre hvor driftsutgiftene er lavere enn driftsinntektene, men langt fra å være i posisjon til å kunne avlevere et netto driftsresultat på minimum 1,75 prosent.



Figur 21

Sum driftsinntekter

Figuren viser endring i kommunens driftsinntekter siden 2009. Inntektsveksten er på 1,8 prosent fra 2019 til 2020. I 2011/2012 ble samhandlingsreformen innført og kommunen fikk midler over rammetilskuddet til å finansiere dette. Ordningen med medfinansiering av sykehusinnleggelser falt bort igjen i 2015, og med det rammetilskudd på ca. kr 7 mill. I 2017 fikk Grue kommune NKOM midler til bredbånds-utbygging. Figur 23 viser fordelingen av Grue sine inntekter i 2020. Inntektene til kommunen kan i svært liten grad reguleres av kommunen selv.

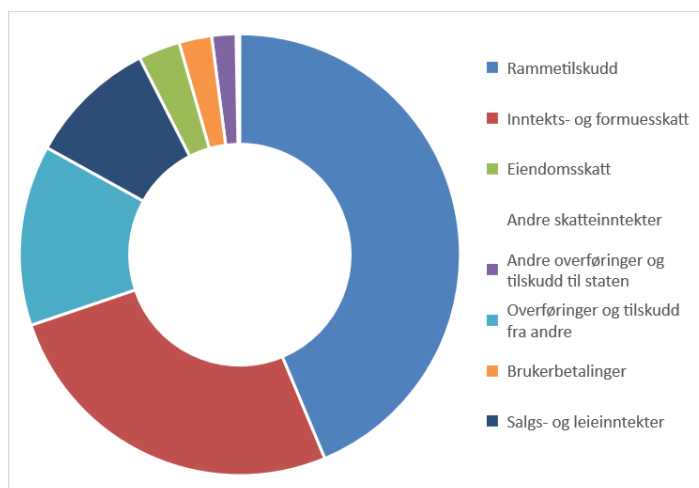


Figur 22



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Rammetilskudd følger av statsbudsjettet og skatteinntekter bestemmes i hovedsak av utvikling i skatteinntektene på landsbasis. Disse postene representerer ca 70 prosent av Grue kommunes totale inntekter. Den tredje største inntektstypen er overføringer og tilskudd fra andre, dvs refusjoner av utgifter. Av refusjoner på totalt kr 57,3 mill utgjør sykepengerefusjoner ca. kr 12,5 mill som er en økning på 3 mill fra 2019. Pandemien er nok en medvirkende årsak til denne økningen.



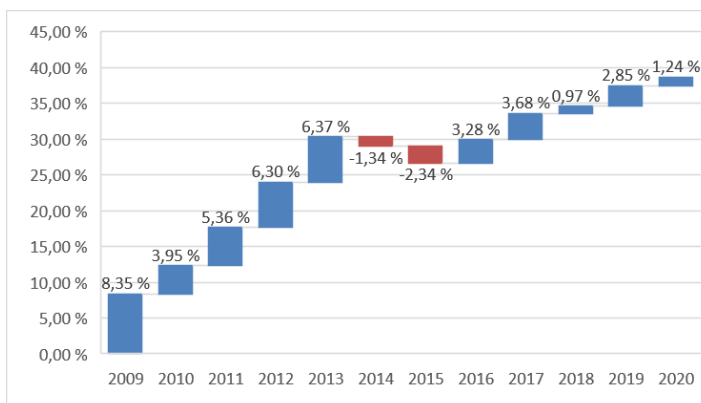
Figur 23

Brukerbetalinger og salgsinntekter er i hovedsak regulert i forskrifter som i liten grad gir muligheter til å øke inntektene. Eiendomsskatt, som utgjør bare 3,1 prosent av inntektene, er den inntekten kommunen mest kan påvirke.

Hvis man ser utviklingen over tid, så øker andel av inntekter fra skatt og rammetilskudd til sammen i perioden (66,2prosent i 2009 til 69,8 prosent i 2020). Dette betyr at kommunen er mer avhengig av statsbudsjettene og inntektssystemet enn tidligere. Dersom man legger til refusjonene har andelen til sammen ligget på ca. 80-83 prosent i perioden. Dette har mye sammenheng med mva kompensasjon som ligger i denne posten.

Sum driftsutgifter

Figuren viser endring i kommunens driftsutgifter siden 2009. Utgiftsveksten har vært høyere enn inntektsveksten i halvparten av årene i perioden 2009 til 2020, dvs årene 2009, 2010, 2012, 2013, 2018 og 2019. Dette er en klar indikasjon på at man har store utfordringer med å tilpasse utgiftene til de løpende driftsinntektene. Ideelt sett burde veksten i utgifter vært en god del lavere enn inntektsveksten, noe den i flere år ikke har vært. Bortfall av kommunal medfinansiering ved sykehusinnleggelser utgjør nærmere kr 7 mill i 2015 og forklarer nedgangen i utgifter dette året. Utgiftsøkninger 2011-2013 har sin årsak i innføring av



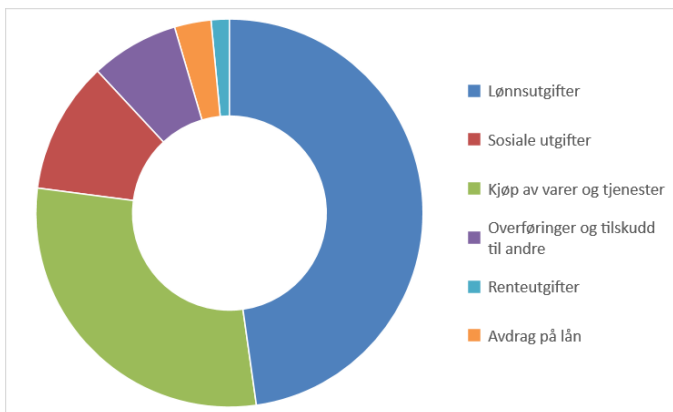
Figur 25



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

kommunal medfinansiering og betalingssaken. For 2018 var utgiftsveksten moderat, men økte mer enn inntekten i 2019. som ikke var som forventet da kommunen har vedtatt tiltak som ikke har blitt gjennomført eller gitt ønsket effekt i 2019, spesielt gjelder dette Grue barne- og ungdomsskole, institusjon, tilrettelagte tjenester, heldøgns bemannende boliger og kommuneskogen. Kommunen ser tendenser til utgiftstilpasning på grunnskole, men sliter mer på barnehage og tjenester innen helse og velferdsområdet.

Kommunens totale utgifter er satt sammen som vist i figur 26. Finansutgifter (renter og avdrag) er også tatt med her. Utgifter knyttet til ansatte, dvs lønn og sosiale utgifter, utgjør nærmere 59 prosent av de totale utgiftene, noe som er en nedgang på 2 prosentpoeng.

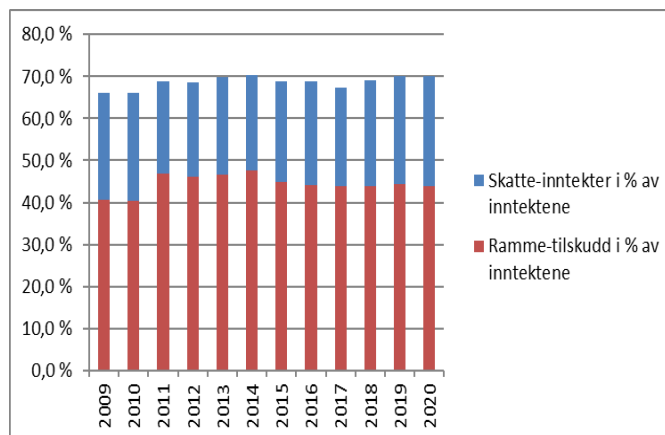


Figur 26

Hvis man ser utviklingen over tid, så har lønnsandelen gått noe ned (64,8prosent i 2009 til 58,9prosent i 2020). Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon og kjøp av varer og tjenester som erstatter egenproduksjon er i ny økonomisk oversikt fra regnskapåret 2020 slått sammen. I 2009 var denne andelen på 20,6 prosent, mens den er økt til 29,3 prosent i 2020. Dette er et uttrykk for at flere tjenester kjøpes av andre og/eller interkommunale selskaper. De andre utgiftene som overføringer og finansutgifter har også andelen gått noe ned.

Frie inntekter - skatt og rammetilskudd

Skatte- og rammetilskuddsgraden viser utviklingen i kommunens frie inntekter (skatter og rammetilskudd) i forhold til driftsutgiftene. I 2020 dekkes 70 prosent av Grue kommunes driftsutgifter av skatteinntekter (ekskl eiendomsskatt) og rammetilskudd. Total dekningsgrad fra skatt- og rammetilskudd er noe høyere enn alle år med unntak av 2014 (70,3 prosent).



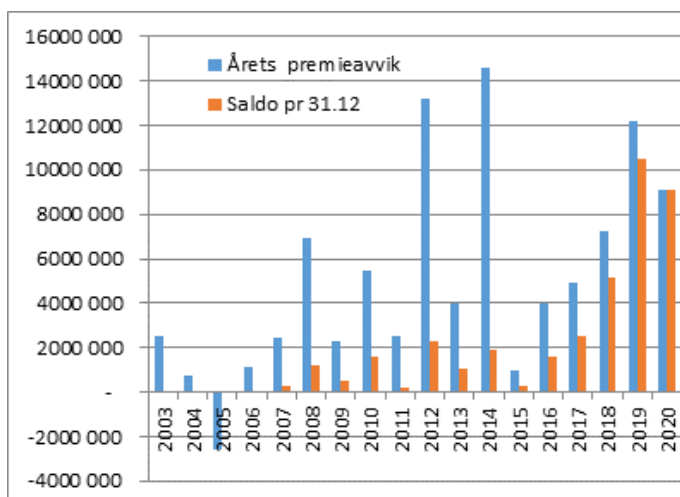
Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Pensjon og premieavvik

Gjennom året utgiftsføres betalt pensjonspremie i regnskapet. Men i motsetning til for andre utgifter, der kommuneregnskapet viser påløpte utgifter (dvs mottatte varer, utført arbeid osv.), skal det for pensjon vises årets beregnede kostnad basert på helt andre forutsetninger enn det som ligger til grunn for betalt pensjonspremie.

Premieavviket er forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad. Denne måten å regnskapsføre pensjon på ble innført i 2002.

Bortsett fra i 2005 har betalt pensjonspremie vært større enn pensjonskostnaden som skal vises i regnskapet. Premieavviket har dermed medført en inntektsføring i regnskapet alle disse årene. De blå søylene i figuren viser størrelsen på denne inntektsføringen (inkl arbeids-giveravgift) de enkelte år.



Figur 28

Premieavviket er ment å fungere som en utjevning av regnskapsført pensjon over tid, og representerer ikke kommunens egentlige pensjonsutgift etter kommunale regnskapsprinsipper. Derfor skal premieavviket for det enkelte år tilbakeføres (amortiseres) med 1/7 hvert år i sju år (15 år for 2002- 2010 og 10 år for 2011-2013) inntil effekten er nullet ut.

Premieavviket gir to betydelige utfordringer for kommunen:

Inntektsføringen det året premieavviket oppstår representerer ingen innbetaling, men påvirker kommunens mer-/mindre forbruk. Stor forskjell mellom pensjonspremie og pensjonskostnad, slik det særlig var i 2012 og 2014, bidrar betydelig til positivt resultat (evnt reduserer et negativt resultat) uten at det følger med penger. I og med at kommuneregnskapet er et «pengeregnskap» blir det betydelig sprik mellom kommunens likviditet og regnskapsmessige resultat.

Tidligere inntektsførte premieavvik akkumuleres til store beløp som skal tilbakeføres senere år. Pr 31.12.20 har Grue kr 38,2 mill i akkumulert premieavvik som medfører framtidige utgifter. Dette er summen av de røde søylene i figuren over. I 2020 utgjorde tilbakeføringen (amortiseringen) ca. kr 9,6 mill. inkludert AGA. Tilsvarende beløp justert for forskjell i årene som går ut av beregningen og fjorårets premie avvik vil komme som utgift de nærmeste årene.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

4.3.2 Investering

	Regnskap 2020	Buds(end) 2020	Budsjett 2020
Strategisk område kommunedirektør, politisk, stab	727 287	1 578 000	1 712 500
Prosjekt: 1359 PR IKT-UTSTYR GBUS	280 000	350 000	350 000
Prosjekt: 1360 DPR HYTTE INVESTERING, DRIFTMOBILMAST BREDBÅND/FIBER	150 000	150 000	0
Prosjekt: 1361 PR ETABLERING AV INNBYGGERPORTAL OG NY NETTSIDE	0	900 000	900 000
Prosjekt: 1363 PR IKT-UTSTYR	0	0	0
1366 PR VELFERDSTEKNOLOGI UTSTYR HELSE OG VELFERD ANSVAR 4000 ADMINISTRASJON	0	0	312 500
Prosjekt: 2134 PR INNFØRING AV NYTT SKOLEFAGLIG SYSTEM	252 859	128 000	50 000
Prosjekt: 8008 PR NYTT FOLKEREREGISTER OG KOMMUNENR	44 428	50 000	100 000
Strategisk område helse og velferd	0	0	860 000
Prosjekt: 1366 PR VELFERDSTEKNOLOGI OMSORGSBOLIGER	0	0	236 500
Prosjekt: 1366 PR VELFERDSTEKNOLOGI SYKEHJEM	0	0	526 250
Prosjekt: 1366 PR VELFERDSTEKNOLOGI TILRETTELAGTE TJ.	0	0	97 500
Strategisk område samfunn og næring	3 243 353	4 195 000	11 801 000
Prosjekt: 6400 PR NY BRANNSTASJON	93 612	100 000	6 250 000
Prosjekt: 6596 PR GLAMOX LUXO	43 460	400 000	400 000
Prosjekt: 6905 PROSJ KUNSTGRESS	-415 471	0	0
Prosjekt: 6606 KORONAMIDLER VEDLIKEHOLD BYGG VEG M.M.	112 500		
Prosjekt: 6615 SKJØNNSMIDLER FLOMSIKRINGSTILTAK	803 430	900 000	
Prosjekt: 6965 PROSJ. DIGITALE KART			50 000
Prosjekt: 6967 GJERDE MM 1.ETG NORD SYKEHJEM		64 000	
Prosjekt: 7003 BRANNTILTAK	456 682	500 000	1 000 000
Prosjekt: 7062 PR VESLEKILA	75 532	0	0
Prosjekt: 7071 PR INSTA 800, KVALITETSSYSTEM 2019-	140 553	142 000	125 000
Prosjekt: 7073 PR FESTSALEN 2019-	56 419	56 000	0
Prosjekt: 7076 PR UTSTYR KJØKKEN/POSTKJØKKEN	367 410	370 000	320 000
Prosjekt: 7077 PR VANNLEKKASJE 1. ETASJE SYKEHJEMMET	458 327	378 000	0
Prosjekt: 7078 PR FORTAU GRUEHALLEN	590 535	500 000	346 000
Prosjekt: 7079 PR SYKEHJEM/OMBYGGING POSTKJØKKEN	0	0	2 050 000
Prosjekt: 7080 PR GBUS SOLAVSKJERMING	198 431	250 000	250 000
Prosjekt: 7081 PR GEOVEKSTSAMARBEID NR. 1	103 562	185 000	135 000
Prosjekt: 7082 PR GEOVEKSTSAMARBEID NR. 2	0	200 000	200 000
Prosjekt: 7083 PR GRUE HELSETUN/FORPROSJEKT	0	0	125 000
Prosjekt: 7084 PR TILRETTELAGTE BOLIGER/FORPROSJEKT	0	0	125 000
Prosjekt: 7085 PR OMBYGGING 1. ETG SYKEHJEMMET	0	0	275 000
Prosjekt: 8001 PR NJÅRDSVEG 11-13 REHAB	139 822	0	0
Prosjekt: 8005 PR REHABILITERING NJÅRDSVEG BRANNSKADE	0	0	0
Prosjekt: 8010 PR GIS	0	150 000	150 000
Prosjekt: 6999 Salg eiendom	18 549	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	3 970 640	5 773 000	14 373 500
Aksjer og andeler - EK-innskudd note 6	1 327 730	1 328 000	1 528 000
Sum investeringsutgifter	5 298 370	7 101 000	15 901 500

Tabell 27



Avviksforklaringer til 2. ledd

Pga korona er en rekke prosjekter forsinket.

Prosjekt 1361 Etablering av innbyggerportal og ny nettside. Det er budsjettert 900 000 men ikke brukt noe. Man har pr tiden ikke klart å identifisere den faktiske årsak til dette avviket.

Prosjekt 2134 PR Innføring av nytt skolefaglig system – det er brukt 124.859 mer enn budsjettert. Det skyldes en andel til Kongsvinger kommune prosjekt OAS på kr. 125.182 som det er ikke er tatt med i budsjettet.

Prosjekt 6596 Glamox/Luxo brukt 43 460 og budsjettert 400 000. Prosjektet er forsinket.

Prosjekt 6600 Koronamidler vedlikehold bygg vegg m.m. – Det er brukt 112 500 av tilskuddsmidler.

Prosjekt 6905 Kunstgress – Det er nedskrevet 415 471 i anleggsmodulen. Det ble ved en feil ført i investeringsregnskapet og dermed aktivert som kommunens eie. Kommunen eier ikke selve kunstgresset og beløpet ble rettet til drift som et tilskudd til idrettslaget.

Prosjekt 6967 Gjerde m.m. 1. etg nord sykehjem- Det er budsjettert 64 000,-. Prosjektet er forsinket.

Prosjekt 7062 Veslekila – Det er brukt 75 532, men ingen budsjett. Dette er forprosjekt utgifter til neste års prosjekt ang tilbygg.

Prosjekt 7077 PR Vannlekkasje 1. etasje sykehjemmet – Det er brukt 80.327 mer enn budsjettert.

Prosjekt 7078 PR Fortau Gruehallen – Det er brukt 90.535 mer enn budsjettert.

Prosjekt 7080 GBUS Solavskjerming- Det er brukt ca 50 000 mindre enn budsjettert.

Prosjekt 7081 Geovekstsamarbeid nr 1 – Det er budsjettert 185 000,-, men brukt kr 103 562,-. Prosjektet er forsinket.

Prosjekt 7082 Geovekstsamarbeid nr 2 – Det er budsjettert 200 000,-, men ikke brukt noe. Prosjektet er forsinket.

Prosjekt 8001 Njårdsveg 11-13 rehab – Det er brukt 139.822, men ingen budsjett. Det er etterslep fra 2019.

Prosjekt 8010 GIS – Det er budsjettert 150 000 og ikke brukt



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

	R2020	Reg. Bud	Oppr. Bud
1 Investeringer i varige driftsmidler	3 970 640,74	5 773 000	14 373 500
2 Tilskudd til andres investeringer	0	0	0
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 327 730,00	1 328 000	1 528 000
6 Sum investeringsutgifter	5 298 370,74	7 101 000	15 901 500
7 Kompensasjon for merverdiavgift	608 560,92	1 115 000	2 187 500
8 Tilskudd fra andre	1 347 355,00	775 000	70 000
9 Salg av varige driftsmidler	340 538,00	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	12 053,40	0	0
13 Bruk av lån	2 042 745,82	2 983 000	12 116 000
14 Sum investeringsinntekter	4 351 253,14	4 873 000	14 373 500
Sum	947 117,60	2 228 000	1 528 000
15 Videreutlån	3 146 055,00	3 139 000	0
16 Bruk av lån til videreutlån	3 146 055,00	3 139 000	0
17 Avdrag på lån til videreutlån	1 754 015,92	2 293 000	0
18 Mottatte avdrag på videreutlån	2 400 518,07	2 293 000	0
19 Netto utgifter videreutlån	-646 502,15	0	0
20 Overføring fra drift	993 687,60	2 228 000	1 528 000
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-693 072,15	0	0
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0
23 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	300 615,45	2 228 000	1 528 000
25 Fremført til inndekning i senere år(udekket beløp)	0	0	0

Tabell 28

Avviksforklaringer til 1. ledd investeringerInvesteringer i varige driftsmidler

Pga korona er prosjekter blitt forsinket.

Kompensasjon for merverdiavgift

Samme svar som over.

Tilskudd fra andre

Tilskudd fra andre er økt i forhold til budsjett pga koronamidler.

Salg av varige driftsmidler

Salgene er ikke budsjettert for 2020, noe som forklarer avviket.

Mottatte avdrag på utlån av egne midler

Dette er et avdrag på gammelt utlån angående Stampetorpveien. Det skal komme inn avdrag hvert år, men har ikke blitt utbetalt til kommunen alle år til nå.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Bruk av lån

Bruk av lån er mindre enn budsjettert da prosjekter er forsinket pga korona.

Videreutlån

Årsaken til at utlånene er blitt større enn opprinnelig budsjettert skyldes bruk av tidligere avsatte midler til formålet. Budsjettet burde vært regulert.

Avdrag på lån til videreutlån

Budsjettert for høyt til årets bruk

Mottatte avdrag på videreutlån

Det er mottatt ekstraordinære innbetalinger for innfrielse av lån høyere enn det som er budsjettert.

Overføringer fra drift

På grunn av merinntekter i investering er overføringer fra drift redusert tilsvarende.

Bruk av avsetninger

Bruk av bundne investeringsfond for å dekke avdrag på innfrielse av innlån.



4.3.3 Balansen

Opplysninger knyttet til balansen – eiendeler, egenkapital og gjeld er omtalt i kap. 4.2 Finansielle måltall fra side 34. Det gis under dette kapitlet ytterligere opplysninger som underbygger beskrivelsene av de finansielle måltallene.

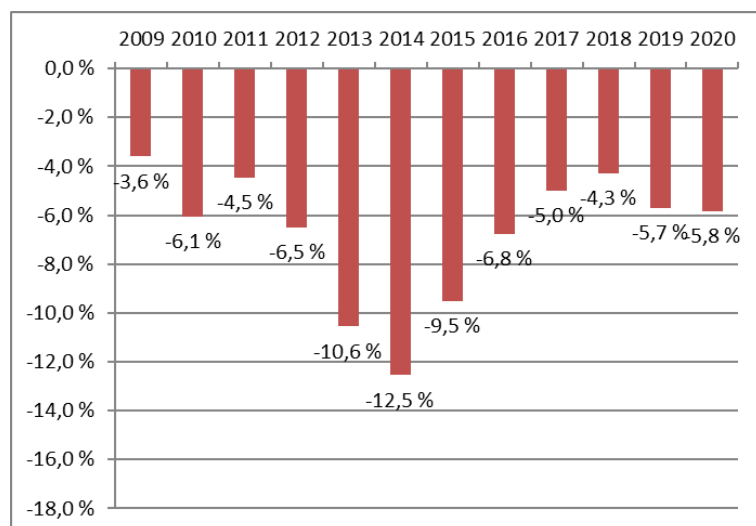
Likviditet og arbeidskapital

Diagrammet viser driftsdelen av kommunens arbeidskapital pr 31.12.¹⁰ i prosent av drifts-inntektene. En anser en arbeidskapital på 10 % av driftsinntektene for å være en sunn arbeidskapital. Pr 31.12.20 hadde Grue negativ arbeidskapital på 5,8 % eller -25,2 mill (-24,1 mill. i 2019).

Grue kommune har et likviditetslån på 40 mill. Det er en liten bedring i arbeidskapitalen som kan benyttes til å redusere behovet for likviditetslånet dersom dette for øvrig er forsvarlig.

Kommunens evne til å dekke kortsiktige forpliktelser kan også uttrykkes ved hjelp av likviditetsgrader, som er forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Likviditetsgraden kan beregnes på flere måter;

- LG 1: Tar utgangspunkt i alle omløpsmidlene. Her bør nøkkeltallet være større enn 2, fordi noen av omløpsmidlene kan være mindre likvide. Nøkkeltallet viser med og uten korreksjon for akkumulert premieavvik.
- LG 2: Tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene, og her bør nøkkeltallet være større enn 1. De mest likvide omløpsmidlene er kasse, bank og markedsbaserte plasseringer som klassifiseres som omløpsmidler, og som raskt kan omgjøres i kontanter.



¹⁰ Arbeidskapital er omløpsmidler fratrukket kortsiktig gjeld. Omløpsmidlene er korrigert for penger bundet opp til spesielle formål (bundne fond, investeringsfond og ubrukte lånemidler). Det er også korrigert for premieavvik, som kun er en størrelse i regnskapet med ikke reelle penger



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Likv.grad1>=1	1,1	1,2	1,4	1,4	1,7	1,9	2,0	2,2
Likv.grad1>=1 (korrigert)	0,6	0,6	0,7	0,8	1,0	1,2	1,1	1,2
Likv.grad2>=2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,4	0,8	0,6	0,5

Tabell 29

Også denne måten å vurdere likviditeten på bekrefter at Grue mangler midler til løpende forpliktelser. Det vil naturlig nok føre til likviditetsproblemer. Dette blir tydelig i tabellen over, jfr. merforbruk i årene 2013 og 2014. Indikatorene for 2017 til og med 2018 viser en bedring som har sammenheng med bedre resultat og en økning av midler på fond, mens fra 2019 er det en negativ utvikling. Å bygge opp disposisjonsfondet vil bidra til at likviditetsgradene vil øke.

Gjeld

Langsiktig gjeld (rad 1 inkl. formidlings lån, men ekskl. pensjonsforpliktelser) har vist følgende utvikling totalt og pr. innbygger siden 2013:

Tall i hele tusen	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Langsiktig gjeld	307 239	314 232	316 961	330 532	317 569	318 232	317 494	316 634
Ubrukte lånemidler	7 990	9 336	13 951	5 235	3 611	7 444	9 304	18 231
Utlån	21 230	21 318	20 483	18 076	17 249	16 536	17 636	18 382
Brutto lånegjeld pr innbygger	62 094	64 750	66 546	69 192	66 998	68 496	68 841	69 666
Folketall pr 31.12	4948	4853	4763	4777	4740	4646	4612	4545
Gjeldsgrad i av driftsinnt.	79	80,1	80,8	81,5	74,8	75,8	74,9	73,3
Gjeldsgrad[1] i prosent av driftsinnt.	71,5	72,3	72	75,7	69,9	70,1	68,5	64,9

Tabell 30

Lånegjeld pr innbygger har økt noe selv om gjeld til kredittinstitusjoner er gått svakt ned. Forklaringen ligger i færre innbyggere som gjelden deles på. Men gjeldsgraden mål mot driftsinntektene har blitt redusert til 64,9 prosent for 2020. Grue kommune vil stå overfor noen større forventede investeringer i fremtiden, som brannstasjon, ombygging Grue hallen og evt mere institusjonsplasser med en aldrende befolkning. Grue kommune bør derfor vurdere hvor mye annen eiendom enn formålsbygg kommunen skal eie i fremtiden. Likevel er dette en høy lånegjeldsgrad, jfr. tommelfingerregelen som sier 50 %. Måltallet i overordnet styringskort er gjeldsgrad lavere enn 80 %. For øvrig må det tilføyes at kommunen har gjennomført prosessen med endret skolestruktur, samt



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

investeringer på sykehjemmet med de investeringene dette medførte. Og vi står overfor noen store investeringer i fremtiden som brannstasjon og evt sykehjemsplasser.

4.4 Finansforvaltning

Finansforvaltningen har som overordnet formål å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader for kommunens aktiviteter innenfor definerte risikorammer.

Dette søkes oppnådd gjennom følgende delmål:

- Kommunen skal til enhver tid ha likviditet (inkludert trekkrettigheter/kassekreditt) til å dekke løpende forpliktelser.
- Plassert overskuddslikviditet skal over tid gi en god og konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektiv på plasseringene.
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig totalkostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behov for forutsigbarhet i lånekostnader.
- Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva skal gi en god langsiktig avkastning til akseptabel risiko, som over tid skal bidra til å gi kommunens innbyggere et best mulig tjenestetilbud.

4.4.1 Forvaltning av kortsiktig likviditet

Grue kommune har i realiteten liten ledig likviditet. Av bankinnskudd pr 31.12.20 utgjør 20,3 prosent avsatte skattetrekkmidler.

Plasseringer		
Aktiva klasse	Beløp	Fordeling
Bankinnskudd	36 078	99,4%
Bankinnskudd høyrente	0	0,0%
Sertifikater/pengemarkedsfond	0	0,0%
Aksjer og andeler	222	0,6%

[Tabell 31](#)

4.4.2 Forvaltning av lånegjeld

Tabellen viser total lånegjeld til investeringer fordelt på fast og flytende rente og långiver.

Tall i hele tusen	Lån pr 01.01.20		Lån pr 31.12.20	
Type gjeld	Beløp	Andel	Beløp	Andel
Sum lån med fastrente	185 326	63 %	160 768	64,8 %
Sum lån med flytende rente	109 524	37,0	103 520	35,2 %
Sum lån	294 851	100,0 %	294 288	100,0 %
Långiver	Lån pr 01.01.20		Lån pr 31.12.20	
KLP Kommunekreditt	109 793	37,0 %	112 472	38,2 %
Kommunalbanken	175 256	59,0 %	173 587	59,0 %
DnB	0	0,0 %	0	0,0 %
Husbanken	9 802	3,0 %	8 229	2,8 %
Husbankens startlån (selvfinansierende gjeld)	22 643		22 436	
Sum	317 494	100,0 %	316 634	100,0 %

[Tabell 32](#)



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Av lån til investeringer er 64,8 % av gjelden fastrentelån og 35,2 % av gjelden har flytende rente. Kommunens finansreglement sier at minst 25% av lånene skal være fastrentelån og minst 25% skal være lån til flytende rente.



Våre verdier: REAL – raushet – engasjement – anerkjennelse - likeverd

Livskraftig og levende.



Til kommunestyret i Grue kommune

Postboks 84, 2341 Løten

Telefon: 62 43 58 00

www.revisjon-ost.no

post@rev-ost.no

Org.nr.: 974 644 576 MVA

Bankgiro: 1822.46.49505

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2020 – GRUE KOMMUNE

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Grue kommunes årsregnskap som viser et netto driftsresultat på **kr 704 902,43**. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2020, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsberetning, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» og «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert

med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som anses nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av kommunedirektøren er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og kommunedirektøren blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Grue kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Kommunedirektørens ansvar for å redegjøre for budsjettavvik

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at det utarbeides og iverksettes rutiner som sikrer at alle vesentlige budsjettavvik identifiseres og beskrives. Dette gjelder både beløpsmessige rammer og vedtatte premisser for bruken av bevilgningene. I årsberetningen skal kommunedirektøren redegjøre for vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene. Vi skal avgi en uttalelse om årsberetningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 302 Kontroll av vesentlige budsjettavvik. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik i årsberetningen.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 302, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for om det foreligger avvik fra budsjettvedtak, både beløpsmessige avvik og avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene, og om det i årsberetningen er gitt dekkende opplysninger om årsakene til avvikene. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i konklusjon om årsregnskapet i

revisjonsberetningen. Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Andre forhold

Denne beretning erstatter tidligere avgitt beregning, datert 06.04.2021, som ble avgitt ved utløpet av kommunelovens frist for å avlegge revisjonsberetning. Fullstendig årsregnskap og årsberetning er ikke avlagt for regnskapsåret 2020 innen fristene som følger kommuneloven. Koronapandemien og nødvendige avklaringer knyttet til forståelsen av de nye budsjett- og regnskapsreglene i ny kommunelov forsinket vår revisjon.

Kommunedirektøren har ikke lagt fram rapportering om finans i 1. og 2. tertialrapportering i henhold til finansreglementet kapittel 5 til Grue kommune.

Kongsvinger, 16. juni 2021



Tommy Pettersen
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor



Tove Brattli
regnskapsrevisor

Kopi: Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren



KONTROLLUTVALGET I GRUE KOMMUNE

**Til kommunestyret i
Grue kommune**

Kontrollutvalgets uttalelse til Grue kommunes årsregnskap og årsberetning for 2020

Kontrollutvalget har i møtet 23.6.21, sak G-/21, behandlet Grue kommunes årsregnskap og årsberetning for 2020. Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, rådmannens årsberetning, foreløpig revisjonsberetning datert 06.04.21 og endelig revisjonsberetningen, datert 16.6.21. Kontrollutvalgets uttalelse har i tillegg bygget på muntlige opplysninger som kom frem under behandlingen av saken i kontrollutvalgets møte.

Kontrollutvalget bemerker at fristen for å avlegge årsberetning er 31. mars, jf. kommunel. § 14-7 bokstav f, siste setning. I revisjons foreløpige beretning datert 06.04.21 heter det bl.a.:

«Kommunedirektøren har ikke avlagt et fullstendig årsregnskap og avgitt årsberetning for Grue kommune for regnskapsåret 2020 innen fristen som følger av kommuneloven.

Årsregnskapet er avlagt 22.02.2021. Vi mottok korrigerert årsregnskap 05.03.2021 på grunn av manglende pliktige hovedoppstillinger og noter. Årsberetningen er pr dato ikke avgitt. (økonomileder har antydnet at denne vil bli klar i løpet av uke 17).

I tillegg har koronapandemien og nødvendige avklaringer knyttet til forståelsen av de nye budsjett- og regnskapsreglene i ny kommunelov forsinket vår revisjon.

Vi har følgelig ikke vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning 15.04.2021, jf. kommuneloven 24-8, 1. ledd.»

Årsberetning 2020 (endelig versjon) for Grue kommune ble først avlagt 15. juni. Kontrollutvalget ble informert om at årsberetning ville bli forsinket, men det bemerkes at det er gitt svært lite informasjonen underveis i denne prosessen.

Kontrollutvalget har merket seg at regnskapet for 2020 viser et langt bedre resultat enn det som var varslet, spesielt i 1. tertialrapport. Bedringen kommer av både finansielle forhold, men også av en innsparende prosess i organisasjonen. Det bemerkes imidlertid at den økonomiske situasjonen likevel blir beskrevet som «særdeles anstrengt med høy risiko for merforbruk», jf. kommunedirektørens innledning i årsberetningen.

Kontrollutvalget bemerker videre:

- Kontrollutvalget har merket seg at Grue kommunes regnskap for 2020 viser et positivt netto driftsresultat på kr. 0,7 millioner. Dette er 0,2 % av driftsinntektene. For 2019 var tilsvarende

Konsek Øst IKS

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Elverum, Engerdal, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Stor-Elvdal, Sør-Odal, Trysil, Våler, Åmot og Åsnes



Kontrollutvalget i Grue kommune

tall 0,4 prosent. Opparbeidet underskudd fra tidligere år er i sin helhet dekket inn, og det er bra, men kontrollutvalget merker seg kommunedirektørens uttalelse om at det ikke er noen mulighet til å avsette midler i henhold til budsjett. Disposisjonsfondet er på om lag kr. 9,7 millioner, inkludert avsetning av 2020-resultat og som tilsvarer 2,3 % av driftsinntektene. I årsberetningen bemerkes at minimum bør være på 3-5 prosent og at kommunen har en svært sårbar økonomi og begrenset buffer.

- Det er et positivt netto driftsresultat på **kr. 0,705 millioner**. Disposisjonsfondet er tappet med om lag kr. 520.000,-. I budsjettet lå en avsetning til disposisjonsfondet på kr. 5,6 millioner. Det opplyses at «man ikke hadde realistisk tro på en slik avsetning».
- Det er et positivt brutto driftsresultat på **kr. 1,918 millioner**. Det er et positivt avvik mellom regnskapsførte og budsjetterte driftsinntekter på om lag kr. 13,5 millioner. Det er imidlertid et negativt avvik mellom regnskapsførte og budsjetterte driftsutgifter på kr. 18,5 millioner. Brutto driftsresultat blir derfor om lag 5 millioner svakere enn budsjettert. Det er en negativ utvikling at driftsutgiftene øker mer enn driftsinntektene. Kontrollutvalget merker seg spesielt at utgiftsveksten innen pleie- og omsorgstjenesten har økt nesten dobbelt så mye som i landet generelt (henholdsvis 11,6 mot 6 %). Kontrollutvalget bemerker likevel at resultatet er bedret siden 2019, da driftsutgiftene var høyere enn inntektene slik at kommunen avla et negativt brutto driftsresultat. Kontrollutvalget merker seg også at det gjenstår å forklare ytterligere 5 millioner på driftsutgiftsiden.
- Investeringsregnskapet er avlagt i balanse. Det er ingen udekkede beløp knyttet til investeringsregnskapet i balansen. Det er stort avvik mellom opprinnelig budsjett (investeringer i varige driftsmidler) og regnskapstallene. Prosjekter er blitt utsatt/forsinket pga. korona.
- Kontrollutvalget merker seg at Grue kommune har relativt lav lånegjeld, og at dette har betydning for positivt netto driftsresultat.
- Arbeidskapitalen gir uttrykk for kommunens likviditet, dvs. evnen til å betale løpende forpliktelser. En anser en arbeidskapital på 10 % av driftsinntektene for å være en sunn arbeidskapital. Kontrollutvalget merker seg at arbeidskapitalens driftsdel i Grue er negativ med 5,8 % eller kr. (-) 25,2 millioner. En negativ arbeidskapital medfører at ubrukte lånemidler og fond benyttes som midlertidig driftskreditt (likviditetsproblemer).

Ifølge kommuneloven § 14-7 skal årsberetningen bl.a. inneholde følgende redegjørelse:

- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
 - e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
 - f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.
- Under årsberetningen pkt. 2.3.3 omtales *Medarbeiderperspektivet*. Kontrollutvalget merker seg at det i Grue kommunes arbeidsgiverstrategi er formulert målsetninger og strategier for *mangfold og inkludering*. Under dette punktet er det også gitt en fylldig redegjørelse for kjønnsbalansen, herunder lønnsstatistikk, for ansatte i kommunen. Det er imidlertid ikke, etter det kontrollutvalget kan se, beskrevet hvilke tiltak som er iverksatt for å fremme likestilling.
 - Grue kommune har egne vedtatte *etiske retningslinjer*. Disse er å finne i personalhåndboka. Det er redegjort for retningslinjene i årsberetningen punkt 3.4.



Kontrollutvalget i Grue kommune

- I tillegg skal kommunen som arbeidsgiver rapportere om planlagte og gjennomførte tiltak på grunnlag av etnisitet og nedsatt funksjonsevne, jf. kommunel. § 14-7 bokstav f. Dette kan vi ikke se er nevnt i årsberetningen for 2020.

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges, og det er kommunedirektøren som er ansvarlig for internkontrollen. Nærmere om kommunedirektørens/rådmannens oppgaver i henhold til dette følger nå av den nye bestemmelsen i kommunel. § 25-1. For 2020 gjelder fortsatt overgangsbestemmelsen i kommunel. § 31-3:

- Kommunedirektøren skal sørge for at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll.
 - I årsberetningen skal det redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll med virksomheten.
 - Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.
- Rådmannens internkontroll (kvalitetssystem) er beskrevet i årsberetningen Del 3 Organisasjon, punkt 3.1. Dette punktet er godt utdypet. Det er ikke, så vidt kontrollutvalget kan se, sagt noe om resultater av statlig tilsyn. Det uttales imidlertid at varslinger, anmeldelser og tilsyn meldes til kontrollutvalget løpende og at ordinære tilsyn arbeides løpende med administrativt, med mål om å korrigere og forbedre seg.
 - Kontrollutvalget merker seg at det er gitt en god omtale av temaet Klima og miljø, jf. punkt 3.2.
 - Rådmannen skal også ifølge koml. § 14-13 minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om forvaltningen av finansielle midler og gjeld. I tillegg skal det legges fram en rapportering ved utgangen av hvert år «som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året». Dette er fulgt opp i Grue. Det gis en fyldig beskrivelse av Økonomi og finans i årsberetningen del 4.

Ut over ovennevnte, og det som fremgår av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken og revisjonsberetningen av 14.6.21, har ikke kontrollutvalget merknader til Grue kommunes årsregnskap for 2020.

Grue, 23.6.21

Inger Marie Hvithammer (sign.)
nestleder kontrollutvalget

Anne Haug
sekretariatsleder



Kontrollutvalget i Grue kommune

Kopi: Formannskapet

Til kommunestyret i Grue kommune

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2020 – GRUE KOMMUNE

Kommunedirektøren har ikke avlagt et fullstendig årsregnskap og avgitt årsberetning for Grue kommune for regnskapsåret 2020 innen fristen som følger av kommuneloven.

Årsregnskapet er avlagt 22.02.2021. Vi mottok korrigert årsregnskap 05.03.2021 på grunn av manglende pliktige hovedoppstillinger og noter. Årsberetningen er pr dato ikke avgitt. (økonomileder har antydnet at denne vil bli klar i løpet av uke 17).

I tillegg har koronapandemien og nødvendige avklaringer knyttet til forståelsen av de nye budsjett- og regnskapsreglene i ny kommunelov forsinket vår revisjon.

Vi har følgelig ikke vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning 15.04.2021, jf. kommuneloven 24-8, 1. ledd.

Denne revisjonsberetningen vil bli trukket tilbake når årsberetning er avgitt og vi har fått tid til å gjennomføre de revisjonshandlinger vi finner nødvendige for å bekrefte årsregnskapet og årsberetningen.

Kongsvinger, 6. april 2021


Tommy Pettersen

oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor



Tove Brattli
regnskapsrevisor

Kopi: Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren

Arkivsak-dok. 18/00032-59
Saksbehandler Eskil Kristiansen

Saksgang	Møtedato
Grue kontrollutvalg 2019-2023	23.06.2021

SAK G-38/21 ÅRSAVSLUTNINGSBREV 2020

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar saken årsavslutningsbrev fra Revisjon Øst IKS til orientering og følger opp saken igjen i løpet av høsten 2021.

Vedlegg:

1. Årsavslutningsbrev 2020 fra Revisjon Øst IKS.

Saksframstilling:

Revisjon Øst IKS har sendt kommentarer til årsregnskapet for 2020 til kommunedirektøren. Kontrollutvalget har fått kopi av brevet.

I årsavslutningsbrevet har revisjonen kommentert forhold som ikke påvirker revisjonsberetningen eller medfører nummerert brev, men som de mener at kommunen enten bør korrigere i 2021 eller bør hensyntas i framtidige regnskaper. Det er ikke gitt nummerert brev til Grue kommunes regnskap i 2020.

Årsavslutningsbrevet blir ikke sendt kommunestyret sammen med årsregnskapet, ettersom brevet er stilet til rådmannen og det ikke er bedt om noen skriftlig tilbakemelding. Kontrollutvalget vil likevel følge opp hvordan forholdene blir rettet, i løpet av høsten 2021.

Kontrollutvalget ser gjerne at kommunedirektøren er til stede under behandlingen.

Grue kommune
v/kommunedirektør
Postboks 94
2261 Kirkenær

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Tove Brattli

Direkte tlf.:
971 49387

Deres ref.:

Vår ref.:
1200/2020

Dato:
16.06.2021

ÅRSAVSLUTNINGSBREV 2020 – GRUE KOMMUNE

Vi har gjennomført revisjon av årsregnskapet for 2020. I den forbindelse ønsker vi å knytte noen kommentarer til det avlagte årsregnskapet.

Finansrapportering

Vi kan ikke se at det i 1. og 2. tertialrapportering er rapportert på finans i henhold til finansreglementet kapittel 5 til Grue kommune. Forholdet er omtalt under andre forhold i revisjonsberetningen.

Investeringer – anleggsregister

Salg av anleggsmidler og nedskrivning i anleggsregisteret

Vi har registrert at det i 2020 er nedskrevet kr 484 968 mot hovedbokskonto 22750402 Tomter og tomtearealer. Her er det nedskrevet med salgssum. Det skal foretas en beregning og nedskrives med forholdsmessig del av anskaffelseskost i forhold til det som er solgt av areal.

I 2020 er det ikke nedskrevet for salg av tomter i anleggsregisteret. Det må foretas tilsvarende nedskrivning der slik at det ikke blir differanse mellom hovedbok og anleggsregister.

Avskrivningstider

I BRF (Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.) står det i § 3-4 Avskrivninger av anleggsmidler, 1. ledd: «Anleggsmidler som har en begrenset utnyttbar levetid, avskrives over den utnyttbare levetiden til anleggsmidlet». Det er videre angitt at avskrivningsperioden ikke kan være lengre enn visst antall år i forhold til ulike typer anskaffelser. Vi minner kommunen på at det må påses at vurdering når det gjelder utnyttbar levetid gjøres og dokumenteres for anskaffelser framover.

I 2019 tok vi opp i årsavslutningsbrevet at avskrivningstid bør gås igjennom for alle anlegg til prosjekt 7003 Branntiltak før avskrivninger foretas i 2020. Det var sagt at prosjekt 7003 skulle avskrives over 10 år. På noe av det vi har kontrollert igjen nå i 2020 er det brukt lengre avskrivningstid enn 10 år. Vi anbefaler ny gjennomgang i forhold til prosjekt 7003 Branntiltak i 2021.

I 2019 tok vi opp at kommunen ved rehabiliteringsprosjekter bør vurdere avskrivningstid i forhold til rest levetid på byggene. Vi har konstatert at rehabiliteringsprosjekt fra 2019 (for eksempel prosjekt 8001 / F4148 Njårdsvei 11-13) i 2020 er avskrevet over for eksempel 40 år og ikke restlevetid på bygget. Rehabiliteringsprosjekt 8001 i 2020 er også konstatert lagt inn med avskrivningstid 40 år. Vi anbefaler kommunen å vurdere dette på nytt og være spesielt oppmerksom på dette ved nye påkostnings-/rehabiliteringsprosjekter.

På anlegg A H H101 Brannstasjon ny 2019, ble det aktivert kr 79 730 i 2019. Dette er et prosjekt som går over flere år. I 2020 er det påbegynt avskrivninger på prosjekteringskostnader i 2019. Vi mener kommunen bør ta i bruk status «anlegg under utførelse» på prosjekter som går over flere år. Avskrivninger påbegynnes senest året etter at anlegget er tatt i bruk.

Justeringsdokumentasjon knyttet til anleggsmidler og kapitalvarer

Grue kommune har lagt fram justeringsdokumentasjon knyttet til anleggsmidler og kapitalvarer. Vi mener imidlertid at denne dokumentasjonen må forbedres mht spesifisering av de enkelte anleggsmidler og kapitalvarer og anskaffelser det enkelte år som vil kunne måtte justeres samt mva.kompensasjon og mva som er krevd i forhold til dette.

Minste tillatte gjeldsavdrag

Minste tillatte gjeldsavdrag for Grue kommune i henhold til kommunelovens § 14-18, jfr. BRF § 2-5, er beregnet til kr 13 576 655. Bokført avdrag er kr 13 222 148 etter ekstra nedbetalt avdrag i henhold til vekting før jul. For lite bokført avdrag på lån i 2020 er kr 354 507. Det må framover påses at vektet minimumsavdrag blir både bokført og betalt inneværende regnskapsår framover.

Dokumentasjon av balansen

I følge bokføringsloven § 11 skal det foreligge dokumentasjon av alle balanseposter med mindre de er ubetydelig. Kommunen har i det vesentlige en god dokumentasjon. Elektronisk dokumentasjon som legges på område hvor vi har tilgang, har vist seg å være effektiviserende. Det er imidlertid noen forbedringspunkter:

- Anleggsaksjer. Dokumentasjon av anskaffelseskost og vurdering mht. eventuell nedskrivningsplikt bør forbedres.
- Utlån. Konto 22270102 bør dokumenteres med lånedokumenter/avtale.

Avsluttende kommentar

Utkast til årsavslutningsbrev er gjennomgått av administrasjonen og sendt tilbakemelding til revisjonen den 09.06.2021.

Når det gjelder forhold rapportert i vår interimrevisjon viser vi til vår revisjonsrapport interim av 21.12.2020.

Vi har gjennom året ved forespørsel, ytt bistand og veiledning til kommunen.

Etter endt revisjon av årsregnskapet for 2020 vurderer vi at Grue kommune med unntak av forholdene som fremgår av interimrapport og årsavslutningsbrev, i det alt vesentlige har etablert rutiner som sikrer god intern kontroll, og at internkontrollen fungerer tilfredsstillende på de fleste områder.

Samlet sett har vår revisjon ikke avdekket vesentlige forhold som får konsekvenser for vår revisjonsberetning. Manglende rapportering på finans i 1. og 2. tertial 2020 omtales under - Andre forhold i revisjonsberetningen.

Vi benytter anledningen til å takke for et godt samarbeid.

Kongsvinger, 16. juni 2021



Tommy Pettersen
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor



Tove Brattli
regnskapsrevisor

Kopi:
Kontrollutvalget
Økonomileder Henriksen og fagleder regnskap Furuberg